

«sectie studies»

HET GESLACHT

DE VRIESE VAN OOSTENDE

300 jaar

Heren van Oostende, Vinningen
en Hoedekenskerke

1250 - 1568

Door:
J. de Ruiter

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	Inleiding
HOOFDSTUK 2	Hoedekenskerke
HOOFDSTUK 3	Vinninge
HOOFDSTUK 4	Oostende
HOOFDSTUK 5	Namen en schrijfwijze
HOOFDSTUK 6	Ambachten
HOOFDSTUK 7	Tiendenbezit en het vrije
HOOFDSTUK 8	Echtgenotes en dochters
HOOFDSTUK 9	Heren, ridders, geestelijken en bastaarden
HOOFDSTUK 10	Geslacht van Oostende
HOOFDSTUK 11	Beschrijving van de generaties De Vrieze van Oostende
HOOFDSTUK 12	De laatste generatie
HOOFDSTUK 13	Andere ambachtsgerechtigden
BIJLAGE 1	Vermeldingen in oorkonden en archiefstukken
BIJLAGE 2	Genealogie uit Familie archief Van Wassenaar Rosande
BIJLAGE 3	Genealogie uit aantekeningen Koert
BIJLAGE 4	Oorkonde uit 1475

REGISTER VAN NAMEN VAN AANGETROUWDE EN ANDERE FAMILIES

LITERATUURLIJST

HOOFDSTUK 1.

Inleiding.

Dit is de derde studie naar adellijke Zuid-Bevelandse geslachten, die onder auspiciën van de prae-1600-club wordt uitgegeven. Na de Van Baersdorpen en de Van Schengens op Zuid-Beveland volgt nu een beschrijving van het geslacht De Vriese van Oostende, die gegoed waren in het ambacht Oostende, Vinninghen en Hoedekenskerke op het eiland Borselen. Als werkwijze is ditmaal gekozen om eerst alle bronnen te traceren en vandaar uit te werken. Dit in tegenstelling tot beide voorgaande studies waar de regels van het Zeeuwse verervingsstelsel centraal stonden en waaromheen de genealogische opstelling werd geconstrueerd.

Alle gevonden gegevens zijn verwerkt in bijlage 1. zodat bijna geen noten zijn gebruikt in de diverse hoofdstukken. Mijn dank gaat hierbij uit naar de heer P.A. Harthoorn, die de transcripties heeft verzorgd uit het Cartularium van Borselen.

Een bijzonderheid is ook dat nu alle vermeldingen van Smallegange over dit geslacht in zijn kroniek van Zeeland zijn overgenomen. Het blijkt dat zijn losse gegevens over het algemeen betrouwbaarder zijn dan zijn stambomen. Gelukkig maar heeft hij niet de aantekeningen gezien uit het archief van de familie Van Wassenaar van Rosande, zie bijlage II, want in vergelijking met een moderne genealogie, gebaseerd op redelijk betrouwbaar materiaal, zijn daar slechts een aantal gegevens van te vertrouwen.

Zonder de loftrompet te nadrukkelijk te steken, blijkt ook weer bij deze studie, dat de bronnen, zoals die door de prae-1600-club worden bewerkt en toegankelijk zijn gemaakt, van onschatbare waarde zijn. Immers tijdrovend werk, zoals het doorworstelen van archiefmateriaal op zoek naar gegevens is niet meer noodzakelijk, alhoewel er nog vele "schatten" daar verborgen liggen.

Uit het voorgaande blijkt dus dat alle gegevens, zoals die in bijlage 1 bijeen zijn gebracht, in uitgegeven publikaties zijn gevonden. Er heeft dus geen echt archiefonderzoek plaats gehad.

Een derde aandachtspunt is dat hier het hele geslacht van de eerste vermelding totaan het uitsterven in de mannelijke lijn wordt gevolgd. Ook dit geslacht sterft, zoals zoveel adellijke Zeeuwse families, in de loop der 16e eeuw uit.

Uit de literatuur blijkt dat er nog nooit een goede genealogische opstelling is gemaakt van dit toch voor Zuid-Beveland zo belangrijk adelijk geslacht. Ooit heeft een inwoner van Hoedekenskerke, Hans C. Koert wat gegevens bijeen gesprokkeld, die in het gemeente-archief van Goes zijn terug te vinden (zie bijlage 3).

Als laatste opmerking zij vermeldt dat na 1533 de gepubliceerde bronnen, waarin de Van Oostendes voorkomen, vrijwel opdrogen, zodat toch nog een aantal rentmeestersrekeningen op het Rijksarchief in Middelburg zijn doorgenomen om de laatste telgen uit dit geslacht te volgen. De studie is zeker niet uitputtend en volledig en er zullen in de komende jaren nog tal van bijzonderheden over dit geslacht opduiken, zodat men het hier bijeengebrachte materiaal ook als zodanig moet beschouwen, dat het slechts een aanzet is voor andere diepgaandere onderzoeken.

Goes, 1 mei 1993.

Jan de Ruiter

HOOFDSTUK 2.

Het ontstaan van Hoedekenskerke.

In het vorig hoofdstuk zagen we al dat ten tijde van de Romeinen hier inheemse bewoning is geweest. Toen ca. 300 jaar na Christus de beschermende strandwallen doorbraken en de zee Zeeland tot een soort waddengebied omtoverde, verdwenen de oorspronkelijke bewoners. Honderden jaren zou dit gebied het estuarium vormen van de Schelde en Maas en hadden rivier- en zeewater vrij spel.

De tweede bewoningsfase aan het einde van de bevaarbare kreek moet wel zo rond het jaar 1000 hebben plaats gevonden.

Na de verlanding van de kreek vestigde men zich wat dichter naar de zee, op de plaats van het huidige dorp.

Hoedekenskerke is gezien de volgorde van de andere dorpen Oostende en Vinningen de minst belangrijke. We komen het dorp voor het eerst tegen in de schriftelijke bronnen in een oorkonde van 2 oktober 1279 1) waaruit blijkt dat de gewezen pastoor Wilhelmus van Oedekinskerke, geheten Vriese, een bedrag beschikbaar stelt voor hulp aan het Heilige Land.

Alhoewel de kerk van Hoedekenskerke niet voorkomt op de tiendlijst van 1275 - 1280, waarbij de kerkelijke bijdragen voor het Heilig Land worden verantwoord, moet er toch al wel een kapel geweest zijn, wellicht met te weinig eigen inkomsten, zodat de pastoor maar uit eigen zak voorschiet. Hij kon dat doen, want hij behoorde tot het rijke adellijke geslacht De Vriese (zie hoofdstuk 6).

Aangenomen wordt dat dorpen, waarvan de naam eindigt op "kerke", zijn ontstaan tijdens de massale parochiestichtingen aan het eind van de 12e, begin 13e eeuw 2).

Hoedekenskerke, maar ook Oostende en Baarland worden als dochterkerken beschouwd van Vinningen.

Aanvankelijk dus een zeer kleine nederzetting aan de monding van een dichtslibbende kreek, die een goede ankerplaats en haven moet zijn geweest en gelegen op een kreekkrug, met akkerbouw en veeteelt op de lager gelegen poelgronden, moet Hoedekenskerke het prototype zijn geweest van een Middeleeuws dorpje.

Pas veel later, na het ontvolken van de dorpen Oostende en Vinningen moet het zijn uitgegroeid tot een wat groter dorp.

Noten:

- 1) Dekker en Kruisheer, Het Victorinnenklooster te Biezelinghe blz. 98/99.
- 2) Dekker, Zuid-Beveland blz. 32.

HOOFDSTUK 3.

Het dorp Vinningen.

Gezien de uitgang "inge" hebben we hier te maken met een van de oudste nederzettingen in dit gebied. Andere plaatsnamen op "inge" zijn onder andere Wemeldinge, Kloetinge, Kruiningen, Biezeling en Sabbinge. In Kloetinge zijn b.v. bewoningslagen gevonden, die dateren uit de 10e eeuw. Dit soort plaatsen zijn genoemd naar oude waterlopen, waaraan ze lagen of zich manifesteerden als kreekkrug en waarop de dorpen werden gesticht. 1)

De kerk van Vinningen of ook wel als Vinninghen geschreven werd reeds vermeld in een oorkonde van Paus Innocentius III, gedateerd op 5 februari 1216 en waarin de Paus het patronaatsrecht van 13 kerken in Zeeland herbevestigde aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht. 2)

Van Vinningen zelf weten we eigenlijk erg weinig. Er heeft een kasteel gestaan op of bij een kasteelberg, want in oude overlopers 3) is sprake van een perceel genaamd Den Berg in de kasteelhoek van Vinningen.

Wellicht heeft hier de Jan van Vinningen gewoond, die met zijn zoon Hendrik wordt genoemd in een oorkonde uit 1266 of 1267. 4)

We weten dat er zo rond 1400 aan de kerk twee vicarieën waren verbonden en drie altaren, met hun afzonderlijke bedienaren 5). We kennen dus een hele rits van pastoors en Kapelaans.

De laatste pastoor was Anthonis Corneliszoon, die in 1570 de overleden Johannes lantmeter opvolgde.

Na de reformatie werd in 1582 een lijst opgemaakt van alle geestelijke goederen in Zeeland. Hierop kwamen 4 capeleriën voor te Vinninghe, met daarbij het grondbezit en de jaarlijkse opbrengst. 6)

Ook de capelrie van de voormalige pastoor Anthonis Corneliszoon, groot 14 m/105 r met een opbrengst van ££ 10 sjaars, werd geheel "tot profijte van de ghemene saeke verantwoord".

Verder kennen we de middeleeuwse ambachtsgerechtigden en de tienden bezitters, waarbij het merendeel in handen was van het geslacht (De Vriese) Van Oostende.

Daarnaast nog wat losse gegevens, zoals in 1421 de aanstelling van Martyn Moye als Schout en in 1497 Willem de bastaard van Heenvliet als baljuw. 7)

Van deze laatste is de grafzerk nog steeds in de kerk van Hoedekenskerke aanwezig, zij het verborgen onder de banken. 8)

De oppervlakte van het ambacht Vinningen bedroeg in 1331 ca. 760 m. 9) Volgens de overloper uit 1636 was dit nog slechts 158 m/296 r.

Het dorp met kerk en kasteel waren toen al verdwenen en ingelijfd bij Hoedekenskerke. Een indicatie dat de afbraak van de kerk zich omstreeks 1608 moet hebben voltrokken is af te lezen uit het opschrift van de zerk van "Janeken meester Gillis van Alphinsdochter, die huysvrouw was van Jan Vheulens". Zij was gestorven op 29 mei 1561 en in de kerk van Vinningen begraven.

De zerk heeft een latere aangebracht inscriptie, die luidt:

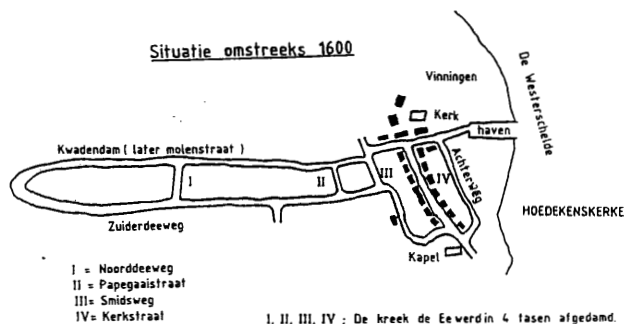
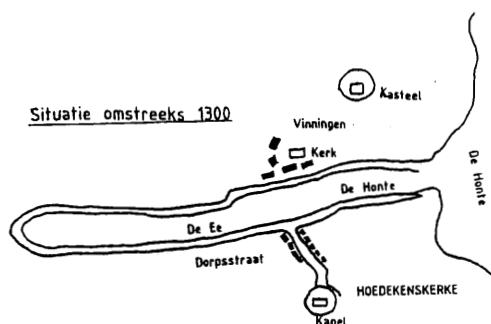
"Ao. 1608 is dese serck ghaelt ut de ké van Vininghen by frans Mauris in huwelick ebbend Jan Vhuelensdochter".

Als laatste vermelden we nog dat op 2 december 1390 Paus Bonifatius IX een aflaat verleent aan allen, die de kerk van O.L. Vrouw te Vinningen bezoeken op de zondag voor het feest van de geboorte van St. Jan de Doper. 10)

De ligging.

Uit mededelingen van de heer Blik blijkt dat we Vinningen moeten situeren aan de noordkant van de huidige Havenstraat op de plaats van het bedrijf Hoekman (Havenstraat 33) en de naastliggende woningen. Bij het bouwen van de bedrijfsgebouwen voor de oorlog zijn nogal wat skeletten gevonden, die in 2 soms 3 lagen waren begraven. Ook de aanwezige zwarte cultuurgrond en de veldnaam kasteelhoek duidt op een oude bewoningskern. In hoofdstuk I merkten we reeds op dat een bevaarbare kreek, de Ee, ter hoogte van de huidige (gesloten) landbouwhaven in de Schelde uitmonde.

Aan de noordkant zal dus direkt aan de Ee het dorp Vinningen hebben gelegen, terwijl aan de zuidkant door bebouwing rond de kapel van Hoedekenskerke dit dorp langzamerhand de belangrijkste woonkern werd.

Noten:

- 1) Dekker, Zuid-Beveland blz. 33.
- 2) Koch, Oorkonden Holland en Zeeland deel I, nr. 361.
- 3) Bakker, Overloper Hoedekenskerke en Vinningen 1636, uitgave Prae-1600-club.
- 4) Kruisheer, Oorkonden Holland en Zeeland deel III, nr. 1445.
- 5) Grijpink, Register op de parochien, altaren en vicarieën, blz. 152 - 155.
- 6) Teltink, Rapport over de Vicariegoederen in Zeeland, blz. 38 en 71.
- 7) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 421/422.
- 8) Abelmann, Grafzerken in de N.H. kerk te Hoedekenskerke nr. 5.
- 9) Hamaker, Grafelijke rekening 1331-1333.
- 10) Vaticans archief Rome, Reg. lat. Vol. 10, fol. 220-220 verso.

HOOFDSTUK 4.

Het dorp Oostende.

Oostende was het meeste noordelijke dorp. Het lag op een kreekrug dicht bij de plaats waar de Zwake en de Honte zich verenigden. Dit was natuurlijk ook een uitermate belangrijke strategische plaats waar de Heren van Oostende zich vestigden. De eerste vermelding van een lid van dit geslacht is in een oorkonde van 4 maart 1256, waarbij Floris, de ruwaard (regerend voogd) van Holland Gerardus van Oystende verbied om de jaarbede te eisen van het convent van St. Bernhard, die 60 m land had in het ambacht van Gerard in Schore. 1)

De kerk van Oostende wordt pas voor het eerst genoemd in de tiendenlijsten van 1275 - 1280 2) en was gewijd aan St. Geertruid.

Vlak bij het dorp stond het kasteel. In een akte over een eigendomsverdeling van 2 februari 1417 in de Vier Ambachten (het huidige Zeeuws-Vlaanderen) worden grenzen aangegeven aan de hand van merkpunten in het terrein. Een van de grenzen werd bepaald door een denkbeeldige lijn die uitkwam in het midden tussen de toren van Kloetinge en de toren van het kasteel van Oostende. "tusschen den turre van Cloetinghe en de der stede daer de zaele staet of plach te staen in de hoestende" 3)

Oostende was een vrij groot ambacht. In 1317 was dit 1300 m groot, waarbij uitdrukkelijk vermeld wordt dat de nieuwe polders daar niet bijgerekend waren. 4)

Zowel aan de westkant in De Zwake, als aan de Noordoostkant (de huidige Biezelingse Ham) werden de schorren bedijkt en getransformeerd in vruchtbare polders. In de toenmalige wetten (costumen) werd bepaald dat deze polders eerst moesten worden ingemeten (de beridinghe) door de grafelijke landmeters, voordat de graaf hierover schot (belasting) mocht heffen.

Uit de grafelijke rekening van 1330 - 1331 5) weten we dat de zee had toegeslagen en dat in die periode 16 m verdwenen was. Er werd nu nog slechts 1284 m ambacht opgegeven. Twee jaar later nog maar 1254. In 1342 was de totale oppervlakte nog eens verminderd met 150 m tot 1104 m.

Evenals van Vinningen is er weinig over de geschiedenis van Oostende bekend. Natuurlijk weer de gebruikelijke rij pastoors en kapelaans van de kerk zelf, het altaar gewijd aan De Maagd Maria en twee vicarieën 6).

Verder was er een kapel gesticht in de Oude Vreelandpolder. "Begint van westen inne op 't Oostende daer de Capelle placht te staen" 7) en een kapel in de Pulgenpolder tegenover de haven van Biezelinge in de parochie van Oostende genaamd "Capella De Poelgen sive 't sant".

Uit de periode van 1409 tot 1511 zijn de Kapelaans hiervan bekend.

De zee bleef voortdurend knagen aan het ambacht Oostende. De winter van 1520-'21 was fataal. Stormvloeden vernielden de dijken en het dorp verdween in de golven.

Een schepencertificaat van 15 maart 1521 vermeldt 140 m landverlies, "aldair den inlage en de kercke van Oistende alsdoen uytgeslaegen was" 8)

Ook de Noordpolder werd in dat jaar 30 m kleiner 9).

In 1636 was er van de oorspronkelijke 1300 m van Oostende nog maar 142 m/213 r over, die gelegen waren in "den Houck benoorden Dee" en Oud Oostende. In 1866 werd als schotbare oppervlakte opgegeven 149 m/33 r.

De polders van Oostende.

Deze polders zijn in de 13e tot en met 15e eeuw allemaal bedijkt in de voormalige Zwake die tot aan de haven van Biezelinghe doorliep. Dekker veronderstelt zelfs een noordelijk- en een zuidelijke arm. 13)

De polders die daar bedijkt waren werden genoemd:

den Oestpoldre, Provisoerpoldre, Pulyen, Ramspoldre, Rasernyepoldre, 't Cleyn Polderken ende Galgeoirt. Maar ook aan de kant van de Zwakemonding waren een aantal polders die onder Eversdijk resorteerden.

Zij zijn allemaal bedijkt in de periode van ca. 1300 tot aan het jaar 1445 toen de "beridinghe" plaats vond.

Ook hier sloeg de zee toe. De ene na de andere polder verdween in de zee.

In 1486 werd 58 m, inclusief de kapel van de Nieuwe Pulyenpolder, prijsgegeven. De rest 46 m verdween definitief in 1499. In 1513 verdween een gedeelte van de Oostpolder, de Oude Pulyenpolder in 1519, de rest van de Oostpolder in 1524, de Hoppaarpolder in 1526 en het Rams-poldertje in 1527.

Noten:

- 1) Kruisheer, Oorkonden Holland en Zeeland deel II nr. 1086 en 1087.
- 2) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 341.
- 3) Gottschalk, De vier ambachten, blz. 402.
- 4) Hamaker, grafelijke rekeningen 1318/1319 blz. 32
- 5) Hamaker, idem 1331/1333, blz. 302/303
- 6) Grijpink, register op de parochiën etc. blz. 104/105.
- 7) Bakker, Overloper Hoedekenskerke en Vinningen 1636, blz. 35 uitge-
ve Prae-1600-club.
- 8) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 216.
- 9) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 255.
- 10) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 277.
- 11) Bakker, Overloper 1636, blz. 25-27.
- 12) Overloper 1866 in gemeente-archief Hoedekenskerke inv.nr. 560 doos
221.
- 13) Dekker, Zuid-Beveland, blz. 273.

HOOFDSTUK 5.

Namen en schrijfwijze.

Schrijfwijze.

Zoals gebruikelijk treden ook bij het adelijk geslacht De Vriese van Oostende door de loop der eeuwen nogal wat variaties in de schrijfwijze in de naam op. Er zijn natuurlijk latijnse en Franse vertalingen, maar ook in de eigen taal zijn er tal van verschillen.

Gerardus de Oystende (1256), Clays die Vriese (1270), Wilhelmus de Oedekenskercke, dictus Vriese (1279), 's heer Niclais Vriesen (1295), Willaem Vriesen, heer van den Oostende (1316), Wilhelmo Friso.

Vooraf Oostende komt in verschillende varianten voor zoals:

Oestende (1350), Oosthende (1350), Osteynde (1406), Oistende (1405).

De naam Vriese.

Er zijn een aantal voorbeelden uit die tijd, waarbij een alias later als soort tweede naam werd toegevoegd, zoals de tweede zoon van Nicolaas van Borselen, die genoemd wordt Hendrik, dictus (dus genoemd of alias) Wisse en in de literatuur gewoonlijk Hendrik Wisse van Borselen wordt genoemd. Een ander voorbeeld is de voornaam Kervinck die voorkomt in het geslacht Van Reimerswaal. Veel leden van deze familie noemden zich later Kervinck van Reimerswaal.

Vriese is een in de middeleeuwen veel voorkomende voornaam in Holland en Zeeland, ook wel geschreven als Vriesekin, Vryese of Vrieze.

Zo kennen we b.v. een Vriese Aloudszoon, ambachtsheer in Muden op Wolfaertsdijk, Vriese Boudynszoon (en zijn broer Willem) ambachtsheer op Noord-Beveland en Vriese Heynenszoon, ambachtsheer in Clawertskerke op Walcheren.

Maar ook een Dordrechts (koopmans)geslacht noemt zich de Vriese.

De naam Vriese in het geslacht Van Oostende komt zowel voor als voornaam, maar ook als toevoeging. Dus kunnen we zowel een Willem de Vriese van Oostende, als een Willem van Oostende en een Vriese van Oostende als afzonderlijke personen tegenkomen.

Uit de - door gebrek aan voldoende gegevens - onvolledige genealogie komt naar voren dat de Willems en Vrieses elkaar regelmatig aflossen en dat deze namen dan veelal gebruikt werden voor het benoemen van de oudste zoon en dan nog alleen in de hoofdtak. De andere leden noemen zich gewoon Van Oostende. Het is wel opvallend dat men niet vermeldt Willem Vriesenzoon van Oostende, maar Willem die Vriese, Heer van Oostende, maar weer niet Vriese die Vriese, Heer van Oostende. Men heette dan Vriese van Oostende.

Verskillende families.

In 1256 komen we als eerste tegen Gerardus de Oystende en voorlopig zullen we die bij gebrek aan vroegere bronnen als stamvader beschouwen van dit geslacht. Hij is een generatiegenoot van Nicolaas van Borselen (1243) en Hendrik van Everinghen (1250), de andere machtshebbers op het eiland Oost en West Borsele.

Het is echter mogelijk dat we in Nicolaas Frisonem, die in 1250 met Wolferd van der Maelstede en Hendrik van Everinghen gijzelaars naar Brugge brengt, de eerste van het geslacht Vriese (van Oostende) moeten zien.

De oplossing zou kunnen zijn dat Gerard van Oostende en Nicolaas die Vriese twee totaal afzonderlijke families zijn, waar bij de Van Oostendes aan het eind van de 13e eeuw uitsterven en De Vrieses hun goederen krijgen toebedeeld.

We weten dat Doedin van Everinghen de verbeurd verklaarde bezittingen van Nicolaas de Vriese in Baarland gekocht had en in 1295 overdroeg aan Floris van Henegouwen. Verder kennen we nog Wilhelmus de Oedekenskerke, dictus die Vriese, een gewezen pastoor van Hoedekenskerke die in 1279 wordt genoemd met zijn zuster Durewigis.

Er is zelfs nog een derde mogelijkheid en wel dat voor Gerard als jongere zoon een eigen ambacht wordt gekocht in Oostende en zich daar naar vernoemd, zoals ook pastoor Willem zich Willem van Hoedekenskerke noemt en misschien ook wel een zoon Jan, die als Jan van Vinninghen door het leven ging.

Volgen we de vermeldingen dan komen we in 1299 wellicht een sleutelfiguur tegen in de gestalte van Vriese van den Oostende, waarvoor Jan van Renesse uitdrukkelijk geen borg wilde staan.

Het zou dus mogelijk kunnen zijn dat een zoon uit het geslacht Die Vriese huwt met een erfdochter van de Oostendes en dat zo het Oostende van het eiland Borsele in handen komt van de Die Vrieses. Het is ook mogelijk dat Vriese de laatste zoon is uit het Oostende geslacht en genoemd naar de Vriese kant uit een huwelijk tussen Oostende en Die Vriese.

Wanneer we zo rond 1250 de machtsverhoudingen op het eiland Borsele schetsen, dan zien we het westelijk deel, dus Monster en omliggende dorpen in handen van de Van Borselens. De Van Everinghens bezitten het middenstuk bestaande uit Ellewoutsdijk, Everinghen en Coudorpe. Het geslacht Die Vriese is de voornaamste ambachtsheer in Baarland, Bakendorp, Oudelande en een deel van Hoedekenskerke en De Van Oostendes bekleden die rol in het oostelijk deel - dus Oostende, Vinninghen en een deel van Schore op Zuid-Beveland.

Herkomst.

In wezen geldt voor alle adellijke geslachten, die we op het eiland Borselen tegenkomen, dat we niet weten waar ze vandaan komen. Ze zijn er ineens zo rond de helft van de 13e eeuw. Aan het begin van de machtsstrijd tussen het Vlaamse en Hollandse gravenhuis, die beiden het recht op het bezit van Zeeland Bewesten Schelde opeisten. Het eiland Borselen lag dus in de frontlinie van een strijd, die pas in 1323 werd beslist bij het verdrag van Parijs in het voordeel van de Hollandse graaf.

Waren het pionnen van de strijdende partijen? Moeten we Nicolaas die Vriese als een nazaat beschouwen van Willem die Vriese, een van de zonen van Zeger III, burchgraaf van Gent? Terwijl sommigen best als een aanvaardbare theorie aanvaarden dat Nicolaas van Borselen een bastaarddochter (Jutte) uit de Hollandse grafelijke familie huwde.

Het staat in ieder geval wel vast dat we voor die tijd geen enkele vermelding tegenkomen over de bezittende klasse in Borselen. Aan wie behoorde het eiland voor die tijd? De bronnen zwijgen. Dus ook de oplossing is hypotetisch.

Het feit echter dat dit deel van Nederland van oudsher (1100) toebehoorde aan Vlaanderen en de huwelijksrelaties van de Borselse ambachtsheeren in de tweede helft van de 13e eeuw voornamelijk Vlaams waren, gelet ook op de belangen, die veel Zeeuws adellijke geslachten in de vier ambachten in het huidige Zeeuws Vlaanderen hadden, duidt toch wel op een Vlaamse afkomst.

HOOFDSTUK 6

Ambachten.

6.1. Bezittingen te Baarland.

Volgens niet bevestigde bronnen verhaalt Nagtglas 1) dat een deel van Baarland toebehoorde aan het vermogende geslacht De Vriese. "Toen Nicolaas zich aansloot bij Otto, de graaf van Gelre, moest hij zulks met het verlies van zijn goederen boeten; zijn zoon Hendrik ontving echter in 1270 zijn aandeel weer terug".

Deze gebeurtenis vond plaats in 1263 toen verschillende Hollandse edelen graaf Otto II van Gelre te hulp riepen tegen het bewind van ruwardes Aleid van Henegouwen, weduwe van Jan van Avesnes.

Aleid werd door Otto bij Reimerswaal verslagen en hij werd in haar plaats benoemd tot regent van de minderjarige Floris V, samen met zijn broer Hendrik III, bisschop van Luik. 2)

Deze slag moet in het voorjaar hebben plaats gevonden, want op 10 mei 1263 vaardigen beide ruwaards hun eerste oorkonde uit. 3)

Nicolaas die Vriese is bestraft voor zijn "overlopen" op het moment dat graaf Floris V in 1266 de touwtjes in handen neemt. Wellicht op advies van de leden van de Zeeuwse adellijke geslachten Van Borselen, Van Souburg en Van Kats, die Aleid van Henegouwen trouw waren gebleven. Zijn (verder nergens vermelde) zoon Hendrik zal slechts een gedeelte van de verbeurd verklaarde goederen hebben teruggekregen, want het blijkt dat Doedin van Everinghen een deel van de verbeurd verklaarde goederen had gekocht en die hij in 1295 overdraagt aan Floris van Henegouwen, prins van Morea. 4)

Uit de grafelijke rekening van 1318 blijkt dat Willem Vriese een vrij grote oppervlakte leenland en tienden pacht in Baarland van Hendrik en diens broer Jan van Everinghen voor ££ 60 per jaar. In verband met de verbanning van Hendrik van Everinghen worden deze eigendommen beleenend aan Costijn van Renesse, waardoor Willem een andere leenheer krijgt.

Uit deze rekening blijkt ook dat de De Vriesens verder geen bezittingen meer hadden in Baarland.

6.2. Bezittingen te Oostende, Vinninghe, Hoedekenskerke en Schore.

Wederom volgens de grafelijke rekening uit 1318 wordt duidelijk dat Willem die Vriese een vermogend man was. In Schore had hij 683 m, in Oostende zonder de nieuwe polders 1300 m, in Vinninghen 700 m en in Hoedekenskerke 250 m. Totaal dus een oppervlakte van 2933 m. Dit is de oppervlakte "bi der brede". Hij verschilt duidelijk van mening met de rentmeester over de oppervlakte waarover hij op het steen in Middelburg moest betalen. "Hierof zeyt hi dat te stene scieten 1500 m, maer wi wanen dat 600 m meer te stene scieten souden". Met andere woorden Willem dacht dat hij een vrije had van 1433 m (dat is 49%). De rentmeester dacht dat het ging om een vrije van 839 m (dus een vrije van slechts 30%).

Het vrije is het verschil in opbrengst tussen de oppervlakte bi der brede en de oppervlakte steenscietens. Het verschil mocht de ambachtsheer in de eigen zak steken als beloning voor zijn belastingheffing. De graaf zelf stelde dat vrije vast per ambacht en per ambachtsheer. Waarschijnlijk had Willem de Vriese bijzondere rechten verkregen van de graaf, want deze verklaard in de oorkonde van 1312, waarbij hij aan de Van Renneses het verbeurd verklaarde land te Baarland geeft dat zij

"soe souden si (de Van Renesses) ghenieten alle des haers omsaters ende haer ghelike bure ghenieten souden, utghenomen dieghene, die sonderlinghe hantvesten daerof hebben". 5)

Met diegenen die bijzondere rechten hadden, zullen de ambachtsheren van Oostende bedoeld zijn.

De nieuwe polders die bedijkt waren in de Zwakemonding tussen Oostende en Schore bleven vooralsnog, zoals gebruikelijk, buiten de grafelijke administratie. Het schot dat geind werd mocht de ambachtshere zelf in de zak steken ter dekking van de gemaakte bedijkingskosten.

Uit de rekening van 1331 blijkt dat Willem in 1318 gelijk had. Hij heeft daar 1477 m steensciens. De oppervlakte is verminderd met 23 m, omdat hij opgeeft een "utslagh (landverlies) ten Oostende" van 30 m. Volgens de rekening van 1340 is er nog meer land bij Oostende weggeslagen, want Willem heeft nu nog maar 2857 m "Hierof slaed hi van utslaghe in Oostende 60 m. Aldus blivets 2797 m, die te steene scieten 1432 m."

In Oostende zelf heeft hij nu nog maar 1224 m (was eerst 1300). Twee jaar later nog maar 1104 m.

6.3. Oostende.

We hebben reeds gezien dat Willem de Vriese het hele ambacht Oostende in bezit heeft. Hij wordt dan ook voluit Willem die Vriese, Heer van Oostende genoemd.

Oostende was groot 1300 m. In vergelijking met b.v. Baarsdorp 1100 m, 's-Heer Abtskerke 1318 m en Sinoutskerke 1057 m was dit dus een vrij groot ambacht. Naast de inkomsten van deze 1300 m waren er ook tiendepachten en andere rechten en ambachtsgevolgen die geld opleverden.

6.4. Vinninghe en Hoedekenskerke.

De oppervlakteberekening.

Het ambacht Vinninghe is bijna even groot als Hoedekenskerke. Willem de Vriese heeft in 1318 in Vinninghe 700 m en in Hoedekenskerke 250 m. Daarnaast heeft Boudin van Risighen nog eens 200 m steensciens met waarschijnlijk een vrije van 48,9% (Dit is dus ca. 400 m) en Gillis van Oedekijnskerke een onbekende oppervlakte in eigendom. Pas in de rekening van 1331-1333 is duidelijk dat zij beiden totaal 713½ m moeten hebben bezeten in deze twee ambachten, want 663½ m wordt na de dood van Gillis van Hoedekenskerke gekocht door Jan Wolfard van Stapele en 50 m door Clays Henrixs. (kinderen).

Hieruit konkluderend zijn de ambachten Vinninghen en Hoedekenskerke samen dus ca. 1613½ m groot geweest.

Gaan we er vanuit dat de oppervlakte van 1413 m ca. 140 m tienden oplevert en dat per 300 roeden 1 schelling pacht werd betaald, dan zien we dat alleen al in Vinninghen in 1318 totaal 52 sc. 69 d. werd betaald (dus 57 sc. + 9 d.). Deze rekensom leert dat dit verschuldigd zou zijn voor ca. 76 m tienden.

Het is dus niet onmogelijk dat het ambacht Vinninghen ca. 760 m groot was en Hoedekenskerke iets groter ca. 853 m.

HOOFDSTUK 7Tiendenbezit en het vrije.De grafelijke rekening van 1318 - 1319

In 1318 - 1319 waren er een aantal pachters van de grafelijke tienden, die per ambacht als volgt waren verdeeld:

<u>In Vinninghen</u>		betaald:
Jan Claissone	de tienden (onbekend getal van 75 m land	- 25 d.
Willem de Vrieze	de tienden die toebehoord hadden aan Doedin van Everinghen	8 sc. 3d.
idem	de tienden die toebehoord hebben aan Kempe	10 sc. 4d.
idem	de tienden die toebehoord hebben aan Alard en Gillis Hughenss.	5 sc. 3d.
idem	"die alia dec."	5 sc. -

In Oistbarland (bedoeld zal zijn Oostende)

Willem de Vrieze		50 sc. -
idem	in de polris noviter aggratie (nieuwe polders)	4 sc. ster
idem	in Score (op Zuid-Beveland)	12 sc. -

In Hoedekijnskerke

Gillis van Oedekijnskerke	de 21m/100r dec.	16 sc. -
Willem Gilliss.	de 7 quart dec. (1m/225 r)	2 sc. 9d.
Clais Henrixskinder	de 8 m dec vel circiter	- -

De grafelijke rekening van 1331 - 1333.

In 1331-1333 is de pachtsituatie al iets veranderd. Jan Claiss. is overleden omdat nu zijn kinderen genoemd worden. Verder heeft een zekere Jan van Stapele, niet alleen een grote ambachtspartie in bezit, maar ook de portie tienden gekocht van de eveneens overleden Gillis van Oedekijnskerke. 2)

In Vinninghe.

Clays, Pieter ende Jan Jan Clayss. kindere, de helft van 15 m tienden - 25 d.

In Oestbarland.

Hier zijn alle tienden van Willem de Vrieze, ook die in 1318 zijn vermeld te Vinninghen, samengevat. Hij moest daar 5 ££ 5 sc. over betalen.

In Oedekinskercke.

Jan Wulfard van Stapele	van 20 m/18 r tienden	15 sc. 3d.
Willem Gilliss.	van 7 quart tienden	2 sc. 9d.
Clais Henrixskinderen	van 8 m tienden	6 sc. -

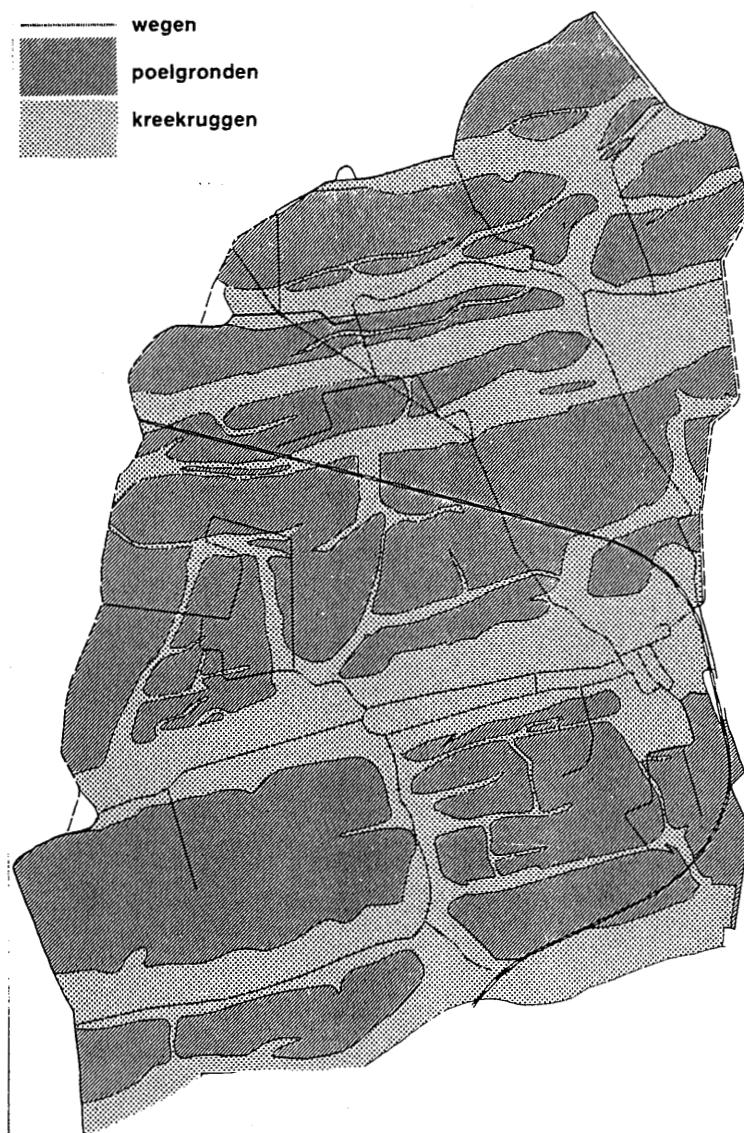
De grafelijke rekening van 1343 - 1344.

In 1343 is de situatie alleen gewijzigd ten aanzien van Hoedekenskerke, hoewel Willem de Vrieze ergens tienden moet hebben verloren, want hij betaald nu nog maar 4 ££ voor "de decimis suis in Bersalia et in Zoot Bevelandia. 3)

In Oedekinskerke.

Jan Wulfard van Stapele van 20 m/18 r tienden	15 sc. 3d.
Gillis en Jacob, Willem Gilliss.kindere van 7½ quart tienden	2 sc. 9d.
Jan, Simon, Heynric, Pieter ende Clays, Clays Henrixs.kindere ende Clays Gheeronxs. van 8 m tienden	6 sc. Holl.

Bodemgesteldheid van de polder Hoedekenskerke.

Het Vrije.

Het eiland Oost- en West-Borsele, bestaat eigenlijk uit West-Borsele, met daarin de parochien Monster, Oostkerke, Westkerke, Tevic, Wolfertsdorp, St. Katarinakerke, Ellewoutsdijk, Everingen en Coudorpe. Het eiland Oost-Borsele wordt onderverdeeld in West-Baarland met de plaatsen Baarland, Oudelande en Badikendorp (Bakendorp) en Oost-Baarland met Vinningen, Oostende en Hoedekenskerke.

In 1331 had dit eiland totaal 13.788½ m schotbare oppervlakte.

Door politieke onlusten heeft de graaf hier nogal wat edelen hun land ontnomen, zodat we te maken hebben met een aantal nieuwe familienamen. We kunnen aannemen dat De Vriezes, De Van Everinghens en de Van Borselens zich slechts gedeeltelijk hebben kunnen handhaven na de Vlaams-Hollandse strijd om Zeeland. In 1312 krijgen de Van Renneses de verbeurd verklaarde goederen die voorheen door De Vrieze en Van Everinghen bezeten werden. In 1316 schenkt de graaf al de verbeurd verklaarde goederen van Florens van Borselen uit de tak van Pieter van Borselen aan zijn neef Jan van Beaumont en omstreeks 1330 koopt Jan Wulfard van Stapelen een deel te Hoedekenskerke en Vinningen van een uitgestorven tak van het geslacht De Vriese. De overgebleven Van Borselens komen uit de tak Hendrik Wisse van Borselen. De andere ambachtsheren met kleinere porties zoals Van Risinghen, Van Ossenvate en Clays Heynrixskinderen zijn zeer waarschijnlijk nauw verwant aan de "grote" ambachtsheren.

Het Vrije en het leenland.

De percentages "vrije" die de verschillende ambachtsgerechtigden hebben lopen zeer uiteen, terwijl er van 3 porties op het grafelijk steen te Middelburg nog steeds niet bekend is wat "te steene sciet". Naast het vrije, wat in elk ambacht voorkomt, kennen we ook nog het z.g. leenland. Dit leende men tegen een bepaald bedrag van de graaf, die dit normaal apart inde. Dit leenland komt alleen voor in het ambacht Westkerke en is verdeeld tussen de kinderen van Ser Raas van Borselen (225 m) en Boudin van Risinghen (62 m) en is hier in de grafelijke rekening gemakshalve bij het vrije geteld.

Uit een post in de grafelijke rekening van 1318-1319 blijkt dat er ook in Baarland grafelijk leenland moet zijn geweest "vort zoe hevet mijn Heere heren Costijn ghegheven al die tiende en leenland, dat Jans van Everinghen was, over 60 ££ sjaers". (Hamaker, rekeningen I, blz. 126). Volgens de grafelijke rekening uit 1340 blijkt dat 36½ m leenland te zijn (Hamaker, rekeningen II, blz. 156).

Ook opvallend is dat Jan van Beaumont in Oostkerke 280 m vrijstelling heeft, dus eigenlijk een vrije van 100%.

Vreemd is dat het vrije van de nieuwe ambachtsheren, zoals de Van Renneses en Clays Heynrixskinderen, nog steeds niet is vastgesteld. Dat geldt eveneens voor Heynric Van Everinghen, die pas in 1321 een deel van zijn bezittingen weer terug krijgt na een bannelingschap van 5 jaar.

Van sommige ambachten is "het vrije" gewoon het zelfde gebleven, van wat de vorige bezitters "te steene" hadden staan.

Extra aftrekposten.

Van het oppervlakte "steenscietens" mochten nog goederen worden afgetrokken van oppervlakten die aan anderen waren toegewezen, b.v. door schenking en waarover men dan ook geen belasting moest betalen.

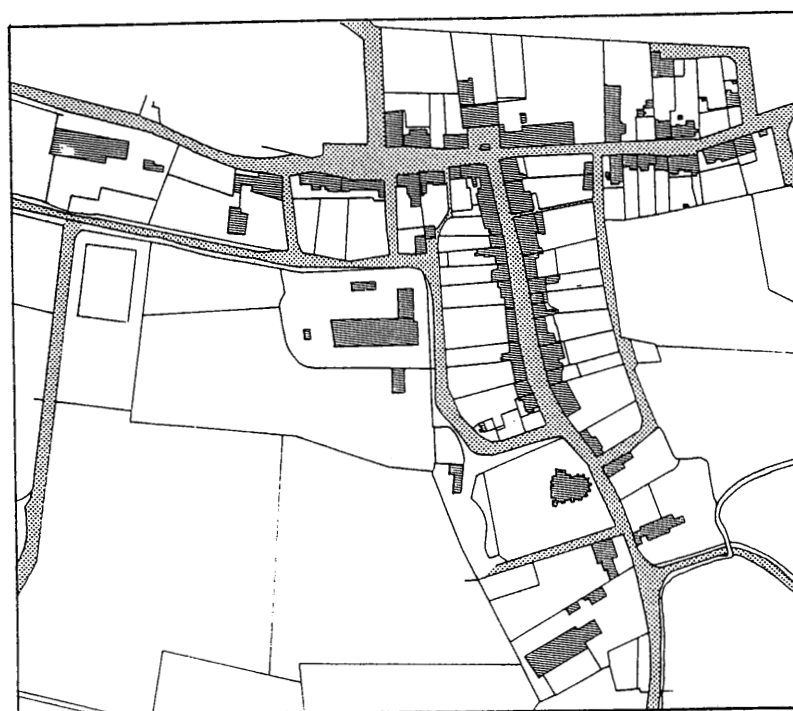
Voorbeelden hiervan zijn bezittingen van het Victorinnenklooster te Biezelingen "in de assignat super claustrum de Biezelinghe".

Het blijkt dat Heer Willem die Vriese in 1333 een vrije heeft van ca. 49% over al zijn goederen.

Bekijken we de grafelijke rekening van 1493/94 dan zien we dat Willem en Heer Jan van Oostende een vrije hebben van ca. 45%, maar hun neef Gillis heeft 53%, waaruit blijkt dat zelfs binnen één familie het percentage vrije verschillend kon zijn.

Vrije in Hoedekenskerke in 1493/94.

	BDB	SSC	vrije	
Willem en Heer Jan van Oostende	1080m/15½r	590m/50r	489m/325½r	45,3%
Gillis van Oostende	490m/78½r	226m/165½r	263m/213r	53%
Joost de Baenst	331m/60½r	252m/13r	79m/47½r	23,8%
Jan, Geert en Jonge Jan van Renesse Niskin (elk)	21m/127½r	11m/77½r	10m/50r	47,6%
Joost de Baenst en Jan van Renesse van Renauwen (gelijk deel in nieuwe polders)	8½m	4m/142r	4m/25r	51,9%

Kadastrale situatie in 1830

bebouwing
 wegen

Het vrije in Oost- en West Borselen volgens de grafelijke rekening van 1331-1333
Jaarbede van 2 sc. Tor. van de mete.

	Oppervlakte	Scieten te steene	Vrije	percentage vrije	Extra aftrek
- Heer Jan van Beaumont	2885 m	1779½ m	1105½ m	38,32%	in Oostkerke 280 m vrijst. 7m/225r klooster Biezelinghe, 12m Wolferd van Borselen
- Heer Willem die Vrieze	2887 m	1477 m	1410 m	48,84%	53½ m klooster Biezelingen, 47½ m van super nobiles
- Heer Heynric van Everinghen	2415½ m	?	?	?	dat wi niet weten, wat zi te steene scieten betaalde voor 925m
- Heer Costin van Renesse en zine neven Jan ende Costin	600 m 1604 m	300 m ?	300 m ?	50% ?	waren vroeger in bezit van Heynric van Everinghen en Pieter Clayss. de quibus dicuut se nichil debere
- Heer Florens van Borselen - Clays van Borselen - Wulfard van Borselen	210½m } 210½m } 210½m }	585 m	46½ m	7,95%	hebben samen een portie in Sente Katelinenkerke
- Philips, Florens, Doedin ende Raas, ser Rasenkin- dere van Borselen	2090 m	1125 m (1350 m)	965 m (740 m)	46,17% (35,41%)	bij het vrije is 225 m leenland te Westkerke geteld
- Jan Wulfard van Stapele	663½ m	350 m	313½ m	47,25%	
- Boudin van Risinghe	392 m	190 m (252 m)	292 m (140 m)	51,53% (35,71%)	bij het vrije is 62 m leenland te Westkerke geteld.
- Pieter Clays van Ossenvate	170 m	103 m	67 m	39,41%	
- Clays Heynrixs.kindere	50 m	?	?	?	die wi niet en weten, wat zi te steene scieten.

Eigendomsverdeling in Hoedekenskerke, Oostende en Vinninghen in 1318 - 1319, 1331 - 1333 en 1341 - 1343.

Naam	Schore				Oostende				Vinninghen				Hoedekenskerke			
	1318	1331	1340	1342	1318	1331	1340	1342	1318	1331	1340	1342	1318	1331	1340	1342
	1319	1333		1343	1319	1333		1343	1319	1333		1343	1319	1333		1343
Willem de Vrieze	683m	683m	683m	683m	1300m	1284m	1224m	1104m	700m	700m	700m	700m	250m	250m	250m	250m
Boudin van Risinghen 9)									?				?			
Gillis van Odekijns- kerke 10)									?				?			
Jan Wulfard van Stapele										663½m	663½m	663½m				
Clays Heynrixskindere														50m		
Willem de Jonge de Vrieze																50m 50m

Noten:

- 1) Hamaker, rekeningen I, blz. 83/84
- 2) Hamaker, rekeningen I, blz. 451/452
- 3) Hamaker, rekeningen II, blz. 331.
- 4) Nagtglas, Zelandia Illustrata blz. 119
- 5) Jansen, Kalendrium geschiedenis der lage landen, blz. 45
Coenen, graaf en grafelijkheid blz. 90 zegt dat de slag plaats vond
aan de Vernoudsee bij Zierikzee
- 6) Kruisheer, Oorkonden Holland en Zeeland III nr. 1319
- 7) Van den Berge, OHZ II nr. 921, Van Mieris OHZ I blz. 567
- 8) Van Mieris, OHZ II blz. 124.
- 9) Zou hier 200 m te steene hebben, zonder dat is aangegeven waar.
- 10) Er wordt alleen de opbrengst van 20 ff vermeld.
- 11) Wordt niet geplitst in eigendommen te Vinninghen en Hoedekenskerke.

HOOFDSTUK 8

Echtgenotes en dochters.

De vrouwelijke lijnen zijn bij genealogische studies altijd wat aan de magere kant. Hiervoor zijn natuurlijk een aantal oorzaken aan te wijzen. Vrouwen konden in die tijd niet zelfstandig overeenkomsten met rechtsgevolgen sluiten. Verder kwamen zij er in het erfrecht pas aan te pas, wanneer er geen wettige mannelijke nakomelingen waren, waarbij er nog onderscheid werd gemaakt tussen goede en kwade lenen.

Toch speelden dochters en dus ook de echtgenotes, veelal ongewild een belangrijke rol. Men huwde immers om economische of politieke redenen zoveel mogelijk binnen de eigen sociale laag.

Gelukkig zijn we over een aantal echtgenotes redelijk goed ingelicht. Het valt op dat er in de loop der eeuwen huwelijksrelaties zijn geweest met het geslacht Van Borselen. Wanneer men door een huwelijk met deze "top" sociale laag was verbonden steeg men op de hiërarchieke ladder. Hierdoor konden door de nazaten weer lukratieve huwelijksbanden worden gesloten met geslachten uit die zelfde top laag. Vooral de Van Borselens, nauw geparenteerd aan het Hollands gravenhuis, huwden met dochters uit koningshuizen, graven en hertogen en waren in Zeeland dus begerenswaardige huwelijkspartners.

We zien dat in de 15e eeuw Vrieze van Oostende verm. 1405 - † 1444 huwt met een ons onbekende dochter van Wolferd III van Borselen (Wordt niet door Dek vermeld) en nog later huwt Jonge Willem van Oostende met Margriet, een dochter van Hendrik II van Borselen (eveneens niet door Dek vermeld).

Naar Smallegange.

Smallegange noemt verder een aantal huwelijken, die soms wel en soms niet in de literatuur worden bevestigd.

1. ca. 1400 Marie van Oostende x Martin Vilain
2. ca. 1380 N. van Oostende x ridder Pieter van Schengen
3. ca. 1410 Agnes van Oostende x Raes van Haemstede
4. ca. 1480 Willem de Vrieze van Oostende x Christina van Mechelen
5. 1483 Jan van Oostende x Agnes van Thuyt
6. ca. 1500 Jan van Oostende x Geertruid van Heenvliet

1. De naam Vilain is op Zuid-Beveland niet onbekend. Het betreft hier een zijtak van de burchgraven van Gent. Lodewijk van der Maelstede † voor 1327, huwde met Elisabeth Vilain en een van zijn dochters weer met een Jan Vilain.

Hadewich, dochter van Floris van Borselen huwde voor 1325 met ridder Gerard Vilain. Binnen het geslacht Van Oostende zou ook ridder Gerard (verm. 1348 - 1354) huwen met een Vilain, nl. Katerline, dochter van Philips Vilain.

2. Pieter van Schengen, ridder, wordt vermeld van 1386 - 1395.
3. Raas van Haemstede sneuvelt in 1426 samen met zijn broer Costijn in de slag bij Brouwershaven. Humphrey van Gloucester had hulptroepen gestuurd naar zijn echtgenote Jacoba van Beieren, die gesteund werd door een deel der Zeeuwse adel, die de Hoekse partij waren toegedaan. De troepen van Jacoba delfden hier het onderspit. Raas en Agnes hadden twee dochters: Maria en Goedele. Deze laatste naam komt meer voor in de Van Haemstedefamilie, zodat Maria wel

naar haar grootmoeder van moederszijde Margriete of Margaretha van Arnemuïden moet zijn genoemd.

4. Van Christina van Mechelen is op dit moment niet veel bekend. Smallegange geeft een aantal bijzonderheden over haar herkomst, waardoor dit huwelijk wel kan worden aangenomen.
- 5/6 Ook hier is Smallegange vrij pertinent. Hij geeft zelfs de huwelijksdatum (25 december 1483) van Agnes van Thuyl en Jan, waardoor we haar als eerste echtgenote beschouwen van ridder Jan van Oostende. Daarna moet Jan getrouwd zijn met Geertruid van Heenvliet. In 1513 en 1516 wint hij een aantal processen over haar nalatenschap.

Uit oorkondes.

Ook uit het oorkondenmateriaal halen we een aantal echtgenotes en dochters:

1. ca. 1340 ridder Gerard van Oostende x Kateline Philipsdochter Vilain.
2. ca. 1360 ridder Willem de Vriese van Oostende x N. van Baarsdorp.
3. ca. 1380 ridder Vriese van Oostende x N. Wolferd III dochter van Borselen van der Veere.
4. ca. 1420 ridder Willem van Oostende x Margriet Gillisdochter van Arnemuïden.
5. ca. 1450 jonge Willem van Oostende x Margriet Hendrik II dochter van Borselen van der Veere.
6. ca. 1450 Pieter van Oostende x Elisabeth Simonsdochter Van Bruelis van der Maelstede.
7. Op 10 april 1478 brengt Meyne van Oostende, weduwe van Olivier van der Maelstede van Everinge een lang slepend proces tegen Jan van Renesse en de gebroeders Van Schengen voor de Hoge Raad van Mechelen.
8. ca. 1510 Anna Jansdochter van Oostende x
1e Francois Cruesinck † 1530
2e Heer van Poucke.

HOOFDSTUK 9

Heren, Ridders, Geestelijken en Bastaarden.

Men had in de middeleeuwen als telg uit een adelijk geslacht niet zoveel mogelijkheden om een "baan" te zoeken. De standenmaatschappij was het strenge keurslijf waarbinnen men moest blijven. Aangezien we hier met het Zeeuwse erfrecht te maken hebben, waar alle zonen gelijke porties erfden, kon men zich zeker wanneer de vader aanzienlijk grondbezit had, nog wel redden. Naarmate de eigendommen meer en meer versnipperden moesten de zonen wel functies zoeken die geld opleverden. Zo kon men zich in krijgsdienst bekwamen, in grafelijke dienst treden, maar ook geestelijke worden of na een studie aan een universiteit de wetenschappelijke kant opgaan.

Ridders.

Wanneer we de leden van het geslacht De Vriese van Oostende bezien, dan blijkt het dat velen ambtelijke banen hadden. Doordat er weinig mannelijke nakomelingen waren raakten de eigendommen ook niet zo versnipperd, waardoor de leden van dit geslacht door de eeuwen heen in hoofdzaak als landheer hun status konden hooghouden.

Verschillende leden zijn door hun verdiensten aan het grafelijk huis, via hun krijgsmanschap of anderszins tot ridder geslagen. Voorbeelden hiervan zijn:

Willem I de Vriese, heer van Oostende, die als ridder wordt genoemd in 1316 bij het opstellen van de oorkonde met betrekking tot de ruiling van de tienden in Zeeland.

Ook zijn zoon Willem II de Vriese de jonge wordt in 1331 Heer genoemd en zal dus voor die tijd de ridderslag ontvangen hebben.

Diens zonen Willem III en Gerard zijn beiden weer ridders. Beiden zijn opgenomen in de grafelijke raad en horen diverse rentmeesterrekeningen af. Gerard is zelfs meesterridder van de huishouding van de gravin en deed een aantal diplomatieke reizen naar Engeland.

Van de volgende generaties zien we als ridder vermeldt Vrieze (1405) en Jan (1411) die voor 1421 overlijdt "als onzer getrouwen ridder".

Ridder Gerard zegelt namens de graaf in 1427 twee oorkonden en Ridder Willem die in 1428 genoemd wordt als neef van Hendrik van Borselen.

Pas in 1477 wordt weer de ridder Jan van Oostende genoemd. Hij is de laatste uit zijn geslacht met de titel ridder.

Geestelijken.

In vergelijking met andere Zeeuwse adelijke geslachten komen we weinig geestelijken tegen. Dat zal ongetwijfeld te maken hebben dat er weinig zonen geboren werden in de familie. Zo komen we een Pieter Vrieze tegen als bedienaar van het altaar St. Nicolaas in de parochie Vlake.

In 1480 wordt een Willem Willemsz. de Vriese van Oostende ingeschreven aan de universiteit van Leuven. Deze komen we later in 1518 tegen als hij benoemd wordt als pastoor van Hoedekenskerke. Tweehonderd jaar terug was er ook een Willem de Vriese pastoor van Hoedekenskerke (1280) en in dat zelfde jaar is er sprake van een Diriwigis als non in het Victorinnenklooster te Biezelinghe. Van 1441 tot 1452 was Margriet van Oostende abdis van Rijsenburg en in 1327 is een Elisabeth van Oostende één van de executeurs testamentair van een kanunnik van St. Pieter. Zeer waarschijnlijk zal zij ook geestelijke geweest zijn.

De enige die we niet met zekerheid kunnen plaatsen in de genealogie is dni. Johanni de Oostende die in 1504 overleed.

Bastaarden.

In de middeleeuwen was het heel gebruikelijk dat er naast de wettige kinderen, ook een aantal natuurlijke kinderen waren. Als bastaard geboren worden betekende helemaal geen schande. In veel gevallen waren zij voor een lagere "kaste" heel gewilde huwelijkspartners.

Toch komen we in het geslacht Van Oostende maar één bastaard tegen, n.l. Hendrik de bastaard van Oostende (V-3), die mogelijk een zoon is geweest van Willem de Vriese de jonge.

HOOFDSTUK 10

Geslacht Van Oostende.

Vermeldingen tot 1300.

De eerste keer dat een lid van dit geslacht genoemd wordt is in het jaar 1256, toen Gerardus de Oystende in de fout ging door in zijn ambacht te Schore schot te heffen van 60 gemeten land dat in eigendom was van het klooster Jerusalem te Biezelinghe. Hij werd hiervoor - en nog eens in 1260 - ernstig berispd.

Dan volgen zo maar wat losse vermeldingen. De ene keer worden ze de Vrieze andere keren Vrieze van Oostende genoemd.

Hoewel Vrieze ook dikwijls als voornaam werd gebruikt, moeten we bij het geslacht van Oostende, dit meer als een toevoeging zien. Er is dikwijls sprake van b.v. Willem die Vrieze, heer van Oostende. Pas in latere eeuwen zouden de Vrieze en Van Oostende onverbrekkelijk samengevoegd worden tot de naam van dit geslacht, b.v. Willem de Vrieze van Oostende.

Dit wordt nog eens bevestigd door de vermelding van pastoor Willem van Hoedekenskerke, geheten (dictus) Vrieze en zijn zuster Diriwigis, die in 1280 non was in het klooster Jerusalem. Hij was dus afkomstig uit het geslacht die Vrieze, die heren waren van Oostende. Omdat hij niet alleen pastoor van Hoedekenskerke was, maar daar ook zijn bezittingen had noemde hij zich naar dit dorp.

Oorspronkelijk was er ook nog een tak Van Vinninghen, dat dus duidelijk gegoed was in het ambacht Vinninghen en daar een kasteel zal hebben bewoond.

Een van de veldhoeken in Vinninghen heet nog kasteelhoek. Na 1266 komen zij niet meer voor. Later, tot 1330, is Vinninghen voor het grootste gedeelte in bezit van Gillis van Hoedekenskerke, bijna zeker afkomstig uit het geslacht die Vrieze.

Vermeldingen na 1300.

Het is bevreemdend dat zo'n rijk adelijk geslacht, zo weinig voorkomt in oorkonden of andere vermeldingen. In 1331 namen zij na geslachten zoals Kruiningen, Maelstede, Borselen, Reimerswaal de zesde plaats in van grootgrondbezitters op Zuid-Beveland, met bezittingen te Schore, Oostende, Vinninghen en Hoedekenskerke.

Hiervoor zijn verschillende oorzaken (theoriën) aan te wijzen.

Het was een geslacht waaruit weinig mannelijke nakomelingen voortkwamen, zodat er eigenlijk altijd sprake is van één eigenaar van het totale ambachtsbezit, dat dus niet middels de Zeeuwse erfrechtregels moest worden verdeeld over meerdere erfgerechtigde zonen.

In de periode van de grafelijke rekeningen - 1318/1319 - 1330 - 1333 - 1340 - 1343 wordt steeds genoemd Willem die Vrieze, heer van Oostende, als enige ambachtsheer. Deze Willem moet dus voor die tijd een hoge leeftijd hebben bereikt. Nog tijdens zijn leven koopt diens zoon Willem de jonge zelf maar een vrijgevalen ambachtspartie van 50 gemeten van de kinderen van Clays Heynrixs. in Hoedekenskerke en krijgt hij op 13 oktober 1334 de tienden te Vinninghen van zijn vader.

Het zal ook deze Willem de jonge geweest zijn die in 1348 slechts eenmaal samen met zijn zoon Hendrik optreedt als lid van de grafelijke raad.

Een tweede reden die genoemd kan worden zal gelegen zijn in het feit, dat het een "voorzichtige" familie was. Zij worden niet vermeld bij partijen die onderlinge vetes beslisten, zij krijgen geen boetes opge-

legd (verbornessen), zij liggen niet met de graaf of omringende edelen overhoop over vermeende eigendomsgeschillen, zij hebben ook geen eigen oorkonden uitgegeven en als ze eens partij moesten kiezen, zoals in 1289/1290 bij de Vlaams-Hollandse oorlog of in 1348-1352 bij de Hoekse en Kabeljouwse twisten, kijken ze eerst de kat uit de boom en kiezen dan voor de winnende partij. Verder kopen of verkopen ze in de onderzochte perioden geen of nauwelijks bezittingen.

Het gevolg is dat van de leden van dit geslacht erg weinig bekend is. In de eerste 100 jaar komen ze slechts een tiental keer voor in het oorkondenmateriaal of andere vermeldingen.

En ook de grafelijke rekeningen geven weinig gegevens prijs.

Hierdoor is het bijna niet mogelijk om een betrouwbare genealogische opstelling te vervaardigen.

Na 1350 kenmerkt hun optreden zich vooral door diplomatieke banen in dienst van de graaf.

Pas na 1400 komen er wat meer vermeldingen en worden de bronnen wat talrijker.

De 15e eeuw.

In deze eeuw blijkt dat zij toch een belangrijke familie waren of geworden zijn. Leden van het geslacht huwen met dochters uit de geslachten Borsele van der Veere, Van Arnemuiden en Van Bruelis. Alle drie de families behoren tot de topadel van Zeeland. Er komen meer familietakken met nageslacht en zij verwerven ook kleine porties tienden en ambachten buiten het eigen oorspronkelijke territorium. Hierdoor wordt het aantal vermeldingen groter en kan een redelijk betrouwbare genealogie worden opgebouwd uit de gevonden gegevens.

De 16e eeuw.

De 16e eeuw is ook voor het geslacht Van Oostende de eeuw van het uitsterven. In het eerste kwart kennen we nog maar twee nakomelingen. Vrieze, de laatste mannelijke nazaat uit de hoofdtak en jvr. Anna, de dochter van ridder Jan van Oostende.

Verder is er nog sprake van Willem, een broer van Vrieze, wiens goederen beheerd werden door hun zuster Maria.

?
|
Gerard van Oostende
I-2 verm. 1256-1260

?
|
Jan van Vinninghen
I-3 verm. 1266
x
NN
|
Hendrik Jansz. van
Vinninghen II-2
verm. 1266

?
|
Nicolaas de Vriese
I-1 verm. 1250-1266
x
NN
|
Hendrik de Vriese II-1
verm. 1270
|
Vriese van Oostende II-3
verm. 1290-1299
|
Willem die Vriese III-2
Heer van Oostende ridder
1311-1316

?
|
Willem van Hoedekenskerke
I-4 geheten De Vriese
pastoor verm. 1280

|
Diriwigis I-5
geestelijke
verm. 1279-1280

|
Gillis van Hoedekenskerke III-3
verm. 1318/19 - † voor 1330

x
verm.
† 1509
|

HOOFDSTUK 11

Beschrijving van de generatie De Vrieze Van Oostende.

- I-1 Nicolaas de Vrieze vermeldt 1250 - † voor 1270.
Alleen Nagtglas geeft het niet door officiële bronnen te traceren verhaal dat Nicolaas de Vrieze zich tegen ruwaardes Aleid van Henegouwen keerde en zich aansloot bij de partij van Otto II van Gelre en daardoor later zijn goederen verbeurd verklaard zag. In 1270 zou zijn zoon Hendrik weer goederen teruggekregen hebben.
Dat Nicolaas toch echt bestaan heeft wordt duidelijk uit twee oorkonden. Op 19 mei 1250 worden door een aantal Zeeuwse edelen, waaronder Nicolaas Frisonum, Hendrik van Everinghen en Wolferd van der Maelstede, gijzelaars naar Brugge gebracht. En in 1295 transporteert Doedin van Everinghen goederen in Baarland die voorheen toebehoorden aan Nicolaas de Vrieze ("dat van" sheren Niclais Vriesen was")
- I-2 Gerard van Oostende vermeldt van 1256 - 1265.
Gerardus de Oystende wordt drie keer vermeld in oorkonden, waaruit blijkt dat hij niet gelukkig was met het bezit van het klooster van St. Bernard binnen zijn ambacht te Schore. In oktober 1265 komt hij voor het laatst voor, wanneer hij een geschil heeft met het convent van Ten Duinen over de levering van twee veulens.
Op 9 maart 1352 brachten zijn manschappen, samen met die van Wolferd van der Maelstede schade toe in Reimerswaal.
Hij had in ieder geval bezittingen in Oostende - dus op het eiland Oost-Baarland en aan de overkant van de Zwake, in het ambacht Schore.
- I-3 Jan van Vinninghen vermeldt 1266.
Hoewel niet als zodanig vermeldt is het mogelijk dat we hier te maken hebben met een lid van de familie Van Oostende, want Oostende, Vinninghe en Hoedekenskerke worden als één ambacht aangeduid. Hij wordt één keer genoemd in een oorkonde van Pieter en Hendrik van Borselen, die in 1266 een uitspraak doen in een geschil tussen het convent van Ten Duinen en Hendrik Janszoon van Vinningen, Badeloge Gerard Judeidochter en Elisabeth Davelisedochter. Jan van Vinningen zegelt daar als getuige. Mogelijk dat Hendrik een zoon is van Jan van Vinningen (volgt II-2).
- I-4 Willem van Hoedekenskerke geheten Vrieze vermeldt 1279.
Willem geeft in 1279 een bedrag van 9 pond Vlaams aan het Victorinenklooster te Biezelingen voor het houden van een bedevaart naar het Heilige land. Hij heeft dit bedrag ter hand gesteld aan zijn zuster Duruwigis, die non was in dit klooster.
Van Willem wordt gezegd dat hij voorheen pastoor was te Hoedekenskerke. Wellicht moeten we hem nog moeten rekenen tot de generatie van de voorgaande leden.
- I-5 Duruwigis vermeldt 1279 - 1280.
Zij wordt met haar medezusters Clarissia van Baarland, Adelysa van Score, Margaretha van Elewoutsdijk, Beatrix van Everinge en Katerina van Coudekerke door de abdis van het vrouwenklooster Jerusalem te Biezelinghe naar Antwerpen gezonden om zich daar een jaar te vestigen. De opdracht wordt bekostigd uit de opbrengsten van de kloosterbezittingen te Baarland en Borssele.

Duruwigis had een broer Willem geheten Vriese (zie I-4). Zij was zelf ook niet onbemiddeld, want zij stelt, evenals haar broer, een bedrag (100s oude tourn.) beschikbaar voor hulp aan het Heilige land.

- II-1 Hendrik Nicolaaszoon verm. 1270.
Wordt alleen door Nagtglas vermeld. Hij zou in 1270 een gedeelte van de verbeurd verklaarde goederen van zijn vader in Baarland hebben terug gekregen.
- II-2 Hendrik Janszoon verm. 1266
Hij is een zoon van Jan van Vinninghen en heeft een geschil met het convent van Ten Duinen.
- II-3 Vriese van Oostende verm. 1290.
Vriese wordt genoemd bij de opstandige Zeeuwse edelen, die op 12 juni 1290 hun geschil met de Hollandse graaf in handen van een scheidgerecht geven. Als Borselse edelen worden genoemd Florens de Barsele, Doeding de Weringhe (Everingen) en Vriese del Oostenden. Wanneer het conflict verkeerd uitpakt voor de Zeeuwse edelen, beloven een aantal van hen trouw aan de Vlaamse graaf en krijgen van hem een jaargeld. Bij die edelen wordt in 1292 genoemd een zekere Pieter Vriesenzone die 40 pond krijgt uitbetaald. Mogelijk is hij een zoon van Vriese. Toch heeft ook Vriese het land moeten ruimen en is in Vlaanderen in ballingschap gegaan, want in 1299 oorkont Jan van Renesse dat hij borg blijft voor enige edelen, die samen met hem waren uitgeweken "uytghenomen haeren Doudine van Everinghen, Hughen van Mallant, ridders en Vriesen van den Oosthenden."
Mogelijk heeft hij ook nog een zoon Willem (volgt III-2).
- III-1 Pieter Vriesenzoon verm. 1292
Of Pieter een zoon is van Vriese van Oostende is niet helemaal duidelijk. Omdat de voornaam Vriese vrij normaal is in die tijd kan er ook een andere uitgeweken edelman mee bedoeld zijn.
- III-2 Willem die Vriese verm. 1316-1347
Ridder Willem die Vriese, heer van Oostende stelt samen met de ridders Gerolf van Kats, Jan van der Maelstede en Gillis van Oostkerke de regeling op voor het ruilen van de grafelijke tienden in Holland tegen de Zeeuwse tienden van het kapitel van St. Pieter te Utrecht. Uit de grafelijke rekening van 1318-1319 weten we wat meer over zijn bezittingen. In totaal bezat hij in Schore, Oostende, Hoedekenskerke en Vinningen bijna 3000 m. Voor die tijd een uitzonderlijk rijk bezit. Verder bezat hij delen in de nieuwe polders bij Oostende en tienden in de nieuwe polder bij Baarland en verder tienden in Vinningen, Oostende en Schore.
In 1347 hoort hij bij de Zeeuwse edelen die de rekening afhoren. Hij heeft in ieder geval een zoon Willem, die Willem die Vriese de Jonge wordt genoemd (volgt IV-1) en waarschijnlijk een zoon Gerard, die in 1348 eveneens optreedt in de grafelijke raad (volgt IV-2) en een dochter Elisabeth (volgt IV-4).
- III-3 Gillis van Hoedekenskerke verm. 1318-1319
Gillis had eigendommen in Hoedekenskerke en Vinningen in de vorm van leenland, ambacht en tienden, die later op zijn zoon Gerard (volgt IV-3) overgaan en voor 1330 gekocht worden door Jan van Stapele.

- IV-1 Willem die Vriese de Jonge verm. 1330 - 1348
 Al in de grafelijke rekening zien we dat de zoon van Willem die Vriese beleend is met 50 m te Hoedekenskerke. Pas in 1334, wanneer hij door zijn vader beleend wordt met diens tienden in Vinninghe weten we dat hij Willem heet. In 1341 is hij als Willem die Vriese de Jonge betrokken bij de twist tussen De Van Borselens en de Van Overbordenes.
- IV-2 Elisabeth van Oostende verm. 1327
 Elisabeth is mogelijk een dochter van Heer Willem de Vriese van Oostende. Zij is onder de executeurs testamentair van de kanunnik Pieter Heer Vroedo'szoon.
- IV-3 Gerard Gilliszoon van Hoedekenskerke verm. 1318 - † voor 1330.
 We kennen deze Gerard alleen uit de aanduiding in de rekening 1331, omdat Jan van Stapele diens goederen gekocht had. Hij zal dus zonder nageslacht zijn overleden voor 1330.
 In de rekening 1318 wordt nog genoemd een Gert van den Oostende. Mogelijk is dit dezelfde als Gerard Gilliszoon van Hoedekenskerke.
- V-1 Gerard van Oostende verm. 1348-1354
 Brokken, noemt hem, in zijn studie over de Hoekse en kabeljouwse twisten, een zoon van Willem de Vriese, Heer van Oostende. Maar kan wellicht ook een zoon zijn van Willem die Vriese de Jonge.
 Hij komt in ieder geval voor bij het afhoren van de Zeeuwse rekeningen tussen 1348 en 1354. Hij was meesterridder van de herberg van de gravin. In 1350 komt hij voor als medebezegelaar van een oorkonde samen met Willem de Vriese van Oostende. Beiden zijn ridders, doch gezien zijn plaats is Gerard "hoger in rang". Dit kwam doordat Gerard tot de hofhouding van de graaf behoorde. Het is mogelijk dat Willem een broer is. In 1351 wordt hij aangesteld als opperhoofdman over heel Zeeland. Hij was gehuwd met Kateline, dochter van Philips Vilain. Zij hadden een zoon Jan (volgt VI-1).
- V-2 Willem de Vriese van Oostende 1350 - 1380.
 Hij zegelt in 1350 samen met zijn broer? Gerard van Oostende. Beiden zijn dan al ridder.
 In de periode 1358 tot 1379 komt hij verschillende keren voor als medebezegelaar van grafelijke oorkonden als Domino W. de Oestend, Do. W. Frisie, Do. W. Vrieze, Do. de Oosteynde, Domino Willelmo Vriese de Oestende. Hij behoort dus lange tijd tot de grafelijke raad.
 Hij wordt ook dikwijls vermeld in het gevolg van Jan van Blois. Hij heeft een zoon Vrieze (volgt VI-1) en mogelijk een bastaardzoon Hendrik (volgt VI-3), een dochter Agnes (volgt IV-5) en een dochter Margriet (volgt IV-3). Hij komt het laatst voor in een oorkonde van 1380. Hij was gehuwd met een ons onbekende dochter uit het geslacht van Baarsdorp.
- VI-1 Vriese van Oostende 1405 - † ca. 1444
 Heer Vriesen van Oosteynde wordt in 1406 genoemd bij de beledigde partij in de twist tussen Jan Christoffelsz. van Yerseke en zijn vrouw Katarine Hendriksdochter van Baarsdorp samen met Heer Boudin en Jan van Baarsdorp. (Zijn moeder was immers een Van Baarsdorp). In 1405 moet hij de graaf dienen met 4 vechtenden in de Arkelse oorlog en wordt daar samen met een groot aantal andere Zeeuwse edelen gevan-

gen genomen. Uit de grafelijke rekening van 1429/1430 blijkt dat hij 817 m (steensciens) bezat te Oostende, Vinningen en Hoedekenskerke en samen met zijn neef Heer Jan van Oostende en Heer Jan Hendrikszoon van der Maelstede 98 m te Vlakte en Schore.

Hij heeft een zoon Willem (volgt VII-2) en een zoon Gillis (volgt VII-3). Zij krijgen in 1444 een boete wegens het onrechtmatig innen van schot.

Hij was gehuwd met een ons onbekende (bastaard?) dochter van Wolfert III van Borselen van der Veere en Hadewich Both van der Eem.

- VI-2 Jan van Oostende vermeldt 1405 - † ca. 1420.
In 1405 moet hij de graaf met 3 mannen dienen in de Arkelse oorlog. Jan is ridder, wanneer hij in 1411 land in Nieuw Othene verkoopt aan de abdij Boudelo, dat ooit aan zijn moeder Kateline Vilain als huwelijksgift was geschonken door haar vader Philip. Hij is samen met zijn neef Vriese in 1416 medebezegelaar van de oorkonde waarin de Zeeuwse edelen Jacoba van Beieren beloven haar als gravin te ontvangen. Hij is voor 1421 overleden. Hij kan een zoon Jan gehad hebben (volgt VII-1).
- VI-3 Margriet van Oostende vermeldt 1441 - 1452.
Margriet was abdis van 1441 tot 1452 van de abdij van Rijsenburg.
- VI-4 Meynen van Oostende vermeldt 1426
Wordt vermeld in een oorkonde van 1426. Niet bekend is van wie zij een dochter was. Vermoedelijk was zij gehuwd met Frederik van Renesse van Lichtenberg, genaamd "Niskin". Na haar overlijden huwt deze met Elisabeth van Baer.
- VI-5 Agnes de Vriese van Oostende (verm. ca. 1420)
Agnes was gehuwd met Jan Raaszoon heer van Haemstede, die in 1420 baljuw van Brouwershaven is en op 13 januari 1426 sneuvelt in de slag bij Brouwershaven.
- VII-1 Jan van Oostende vermeld 1429 - † voor 1444.
Jan is kennelijk een zoon van Jan van Oostende die voor 1421 overleden is. Hij wordt in de grafelijke rekening als grondbezitter genoemd. Hij had in Oostende, Vinningen en Hoedekenskerke 620 m en verder met zijn oom Willem die Vriese en Jan Hendriksz. van der Maelstede 98 m te Vlakte en Schore.
- VII-2 Willem van Oostende vermeldt 1429 - † 1462
Uit de rekening 1429/1430 blijkt dat hij samen met Hendrik van Borselen Heer Van Veere de goederen van Heer Jan van Renesse van Everingen koopt, waarvan 2/3 voor de heer van Veere en 1/3 voor Willem de Vriese van Oostende. In 1436 geven zij samen het Paerdekensschor uit ter bedijking. Wordt in 1440 beleend met 2m/218 r tienden o.a. te 's-Heer Arendskerke en in 1444 met 40 m tienden in Oost Baarland en 8 m tienden te Hoedekenskerke hem aangekomen door de dood van zijn vader Heer Vriese van Oostende.
In 1444/45 bezit hij samen met zijn broer Gillis het ambachtsdeel van zijn vader, naast de goederen die hij samen met zijn neef Hendrik van Borselen heeft gekocht.
In de periode 1440 - 1454 koopt hij 9 kleine porties tienden in heel Zuid-Beveland. Hij sterft op 29 maart 1462. Zijn zonen Willem (volgt VIII-1) en Jan (volgt VIII-2) volgen hem op. Hij was gehuwd met Margriet Gillisdochter van Arnemuiden.

Zij sterft volgens Nagtglas op 19 april 1419, volgens Blois van Treslong op 19 april 1449. Haar zerk bevindt zich onder de banken in de kerk van Hoedekenskerke. Na haar dood huwt hij met Janne van Renesse van Zeist. Zij krijgt als echtgenote van Willem van Oostende in 1443 goederen van haar overleden vader.

VII-3 Gillis verm. 1444 - † 1454

Heeft samen met zijn broer Willem (VII-2) de ambachtsbezittingen van zijn vader. Hij overlijdt in 1454 want op 26 februari 1455 verzoeken zijn zonen, Jonge Willem (volgt VIII-3), Jacob (volgt VIII-4) en Pieter (volgt VIII-5) beleend te worden met de eigendommen van wijlen hun vader.

VIII-1 Willem de Vriese van Oostende Heer Willemszoon verm. 1462 - 1493

In 1462 worden Willem en zijn broer Jan beleend met de goederen van hun vader. Pieter, vermeldt als broer door Boxhorn, is dan waarschijnlijk nog te jong.

Willem krijgt in 1472 vergunning van de graaf om in de Oostpolder te moeren. Verder bezat hij samen met Jan van der Maelstede de Hoppaardpolder. Hij koopt van Cornelis van Treslong in 1484 goederen in Coudorpe, waar zijn zoon Vriese (volgt IX-2) in 1503 een proces over voert. Hij zal ook een zoon Willem hebben gehad (volgt IX-1) die in 1480 als student in Leuven wordt ingeschreven.

VIII-2 Jan van Oostende verm. 1462 - † 1516

In 1477 koopt hij goederen van Hendrik Janss. van Wissenkerke en diens echtgenote jvr. Hadewich Symon Wolfaerdsdochter. Hij wordt daar ridder genoemd. Hij heeft een dochter Anna (volgt X-3).

Hij zou volgens Smallegange in 1483 gehuwd zijn met Hadewich van der Maelstede, weduwe van Pieter van Tuyl, heer van Serooskerke.

Dit zou dan mogelijk zijn eerste vrouw geweest kunnen zijn, want in 1489 verkrijgt Gheertruid van Heynvliet, als echtgenote van Jan van Oostende, ridder, 9 m tienden te Kapelle en Eversdijk.

Geertruid van Heenvliet overlijdt op 24 januari 1501. Jan van Oostende sterft 9 oktober 1516 en wordt in de kerk te Goes begraven.

Smallegange is zeker van zijn zaak, want hij geeft zelfs de huwelijksdatum (25 december 1483) van het huwelijk tussen Jan van Oostende en Agnes van Thuijl en meldt ook Geertruid van Heenvliet als echtgenote, zodat we dit gevoeglijk als waarheid kunnen beschouwen.

VIII-3 Jonge Willem van Oostende verm. 1450 - † 1459.

In zijn tijd leven er drie personen, die Willem van Oostende heten. Dit zijn behalve hijzelf ook nog zijn oom Willem (VII-2) en diens zoon Willem VIII-1). Hij zelf is de jongste van de drie en dus ligt de bijnaam Jonge Willem voor de hand. Hij was gehuwd met Margriet, dochter van Hendrik II van Borselen van der Veere en Janna van Halewijn want op 13 september 1450 verschijnt zij met haar voogd jonge Willem van Oostende voor de schepenen van Middelburg. In de Middeleeuwen mochten vrouwen niet zelfstandig optreden bij rechtshandelingen. Haar voogd was dan haar wettig echtgenoot.

Op 26 februari 1455 wordt hij samen met zijn broer met de erfenis van zijn vader Gillis beleend. Een jaar later krijgt hij de goederen van zijn overleden broer Jacob.

Bij zijn overlijden in 1459 heeft hij een nog minderjarige zoon Gillis (volgt IX-4), want zijn enig overgebleven broer Pieter regelt als voogd de erfeniskwestie.

- VIII-4 Jacob van Oostende verm. 1455 - † 1456
Jacob is de middelste van de drie zonen van Gillis van Oostende en wordt vermeld in 1455 wanneer de drie broers beleend worden met de goederen van hun overleden vader. Op 11 februari 1455 is hij al overleden, want dan wordt zijn broer Jonge Willem met diens tienden beleend.
- VIII-5 Pieter van Oostende verm. 1455 - † 1472
Als enig overgebleven broer wordt hij op 15 december 1459 beleend met alle goederen van zijn overleden broer Jonge Willem, zodat het nog steeds ongedeelde ambacht van zijn vader Gillis op zijn naam komt te staan. Hij was gehuwd met Elisabeth van Bruelis, dochter van Simon Simonszoon en Heilwich van den Abeele. Elisabeth wordt in 1448 beleend met goederen te Schoudee. Voor 19 februari 1472 is hij gestorven, want dan worden zijn zonen Gillis (volgt IX-5) en Willem (volgt IX-6) met zijn goederen beleend.
- IX-1 Willem de Vriese van Oostende verm. 1480 - 1533
Gezien de toevoeging de Vriese hebben we hier te maken met de oudste zoon uit de hoofdtak. Willem wordt onder nr. 176 in 1480 ingeschreven als student op de universiteit van Leuven. Hij is geestelijke geworden. In 1518 wordt Wilhelmi de Vryese de Oostend als pastoor van de kerk te Hoedekenskerke benoemd. Zijn zuster Maria (volgt IX-3) wordt in 1533 als zijn bewindvoerster genoemd tijdens een proces tegen de rentmeester van zijn bezittingen.
- IX-2 Vriese van Oostende verm. 1503 - † 1545
Zijn vader Willem is in ieder geval overleden in de periode 1494 - 1503, want in dat laatste jaar is Vriese in een proces gewikkeld over 9 m tienden met Jan van Blois van Treslong, die de vader van de verweerder (Vriese) van de broer van de eiser (Jan) had gekocht. Dit was in 1484 geweest.
Vriese van Oostende is volgens de rekening de enige mannelijke nazaat uit het geslacht van Oostende. Hij bezit dan 540 m/7½ r te Hoedekenskerke, Oostende en Vinninghen, 185½ m/55½ r in Baarland en Bakendorp, 12 m/1 r in Vlake en Schore, ¼ deel van 84 m in Sinoutskerke, 18½ m in 's-Heer Arendskerke, 32 m/125 r in Oostende (Zwake polders), 2 m/125 r in de St. Jacobs- en Vierloospolder, 9 m/17½ r in de Caneelpolder (Kwadendamme) en 1/12 deel van de St. Jacobspolder bij Everinghen. Al met al toch nog een aanzienlijk bezit met een vrije van 50%.
Uit de rentmeestersrekening van 1545 blijkt dat hij dan al gestorven is. De graaf verantwoordt de opbrengst van zijn goederen zelf in de volgende post: "Dominus Comes sijnde Ghenaden anghecomen van den overlijden van wijlen de voornoemden Vriese van Oostende Willemszoon". Met hem sterft het geslacht De Vriese van Oostende in de mannelijke tak uit.
- IX-3 Maria van Oostende. verm. 1533
Zij is de dochter van Heer Willem en heeft een broer Willem (IX-1) die geestelijke is. Zij voert een proces voor de Hoge Raad van Mechelen in 1533 als bewindvoerster voor haar broer Willem 's Vriesen van Oostende. Mogelijk is zij gehuwd met Jan van Liere, Heer van Ranst en Nuweghem.
- IX-4 Anna van Oostende Heer Jansdochter verm. 1517 - 1568
Anna van Oostende wordt op 6 maart 1517 beleend met 1663 m/57¼ r in een groot aantal ambachtsheerlijkheden. In 1521 hoefde zij geen in-

komsten te betalen, omdat haar echtgenoot Francois Cruesinck in de oorlog had gediend. (de oorlog tussen Keizer Karel V en Frankrijk zou tot 1544 duren). In 1533 blijkt zij gehuwd te zijn met de Heer Van Poucke. In de laatste Rentmeestersrekening uit 1568 komt zijn nog voor als ambachtsvrouw.

- IX-5 Gillis van Oostende verm. 1459
Gillis wordt als minderjarige vermeld in 1459 als zoon van Jonge Willem, bij het aanvaarden van de erfenis. Als voogd treedt zijn oom Pieter op.
- IX-6 Gillis van Oostende verm. 1472 - † 1491
Deze Gillis is een zoon van Pieter van Oostende. Na zijn overlijden wordt op 18 april 1491 zijn broer Willem beleend met zijn eigendommen in de vorm van 256 m/295½ r ambacht en 15 m/253 r tienden gelegen in diverse ambachten. Hij is samen met zijn broer Willem (IX-6) begraven in de kerk van Hoedekenskerke. Hun zerk is daar nog steeds aanwezig.
- IX-7 Willem van Oostende verm. 1472 - 1501
Willem wordt samen met zijn broer Gillis genoemd in 1472 bij de belening van de goederen die aan hun vader toebehoorden. In 1491 wordt hij beleend met de goederen van zijn overleden broer Gillis. In de rentmeestersrekening van 1493 kunnen we zijn totale bezit aan ambachten traceren. Zo had hij in Oostende, Vinninghen en Hoedekenskerke 490 m/78½ r en 5 m leenland, in Vlakte en Schore 24 m/2½ r en in Kapelle 114½ m en ¼ deel van de Nieuwe polders van Oostende. Duidelijk minder dus dan de hoofdtak. Hij sterft in 1501. Zijn zoon Gillis (volgt X-3) volgt hem op.
- X-2 Gillis Willemsz. van Oostende verm. 1501 - 1509.
Op 8 november 1501 wordt hij beleend met 31 m/206 r tienden in een aantal parochies. In 1509 verkreeg zijn oom 513 m ambacht die hem toebehoorden. Hij is in die periode dus kennelijk zonder nakomelingen overleden. Verder blijkt uit de rentmeestersrekening van 1533 dat ook Frederik van Renesse nog 409 m ambacht van hem gekocht had. Zijn goederen te Vlakte en Schore zijn gekocht door Joos van Cruninghen.

Latere Van Oostendes.

1. Gillis van Oostende.
In 1548 komt hij voor als schepen van Kallo. Of hij een telg is uit het geslacht De Vriese van Oostende is niet bekend.
2. Adriana van Oostende † 1607
Zij was gehuwd met Gerard van der Nisse. Zij sterft in 1607 en wordt met haar in 1604 overleden echtgenoot begraven in de kerk van Nisse. Hun zoon David van der Nisse huwde met Cornelia van Watervliet. Mogelijk zou zij een dochter kunnen zijn van Gillis van Oostende.
3. Anna van Oostende verm. 1622
Ook zij zou een dochter kunnen zijn van Gillis van Oostende. In de steenrol van 1622 staat vermeldt als ambachtsgerechtigde een Jan Pieters van Cats gehuwd met juffrouw Anna van Oostende.

HOOFDSTUK 11

De laatste generatie.

Na het overlijden van Heer Jan van Oostende in 1516 zijn nog maar enkele nakomelingen in leven, te weten jvr. Anna zijn enige erfdochter en drie kinderen van zijn broer Heer Willem de Vriese van Oostende. Dit zijn Willem, Vriese en Maria.

Jvr. Anna erfde alle goederen van haar vader Heer Jan van Oostende. Zij is meerdere keren gehuwd geweest. Eerst met Francois Cruesink, die van 1517 - 1527 baljuw van Poortvliet op Tholen was. Francois sterft in 1530. Enkele jaren later blijkt uit een proces voor de Rekenkamer van Holland, dat zij gehuwd was met de Heer van Pokes (bedoeld zal zijn de Heer van Poeke). In 1568 is zij nog in leven.

Van Francois Cruesinck of Croesinck is verder bekend dat hij een grote ambachtsportie (178m) had te Wemeldinge, die na zijn dood in 1533 naar zijn neef Hendrik Jacobsz. van Croesinck gaat. Daardoor kunnen we aannemen dat uit het huwelijk tussen jvr. Anna en Francois Croesinck geen kinderen zijn voortgekomen.

Willem 's Vriezen van Oostende is gezien zijn naam de oudste zoon. In 1480 wordt hij als student ingeschreven aan de universiteit van Leuven. In 1518/1519 komen we hem tegen als pastoor van Hoedekenskerke. Hij zal ten gunste van zijn broer Vriese afstand hebben gedaan van het familiebezit. Wel had hij inkomsten uit tiendenporties, leenland en b.v. 18½m ambacht te 's-Heer Arendskerke. Zijn goederen werden beheerd door Cornelis Jansz. uit Hoedekenskerke, die op een gegeven moment weigerachtig is om rekening en verantwoording af te leggen over de jaren 1527 en 1528. De zaak diende voor het Hof van Holland en in hoger beroep voor de Grote Raad van Mechelen. Zijn zuster Maria van Oostende treedt daar op als bewindvoerdster over zijn persoon en goed.

Vriese van Oostende komen we voor het eerst tegen in de schriftelijke bronnen in 1503, wanneer hij een proces voert tegen Jan Blois van Treslong over een eigendomskwesitie. Via de Rentmeestersrekeningen kunnen we hem volgen tot 1545. Daar blijkt dat de tienden van hem waren teruggevallen aan de grafelijkheid. Hieruit blijkt dat hij geen nakomelingen heeft gehad. Uit de rentmeestersrekening van 1547 blijkt dat zijn bezittingen gaan naar zijn neef Thomas de Pleyves.

Maria van Oostende is de zuster van pastoor Willem en dus ook een zuster van Vriese van Oostende. Volgens een genealogische opstelling in het archief van Wassenaer van Rosande was Maria gehuwd met Jan van Liere, Heer van Ranst en Nuweghen (zie bijlage 2). Volgens die opstelling hadden zij twee dochters n.l. Anna van Liere gehuwd met Joos de Pleyves en Margriet van Liere gehuwd met Anthonie van Berchem. We kunnen daar nog aan toevoegen een dochter Odylie van Liere die in 1534 een portie tienden te Hoedekenskerke erft van haar vader.

Zeer waarschijnlijk is Thomas de Pleyves, die Vriese van Oostende zijn oude oom noemt, een zoon uit het huwelijk van Anna van Liere en Joos de Pleyves.

Het probleem zit toch in de staart van de genealogie.

Op 24 maart 1548 wordt als schepen van Kallo vermeld een zekere Gillis van Oostende. Terwijl in 1607 Adriana van Oostende sterft. Zij was de echtgenote van Gerard van der Nisse. Tenslotte vermeldt Nagtglas nog dat in de steenrol

van 1622 Oostende en Hoedekenskerke ten name staan van Jan Pieterszoon van Cats, gehuwd met juffrouw Anna van Oostende.

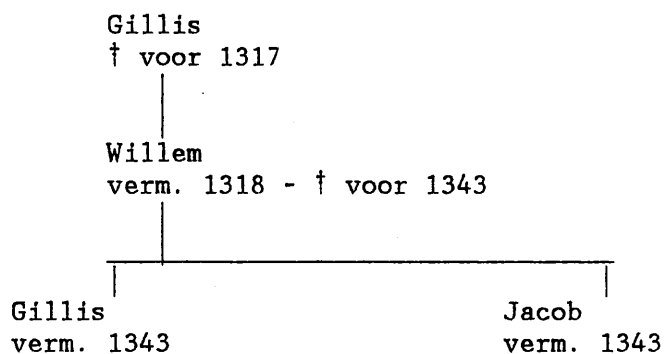
Was de eerder genoemde Gillis een telg uit het geslacht De Vriese van Oostende? Had hij dochters die Adriana en Anna heetten? Bij het ter perse gaan van deze studie naar het geslacht Van Oostende is daar nog geen deugdelijke verklaring voor gevonden.

HOOFDSTUK 12Andere ambachtsgerechtigde families van 1317 - 1343.

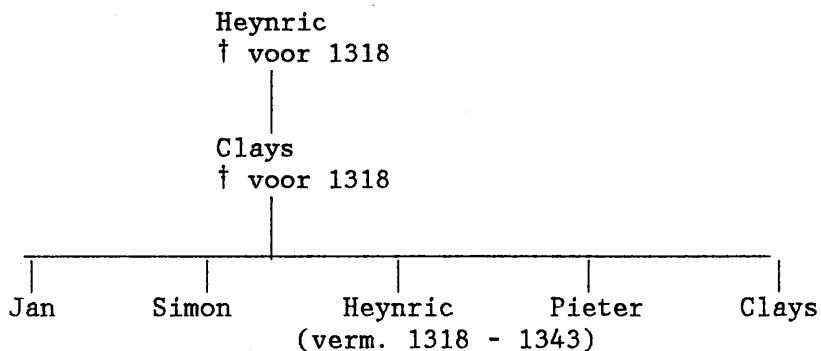
Op grond van de tiendenverpachting in de diverse grafelijke rekeningen zien we dat er naast Willem de Vrieze van Oostende nog enkele "lagere" geslachten waren met tiendenbezit. De deelgenealogiën zijn als volgt te rekonstrueren:

Familie I

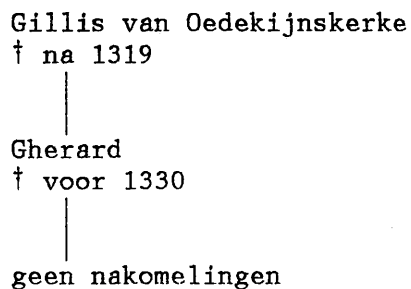
Zij hadden een hele kleine tiendenportie van 7 quart = 1m/225 r te Hoedekenskerke

Familie II

Zij hadden 8 m tienden te Hoedekenskerke

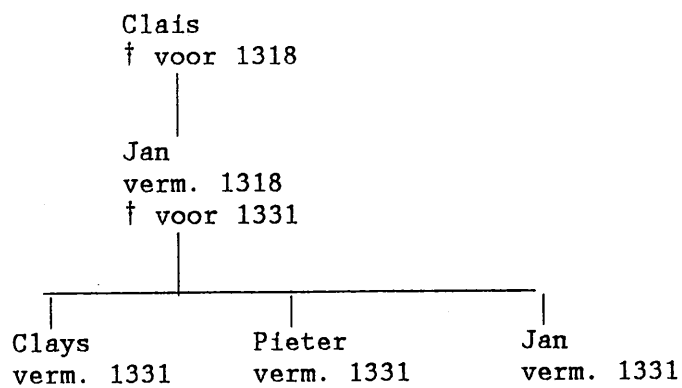
Familie III

Zij hadden 21 m/100 r tienden te Hoedekenskerke.

Familie IV

Hij had een onbekend aantal gemeten tienden in Vinningen. Uit de rekening 1331 blijkt dat het om de helft van 15 m tienden ging.

Bijlage 1.

**Vermeldingen in oorkonden
Geslacht De Vriese van Oostende
1256 - 1622**

Kruisheer, OHZ II, nr. 852

19 mei 1250

Wolferd van der Maelstede, Nicolaas Vrieze (Frisonem), Wolferd junior, Hendrik van Everinghe en Gillis van Koudekerke hebben gijzelaars genomen en naar Brugge gebracht.

Dekker en Kruisheer, Victorinnenklooster blz. 24.

9 maart 1252

De manschappen van Wolferd van der Maelstede en Gerard de Vriese van Oostende brengen schade toe in Reimerswaal.

Deze schade bedroeg 28 Leuvense Ponden.

Dekker, Victorinnenklooster Jeruzalem te Biezelinghe blz. 91Van den Bergh, OHZ II nr. 1.Kruisheer OHZ III nr. 1086/1087

4 maart 1256 (Zierikzee)

Floris de ruwaard van Holland beveelt Gerardus de Oystende geen betaling te eisen over de jaarbede van abt en konvent van St. Bernard over 60 gemeten land in diens ambacht Schore.

Van den Bergh OHZ II nr. 36

9 februari 1258

Op 9 februari 1258 beveelt Floris voogd van Holland van Gerard van Oystende om het klooster van St. Bernhard in het rustig bezit te laten van "sexaginta mensuras".

Kruisheer OHZ III nr. 1228

30 januari 1260

Ruwardus Aleid verbiedt Gerard van Oostende betaling of schot te heffen over de 60m in de parochie Schore. Het convent van St. Bernard te Hemiksen had hiervoor vrijstelling gekregen.

Deze 60m wordt later verkocht aan het convent Victorinnenklooster te Biezelinghe. Deze krijgen schotvrijdom bij oorkonde van 5 maart 1271.

(zie Kruisheer OHZ III nr. 1547).

Kruisheer, OHZ III nr. 1401

oktober 1265

Gerard van Oostende verklaard van het convent van Ten Duinen 30 pond Artesisch oude munt te hebben ontvangen, waardoor hij afziet van twee veulens, die de abdijs zegt aan hem geleverd te hebben.

Getuigen zijn: Hugo Heer van Kruiningen en Hugo Heer Hendrikszoon.

Obreen, Onuitgegeven oorkonden 1e serie nr. XVII.

april 1266

Pieter en Hendrik van Borselen bezegelen een overeenkomst ten behoeve van de abdijs Duins.

De andere partij bestaat uit:

Hendrik Janss. van Vinninghen, Badeloge, dochter van Gerard genaamd Judei en Elisabeth Davelisedochter.

Als getuigen zegelen:

Heer Hugo van Bernesse, ridder en Jan van Vinninghen.

Wapenschild: een uit de rand opklimmende leeuw of wolf.

Kruisheer, OHZ III nr. 1445

1-15 april 1266 of 1267

Pieter en Hendrik Wisse van Borselen verklaren dat Hendrik Janszoon van Vinningen, Badelog dochter van Gerard Jode en Elisabet dochter van Davelise afstand hebben gedaan van de opbrengst van land in Frankendijk.

Heer Hugo de Bernisse en Jan van Vinningen zegelen mee.

F. Nagtglas, Zelandia Illustrata deel II, blz. 119.

1270

Toen Nicolaas de Vrieze zich aansloot bij Otto, de graaf van Gelder moest hij zulks met het verlies zijner goederen boeten; zijn zoon Hendrik ontving in 1270 weer zijn aandeel terug. 25 jaar later deed Doede van Everingen afstand van zijn aandeel in de goederen van Nicolaas de Vrieze, gelegen in Baarland, Oudelande en Bakendorp, ten behoeve van Floris van Henegouwen, (3e) zoon van Jan van Avesnes.

V.d. Broeke - Zeeuwse kastelen blz. 194.

1270

Claes de Vrieze keert zich met enkele edelen tegen de voogdijschap van Aleid van Henegouwen over Floris V. Toen in 1266 Floris graaf van Holland werd, werden de goederen van Claes verbeurt verklaard. In 1270 kreeg zijn zoon Hendrik deze gedeeltelijk terug.

Dekker, Victorinnenklooster, blz. 98/99

2 oktober 1279

Dierwigis of Direwigis van Hoedekenskerke (18-9-1280). Duruwigis was de zuster van heer Willem de Vriese. (Wilhelmus van Oedekinskerke geheten Vriese, voorheen pastoor van Hoedekenskerke).

Duruwigis had een bedrag van 100 s. oude tourn. bestemd voor hulp aan het heilige land.

Van den Bergh, OHZ II nr. 723

12 juni 1290

Vriese van Oostende is op 12 juni 1290 bij de Zuid-Bevelandse edelen die hun geschil opdragen aan een scheidsgerecht en wordt genoemd Vriese del Ostende.

Van den Bergh, OHZ II nr. 825.

1 augustus 1292

in 1292 krijgt Pieter Vriesenzone 40 pond schadevergoeding samen met tientallen andere Zeeuwse edelen. Ook Heinrike Willems ende Manne Vriesenkinder sine broeder elk 22 pond. Zij beloofden allen de Vlaamse graaf te steuren. Zij verklaren geen zegels te hebben en gebruiken het zegel van Wolferd van Borselen.

Van den Bergh, OHZ II nr. 921.

15 oktober 1295

Op 15 oktober 1295 scheldt Doedin van Everinghen al het goed kwijt dat van "s heren Niclais Vriesen was en lagh in Barlant, Oudelant en Badickdorp" en nu van Florens van Henegouwen was.

Van den Bergh, OHZ II nr. 1014

9 oktober 1297

Bisschop van Utrecht zweert dat Muیدن en Weesp aan hem toebehoorden. Onder de geestelijken die getuigen frater Heynricus dictus Wisse (van Borselen) en Johannes dicto Frisone (De Vriese).

Van den Bergh, OHZ II nr. 1078

24 augustus 1299

Op 24 augustus 1299 oorkont Jan van Renesse dat hij voor enige edelen, die samen met hem waren uitgeweken, borg blijft, uitgenomen "haeren Doudine van Everinghen, haren Hughen van Mallant, ridders, Vriesen van den Oosthende, Symon van der Hooghe en Symon des borggraven, ende zyne kyndere".

Kort archief graven van Holland, blz. 211

oorkonde 9 maart 1316

Akte van overeenkomst over tienden van St. Pieter met de graaf door Willem die Vriese, heer van Oostende, Gerolf van Cats, Jan van der Maelstede en Gillis van Oostkerke.

Van Mieris OHZ II blz. 155

1318

Een aantal edelen verklaren in 1323 dat zij een brief "algeheel en de onbevleect" hebben gezien, gezegeld door Clays, abt van het vrouwenklooster te Middelburg.

Als eerste ridder wordt genoemd Heeren Willaem Vriesen, Heer van den Oostende. Verder Heer Gherolf van Cats, Heer Jan van der Maelsteden en Heer Gillis van der Oostkerken.

Als getuigen: De Graaf zelf, de Heer van Voorne, Heer Jan van Cruninghen, Heer Jans van Scenghen en het zegel van Heynric van Everinghen.

Hamaker, rekeningen I

1318 - 1319

Blz. 32 Item in Borselen ontfanghen van den 14 d. van den mete.
Her Willem die Vriese in Score 683 m. Ten Oestende, sonder die polres, 1300 m. Item in Vinninghen 700 meten. In Oedekijnskerke 250 m. Hierof zeyt hi dat te stene scieten 1500 m., fa. in miten 87 ££ 10 sc., maer wi wanen dat 600 m. meer te stene scieten souden. Balduinus de Risighen 200 m. te stene, fa. 11 ££ 13 sc. 4 d. Sic est summa, quam dominus Willelmus Friso et Balduinus debent, 99 ££ 3 sc. 4 d. miten. Inde solvit Balduinus per manum Jan Arnouds s. 40 sc.gr. Item per dominum Jacobum, canonicum sancti Petri Middelburgensis, 37 sc. gr. et 2 ster. unde summa solutionis 3 ££ 17 sc.gr. 2 ster. Fa. 92 ££ 9 sc.4d.

Blz. 33 Gillis van Odekijnskerke sol. ad bonam computationem per dictum Willelmum Onghereet 16 sc. 8 d. gr., fa. 20 ££ miten.
Summa, 339 ££ 7 sc. miten. Maken in tor. 226 ££ 4 sc. 8 d. tor.

Blz. 52 Achterstel van renten van den jaer van Zeventien
Lisebet Hughe sRiders 12 m. in Oedekintskerc, die haers mans waren, tmete 20 sc., fa. et sol. 12 ££.

Blz. 84 Van den selven tiendenpachte in 't jaer van 1318
In Oistbarland.
Her Willem de Vriese, 50 sc. Item de polris noviter aggeratis 4 sc. ster., fa. 14 sc. In Zuitbevelant apud Score 12 sc. In Vinninghe de dec., quae fuit Dodini de Everinghe 8 sc. 3 d. et ibidem de alia dec. 5 sc. Item de dec. Kemponis, 10 sc. 4 d. et de dec. Alardi et Egidii, f. Hugonis, 5 sc. 3 d. Summa, 5 ££ 5 sc. flandr. fa. 4 ££ holl., sol. 4 ££.

Blz. 83 In Vinninghen.
Jan Clais s. de dec. 75 m. lants sol. 25 d.
In Hoedekijnskerke.
Gillis van Oedekijnskerke de 21 m. 100 r. dec. sol. 16 sc.
Willem Gillis s. de 7 quart dec. sol. 2 sc. 9 d.
Clais Henrixs. de 8 m. dec. vel. circiter.

Blz. 126 Vort zoe hevet mijn here (de Graaf) heren Costijn (Van Renesse) ghegheven al die tiende en leenland, dat Jans van Everinghen was over ££ 60 sjaers, die min here Heren Costijn sculdig was ende sal staen tot sheren Willem Vriesen proven ende Vrederics, es dit goit bettere dan ££ 60 sjaers, dan sal her Costijn mijnen here den grave uprechten ende betaelen.

Blz. 196 Uitgaven.
item heren Pieter van Vlissinghen ghegheven bi Gert van den Oestende van mijns heren rechte van Voorne in Zeelant ££ 8.

Henderikx, Bedelorde kloosters, blz. 208
31-10-1327

Pieter heer Vroedo'szoon, Kanunnik van St. Pieter te Utrecht en St. Pieter te Middelburg maakt zijn testament. Onder de executeurs testamentair de abt van de abdij te Middelburg, de deken van St. Pieter te Middelburg, Lambertus, cureit van Koudekerk op Schouwen en jvr. Elisabeth van Oestende.

Hamaker, rekeningen I.

Rekening 1330 - 1331

Blz. 234 ITEM IN BORSELEN ONTFAEN VAN VEROOCHTEN GOEDE.

In Oedekijnskerke.

Jan Wulfaerd van Stapele van ghecochten ambocht, leenlande ende tienden in Oedekijnskerke ende in Vinninghe, dat Gheraerd Ghillis s. van Oedekijnskerke was, mansit debens in

sexta computatione Jo. Heynrnici 43 ££ 14 sc. gr. Inde dimisit ei dominus comes 3 ££ gr. Item solvit hic 39 ££ 10 sc. gr., fa 632 ££.
Summa in Borselen, 632 ££ tor.

Blz. 302/
303

Den grote van den mete
Haer Willem die Vrieze in Score 683 m., item ten Oistende behalven die polres, 1284 m., in Vinninghe 700 m., in Oedekijnskerke 250 m. Summa, 2917 m. Des slaet hi of van wtslaghe ten Oistende 30 m. Item bewijst hi up gheestelic land 210 m. 92½ r., up vrij land 19 m. ende up onvrij land 85 m. 45 r. Et sic deb. 2572½ m. 12½ r., fa. 10 ££ 14 sc. 4 d. gr. 13 miten. Inde sol. per dominum Hugonem Balduini 10 ££ 10 sc. gr.
Jan Wulfard van Stapele in Oedekijnskerke ende in Vinninghe 663½ m. Des bewijst hi up gheestelic land 94 m. ende up onvrij land 40 m. 60 r. Et sic deb. 529 m. 90 r., fa. et sol. 44 sc. 1 d. gr. 7 miten.
Clays Heynrix s. kindere in Oedekijnskerke 50 m. Des bewisen zi up gheestelic land 2½ m. ende up onvrij land 15½ m. Et sic. deb. 32 m., fa. et sol. 2 sc. 8 d. gr.

Blz. 307 In Score.
Haer Willem die Vrieze 683 m., die up zijn ambocht in Borselen gherekent zijn.

Blz. 355 Ontfaen van bewise van den zelven groten van den mete.
In Oedekijnskerke. In ser Willem Vriesen ambocht. Jan Wulfard van Stapele 8 m., 100 r. min, arven ende 12 m. leens, dit coemt 20 m. praeter 100 r., fa. et sol. 19 d. gr. 2 ster.

Blz. 394/
395

Onfaen van der selver jaarbede 2 sc. tor. van den mete.
Haer Willem die Vrieze in Score 683 m., item ten Oistende behalven die polres 1254 m., in Vinninghe 700 m., in Oedekijnskerke 250 m. Summa, 2887 m. Die scieten te steene 1477 m. Inde assignat super claustrum de Biezelinghe 53½ m. et super nobiles 47½ m. Et sic deb. 1376 m., fa. 137 ££ 12 sc. Inde sol. per dominum Hugonem Balduini 135 ££ 13 d.
Jan Wulfard van Stapele in Oedekijnskerke ende in Vinninghe 663½ m. Die scieten te steene 350 m., fa. et sol. 35 ££.
Clays Heynrix s. kindere in Oedekijnskerke 50 m., die wi niet en weten, wat zi te steene scieten. Debent.

Blz. 451 Tiendenpacht.
In Vinninghe.
Clays, Pieter ende Jan, Jan Clays s. kindere, van der helfte van der tiende van 15 m. lands sol. 25 d.

In Oestbaerland.
Haer Willem die Vriese van sinen tiende aldaer deb. 50 sc. Item de polris noviter aggeratis 14 sc. Item in Zuutbeveland in Score 12 sc. Item de decimis Dodini de Everinghe 8 sc. 4 d. Item ibidem de alia decima 5 sc.

- Blz. 452 Item de decimis Kemponis 10 sc. 4 d. Item de decimis Alardi et Egidii, filiorum Hugonis, 5 sc. 4 d. Dit comt in die somme 5 ££ 5 sc. flandrenses, fa. et sol. 4 ££
- Blz. 522 Item bi mijns heren brieve, ghegheven int jaer van 32 betaelt heren Willeme den Vriesen van sinem coste in die Reyse tot Adyghem 5 ££ 16 sc.
- Blz. 155/
156 Ontfaen van de jaerbede van 40, 2 d. tor van den mete. Haer Willem die Vrieze in Score 683 m. Item ten Oostende behalven die polres 1224 m. In Vinninghe 700 m. In Oedekinskerke 250 m. Summa 2857 m. Hier of slaed hi van wtslaghe in Oostende 60 m. Aldus blivets 2797 m., die scieten te steene 1432 m. Inde assignat super claustrum de Biezelinghe 47 m. et super nobiles 43 m. 125 r. Aldus blivets 1341½ m. 25 r. Inde sol. per dominum Hugonem Balduwini 131 ££ 4 sc. Haer Willem die Vrieze, sijn sone 50 m., die wi niet en weten, wat si te steene scieten. Inde sol. ad bonam computationem per dominum Hugonem Balduwini de 15 m., fa. 30 sc. Jan Wolfaerd van Stapele in Oedekinskerke ende in Vinninghe 663½ m., die scieten te steene 350 m. Inde assignat super nobiles 31½ m. 111½ r. Sic remanent 318 m. 38½ r., fa. et sol. 31 ££ 16 sc. 3 d.

Regesta Hannonensia blz. 227.

13 oktober 1334

Verlij van Willem Vriezen met tienden in Vinningen bij opdracht van zijn vader heer Willem de Vriese van den Oostend, ridder.

Van Mieris OHZ II, blz. 648.

31 maart 1341

Een groot aantal edelen onderwerpen zich aan de grafelijke uitspraak in de twist tussen de Van Borselens c.s. en Pieter Gheeroncs van Overbordene.

Onder die edelen ridder Willem die Vriese de Jonge.

Zie ook voor het vonnis zelf Van Mieris OHZ II, blz. 659.

Smit, Rekeningen II

Rekening 1342 - 1343

- Blz. 227 Ontfaen van den eersten die ghezellen van den mete. Haer Willem die Vriese van den Oostende in Score 683 m., ten Oostende 1104 m., in Vinninghe 700 m., in Oedekinskerke 250 m.; summa 2737 m.; inde assignat super Jan Wulfard 19 m. preter 22 r.; et sic de 2718 m. 22 r. facit et solvit: 33 ££ 19 s. 6 d. soc. 5 miten. Haer Willem die Vriese die jonghe in Oedekinskerke 50 m. facit et solvit: 12 s. 6 d. soc.. Jan Wulfard van Stapele in Oedekinskerke ende in Vinninghe 663½ m.; inde solvit: 5 ££ 8 s. 3 d. soc..

- Blz. 285 Ontfaen van den lesten drie ghezellen van den mete.
Haer Willem die Vrieze van den Oistende in Score 683 m., ten Oistende 1104 m., in Vinninghe 700 m., in Oedekinskerke 2½ honderd m.; summa 2737 m.; inde assignat super Jan Wulfard 19 m. preter 22 r.; et sic de 2718 m. 22 r. facit et solvit: 33 ££ 19 s. 6 d. soc. 5 miten.
Haer Willem die Vrieze die jonghe in Oedekinskerke 50 m. facit et solvit: 12 s. 6 d. soc..
Jan Wulfard van Stapele in Oedekinskerke ende in Vinninghe 663½ m.; inde solvit: 5 ££ 8 s. 3 d. soc.
- Blz. 285 Ontfaen van den lesten drie ghezellen van den mete
Haer Willem die Vrieze van den Oistende in Score 683 m., ten Oistende 1104 m., in Vinninghe 700 m., in Oedekinskerke 2½ honderd m.; summa 2737 m.; inde assignat super Jan Wulfard 19 m. preter 22 r.; et sic de 2718 m. 22 r. facit et solvit: 33 ££ 19 s. 6 d. soc. 5 miten.
Haer Willem die Vrieze die jonghe 50 m. in Oedekinskerke facit et solvit: 12 s. 6 d. soc..
Jan Wulfard van Stapele in Oedekinskerke ende in Vinninghe 663½ m.; inde solvit: 5 ££ soc.
- Blz. 331 In Berselen ontfaen van tiende pacht van den jaere van XLIII. In Oistbarland.
Haer Willem die Vrieze van den Oistende de decimis suis in Bersalia et in Zuut-Bevelandia solvit: 4 ££.

In Vinninghe.
Clays, Pieter ende Jan, Jan Clayssons kindere, van der helft van der tiende van 75 m. lands solverunt: 25 d..

Cartularium Borselen blz. 1 v - 3 v

1347

Willem die Vrieze van Oostende, ridder, zegelt een oorkonde van Wolferd en Claeys van Borselen waarbij deze een kapel stichten te Zandenburg bij Vere en goederen toekennen.

Heeringa, rekeningen in 1607 overgebracht naar de Zeeuwse Rekenkamer.

18 december 1347

Blz. 31 De 7e rekening van 19 mei 1346 tot 18 december 1347 wordt afgehoord op 18 december 1347 in Den Haag voor Clayse en Florens van Borsel, Olivier van Everingen, Costijn van Renesse en Willem de Vrieze van den Oesteynden.

Blz. 34 15 juli 1354

De rekening van 22 november 1351 tot 15 juli 1354 is afgehoord te Middelburg. Onder de Zeeuwse edelen raden: Florens Raasz. van Borselen, Florens Claysz van Borselen, Gherit van den Oestende, Heynric van Borselen.

Blz. 54 5 september 1354

De rekening van de jaarbede in Walcheren van 1348, geheven in 1350 werd afgehoord te Middelburg. Zeeuwse edelen waren Florens van Borselen. Gherit van Oestende, Jan van den Poele en Henric van Borselen.

Blz. 35 8 oktober 1358

Afhoren van rekening 6 december 1357 tot 9 oktober 1358. Hierbij waren de Zeeuwse edelen Olivier van Everingen, Boudijn van Reymerswale, Willem van Oestende, Jan van der Maelstede en Hollander van Reymerswale (knaap).

Brokken, Hoekse en kabeljouwse twisten blz. 564.

1348

Gerard van Oostende (verm 1348, 1351 - 1355), zoon van Willem de Vriese, heer van Oostende.

Gerard verscheen met (zijn vader?) Willem de Vriese in 1348 eenmalig in de Zeeuwse raad. Hij nam met 3600 gemeten in 1331 de 6e plaats in onder de ambachtsheren van Zuid-Beveland. Hij was meesterridder van de herberg van de gravin. Hij maakte o.a. diplomatieke reizen naar Engeland.

Het geslacht was gegoed in Baarland en Oostende.

Van Mieris OHZ II blz. 768 - 769

20 januari 1350

Bij de getuigen in deze oorkonde, waarin Keizerin Margriete (Margaretha van Henegouwen) Zeeland aan haar zoon Willem van Beieren geeft bevindt zich ook Heeren Willem den Vriese van den Oostende. Hij is daar ridder.

Van Mieris OHZ II blz. 769 - 772

6 februari 1350

Hier worden genoemd Heeren Gheraerde van den Oosthende en (twee ridders verder) Heeren Willem den Vriese van den Oostende.

Van Visvliet, oud archief prov. Zeeland deel III, aflevering 2 blz. 183.

25 november 1351

Graaf Willem V geeft aan de stad Middelburg het privilege dat de poorters die uit de stad gebannen worden ook gebannen zullen zijn uit Zeeland, Holland en Friesland. Onder de zegelaars' s Graven mannen Gerardus de Oestende et Symonem de Bruelis ("jussu ducis").

17 mei 1352

Zegelt als Gerardo de Oestende, militibus.

Van Visvliet, oud archief prov. Zeeland deel III aflevering 2 blz. 195.

26 juni 1353

Gerard van Oestende wordt als opperhoofdman over geheel Zeeland aangesteld.

Van Riemsdijk, tresorie en kanselarij blz. 402/399

1354

Personen die van Willem V en zijne gemalin livrei ontvangen hebben tussen 9 februari en 13 april 1354.

Onder de ridders: Florens van Borselen, Florens heer Clayss., Gheret van den Oestende, Olivier van Everinghen, Jan van Bruelis, Boudin van Reimerswaal.

Onder de knapen: Heynric van Borsele, Wolfaert van Borsele, Wolfaert van der Maelstede, Wolfaerd van Borse(1).
Register EL 22f 75-75 vo Rijksarchief.

Het gezinde van de herbergen van Willem V en zijn gemalin (mei 1354)
Mijns heren herberghe
Van den harnasc garcoen: Dirc van Bruelis.
Mijnre vrouwen herberghe:
Meesterridder: heer G. van Oestende, 1 knaep, 1 knecht, 3 paarden.

Kort, archief graven van holland blz. 13, nr. 42

24 juni 1358

Akte van bevestiging in het geschil tussen hertog Albrecht en markgraaf Lodewijk, waarbij zij het ruwaardschap aan de eerste toewijzen.
Onder de getuigen: Olivier van Everingen, Arnout van Kruiningen, Hendrik van Borsele, Boudewijn van Reimerswaal en Willem van Oostende, ridders.

O.a. gedrukt in A. Kluit, Historie den Hollandse staatsregering tot aan het jaar 1795 deel V, Amsterdam 1805.

Zie ook Van Mieris OHZ III, blz. 70.

Van Mieris OHZ III, blz. 63, 64, 64

1358

Als grafelijke raadsheer zegelt Domino W. de Oestend (8 oktober 1358) enkele oorkonden.

Eveneens op 11 oktober 1358 als Do. W. Frisie, milites.

Van Mieris OHZ III, blz. 74, 106 en 126.

1359

Te weten op 5 januari 1359 en 17 september 1359 en 1361.

Hollestelle, Geschiedkundige beschrijving Tholen.

1360.

Blz. 118 In deze rekening wordt verantwoord wie met Jan van Blois mee-aten b.v. den saterdaghe ochtens heer Olivier van Everinghe, heer Jan van Stapele en heer Willem de Vrieze, al 't gerecht van Middelburgh en andere veel goede luden.

1368

Blz. 112 Jan van Blois voert oorlog tegen Bergen op Zoom. Onder de Zeeuwen die gevraagd worden bijstand te verlenen is o.a. Willem de Vrieze en de Heren Van Vere en Van Everingen.

Van Mieris OHZ III blz. 346-347 + 349-350

1379

Onder grafelijke mannen Do. W. Vrieze - Do. de Oosteynde
Domino Willelmo Vrieze de Oestende

Van Mieris OHZ III blz. 360-361-362

6 januari 1380

De raden uit Zeeland zijn:

Heer Vrancken van Bersel, Heer van S. Martensdijck

Heer Willem de Vriese van Oostende

Renger Willemans.

Smallegange, Kroniek van Zeeland blz. 738

1386

Pieter van Schengen was ridder in 1386. Verder vermeldt in 1419 gehuwd met NN van de Oostende.

Cartularium Borssele, fol. 158 - 159

15 februari 1389

Hendrik van Borsele geeft uit het nieuwe land voor Nisse uit aan Hendrik bastaert van Oostende. Heer Pieter van Schengen, ridder Jan van Schengen en Daniel van Baersdorp zegelen deze oorkonde.

Smallegange, Cronyk van Zeeland blz. 703

ca. 1400

Wouter van Oltsende (Toltsende (binnen), verdronken dorp in Oost-Zuid-Beveland) was gehuwd met Clara van der Maelstede.

Hun zoon Adriaen was gehuwd met Isabella Vilain, dochter van Martin Vilain en Marie van den Oostende.

Hun zoon Cornelis was gehuwd met Sara van den Dale.

Hun dochter Digne was huisvrouw van Michiel Nicolaas Oostdijck.

Van IJsseldijk, Yerseke blz. 66.

12 november 1402

Graaf Albrecht verkoopt aan Katherine van Baersdorp half zulke gronden als hi (Jan van Yerseke) liggende heeft binnen onsen lande van Seelant ende aen ons gecomen waren, overmits groeten brueken, die Jan van Yerseke, haer man, jehens ons ende onse heerlickheyt gebruect ende misdaen hadde.

Op 31-1-1404 is sprake van Neve Jan Christoffels, die het baljuwschap moet bedriven.

Op 5-11-1406 wil de graaf dat Jan van Yerseke wordt gevangen genomen. Hij belast daarmee al sinen bailluwen, rentenieren, scouten ende recht-eren, alsmede oic Heere Vriesen van Osteynde, Here Boudijn van Baersdorp en Jan van Barsdorp (verwanten van de beledigde partij joncfrou Katarinen Heynrnix.)

Jan van Yerseke is mogelijk baljuw Jan Kerstoffelzone van Oestee.

Op 12-11-1411 wordt als zijn echtgenoot genoemd Johanna van Bruelis.

Van Mieris, OHZ IV, blz. 20

15, 16 july 1405

Heer Vriese van Oosteynde moet met 4 mannen de graaf dienen (beleg Hagestein).

Van Mieris, OHZ IV, blz. 28

1405

Jan van Oisteinde met 3 mannen.

Heer Vriese van Oisteinde met 4 mannen.

Grijpink, register op parochien etc.

blz. 158 Bedienaar altaar St. Nicolaas te Vlake

1405-1406 officiatio Petri Vriese ad capellarium B. Nicolai in eccl. de Vlaecke p. idoneum.

Grijpink, register op de parochien etc.

1409-1410 officiatio cum non obstante Petri Vriese ad capellarium St. Crusio in eccl. de Vlake.

Gottschalk - 4 ambachten, blz. 406.Zie ook archief Boudelo, regist nr. 833

13 mei 1411

Abdij Boudelo kocht in 13 mei 1411 van ridder Jan van Oostende 24 gemeten 10½ ha land in de polder Nieuw Othene. Dit land werd in leen gehouden van de heer Van Massemen. Vroeger was dit leen door Philips Vilain geschonken aan zijn dochter Kateline, toen deze met Gerard van Oostende trouwde (Jan's vader).

Van Mieris OHZ IV, blz. 385

15 augustus 1416

Beloften van Zeeuwse en Hollandse edelen om na de dood van graaf Willem IV, zijn dochter Jacoba tot gravin te ontvangen.

w.o. de ridders Jan en Vriese van Oostende.

Kort, archief graven van Holland, blz. 21 nr. 78

15 augustus 1416

Akte van toezegging om Jacoba van Beieren als gravin te huldigen. Onder de Zeeuwse getuigen:

Wolfert van der Maelstede en Everingen

Jan van Oostende

Vriese van Oostende

Jan van Renesse van Everingen

ridders.

Gottschalk - 4 ambachten blz. 402.

2 februari 1417

Hier wordt een grens aangegeven: het midden tussen "den turre" van Kloetinge en de der stede daer de zale staet of plach te staan in de hoestende. (of wel het kasteeltje te Oostende).

Nagtglas, Zelandia Illustrata II, blz. 127

19 april 1419

Grafsteen van Margriete Gillisd. van Arnemuiden stierf in 't jaar 1419, 19 april zij was Willems Vriese van Oestendes wijf.

Dochter van Willem de Vriese was Maria, gehuwd met Filips van Reimerswaal. Hun dochter Margrieta huwde met Jan van Cats, ridder, kastelein van Gouda in 1481.

Dek, De graven van Holland, blz. 22

ca. 1420

Jan II Raassezoon van heer van Haamstede, deelhebber in de heerlijkheid Kruiningen, baljuw van Middelburg (1409) baljuw van Brouwershaven (1420) sneuvelt bij Brouwershaven 13-1-1426, gehuwd met Agnes de Vriese van Oostende - dochter van Willem en Maria Gillisdochter van Arnemuiden.

Uit dit huwelijk zijn twee dochters bekend:

1. Maria † 1489 x Lodewijk van Blois van Treslong
2. Goedele x Willem Noyts

Smallegange, Cronyk van Zeeland blz. 683

1421

Raes van Haemstede met zijn broeder Heer Costijn verslagen. In 't jaer 1421 swoer hij die van Middelburg niet te misdoen, die naar Antwerpen ter Merckt quamen.

Hij had getrouwt Agnes van den Oostende.

Nalatende 1. Maria, huisvrouw van Lodewijk van Treslong.

2. Goedele, vrouwe van Brigdamme, die te man had Willem Noyts
Raes en Costijn sneuvelten in 1426 tijdens een zeeslag bij Brouwershaven.

Dekker, Zuid Beveland, blz. 421.

1421

Jan van Beieren stelde in 1421 schouten aan in de ambachten die voorheen in leen werden gehouden van o.m. Jan van Oostende.

Pieter Simonsz. in Hoedekenskerke

Cornelis Henricxz in Oostende

Martijn Moye in Vinninge

Jan Rijn in Schore (voor zover dat van Jan van Oostende was geweest).

Van Visvliet, oud archief prov. Zeeland deel III aflevering 3, blz. 356/357.

6 december 1427

G. d'Oostende zegelt twee oorkonden namens de graaf ("sic signatum per dominum ducem").

Lokerse c.s., Index op memorialen Hof van Holland nr. 1 en 2.

1428

Compromis aan het Hof en scheiding tussen de weduwe Renesse en Henric van Borselen, Heer van Ter Veere en Willem de Vriese van Oosteynde, inzake de meegift aan de genoemde weduwe van Renesse door haar vader op zijn goederen in Everingen.

Fruin, LRBW nr. 24 + 25 + 26

19 juli 1428

Heer Hendrik van Borselen draagt aan zijn neef Willem de Vriese van Oostende over een derde deel der ambachten, hofsteden, tienden enz. door hem gekocht van de Hertog van Bourgoigne, aan wie ze door de dood van Heer Jan van Renesse van Everinghen waren vervallen.

De Keijzer, rentmeestersrekening 1429/1430 fol. 12 V, 13, 14, 16V

1429 - 1430 (scieten te steene)

In Ellewoutsdijk en Coudorpe

Heer van der Veere en Willem van Oistende dat
van Heer Jan van Renesse van Everinghen was 753m/praeter 2½ r
(de rest van het ambacht is in handen van de
Van der Maelstedes).

In Oostende, Hoedekenskerke en Vinninge

Heer Vriese van Oistende 817m/½ quart r

Heer Jan van Oistende 620m/½ quart r

Heer Janskinder van Renesse en Renouwen 74½m

In Baarland

Heer Janskinder van Renesse en Renouwen 736m/-

Heer Van der Vere en Willem van Oistende
samen dat Heer Jan van Renesse van Everinghen was 368m/-Heer Hendrik van Renesse ambacht, Jan en Clays
van Renesse van den Burgh 368m/-

In Vlake en Schore

Heer Willem die Vriese van Oistende, Heer Jan
van Oistende en Heer Jan Henrics. van der
Maelstede tsamen dat nyemant ghelyen en wil 98m/praeter 15 r

In 's-Heer Arendskerke

Heer Janskinder van Renesse van den Burgh 12m/200r

Heer van der Vere en Willem van Oistende dat
heer Jans van Renesse van Everinghen was 13m/200rDekker, Zuid-Beveland, blz. 268.

1436

Hendrik van Borsele en Willem de Vriese van Oostende geven het paerde-
kennsschor uit ter bedijking in 1436.

Cartularium Borsele, fol. 142 R

22 februari 1436

Deze akte van 28 december 1454 bevat een vidimus van een aantal open
brieven.

Broeder Pietere Pieters sone priyor van de augustijnenclooster in
Middelburgh doe kondt: dat wij gesien gehandelt ende voir ons openba-
irlic horen lesen hebben eenen openen brief in fransijne, gescreven
gans gave sonder enige rasure off blaemte wael bezegelt mitten zegele
des hoichgeboren duerluchtigen vermogende vorsten onsen lieven genadig-
en heere des hertogen van Bourgoingnen zegel in roeden wasse dair an
uuthanghende, inhoudende etc. Vermeld een andere open brief gegeven in
de stad Gent 22.2.1436, etc. dat onse getrouw Ridder her Jan van Oost-

	Willem van Oistende dat van Adriaen van Cruiningen was 6m/72½r.	
Blz. 74	In Vlakte en Schore	
	Willem van Oistende	8m/100r
	Vriese van Oostende dat Willem van Oistende an sich trekt	9½m/87½r
	Gillis van Oistende	9½m/87½r
	Heer Vriese van Oistende dat sy niet gelyen en willen	83½m/-

Van IJsseldijk - Kapelle, blz. 605.

ca. 1445

Elisabeth van Bruelis (dochter van Simon van Bruelis van der Maelstede en Heilwig van den Abeele) huwt met Peter van Oostende.

Elisabeth wordt beleend met goederen in 1445 en koopt goederen te Schoudee in 1448.

Zie ook Dek, genealogie graven van Holland, blz. 48.

Fruin LRBW nr. 87

18 januari 1446

De rentmeester beleent Willem de Vriese van Oistende met 4m/282r tienden te Oedekinskerke, nadat jvr. Lijsbeth Jans van Renesse dochter, echtgenote van Adriaen van Cruiningen hem die overgedragen had.

Dekker Zuid-Beveland, blz. 274.

1447

De Hoppaardpolder behoorde deels toe aan Jan van der Maelstede en deels aan Willem van Oostende.

(Zie rek. Fruin 1447 - 1448).

Fruin LRBW nr. 104

3 september 1448

De rentmeester beleent Willem de Vriese van Oistende met 9m tienden te Heinkenszand, Arnemuydenszand, in Nieuwkamer, te Crasdunen en Blasecop, nadat jvr. Katherine Doensdochter hem die overgedragen had.

Fruin LRBW nr. 107

1 mei 1449

De rentmeester beleent Willem de Vriese van Oistende met 1 m/150r tienden te Heinkenszand, Arnemuydenszand, in de Nieuwkamer, te Crasdunen en Blasecop nadat Jan van Scengen hem die overgedragen had.

Fruin LRBS nr 115/121

9 juni 1450

Costin van Renesse van de Burcht draagt aan Willem de Vriese van Oostende en Floris van Haemstede en Moermont over de eigendom van 8 m/184r tienden op Zuyt Nyenland voor Bairlant en 10 m ambacht te 's-Heer Arendskerke en Ovezande.

Cartularium Borsele fol. 37

13 september 1450

Verscheen voor schepenen van Middelburg: Vrouwe Margriete van Borssel, dochter van heer Henricx van Borssele, heer van der Vere, van Zandenborch ende van Heemsrode, met haar voogd jonghe Willem van Oostende. Haar moeder is vrouwe Jehane van Halewijn, haar broer is Wolfaerde van Borssel, grave van Bouchain. De scepenen: Wolffaert Gillissone, Willem Gillissone, Gheeraert Boudinssone van Wissekerke, Clais Janssone van Wissekercke en Boudin Gillissone.

Fruin LRBS nr. 121

17 juni 1451

De rentmeester beleent Willem de Vriese van Ostende met 7m tienden te 's-Heer Arendskerke en Ovezande, nadat Jan van der Maelstede die hen overgedragen had.

Fruin LRBS nr. 124

13 augustus 1451

De rentmeester beleent Willem de Vriese van Ostende met 4 m tienden te Capelle, nadat Mr. Jan Hugezoon hem die overgedragen had.

Fruin LRBS nr. 146

31 juli 1454

Jan van Renesse van Zuylen draagt aan Willem die Vriese van Oostende 260 m ambacht en 4 m/50 r tienden over te Hoedekenskerke.

"Met ambachtsgevolgen, w.o. molen ende molenstael, visscheriën, vogelrie ende exasen". Zie: Sandberg, Overzetveren in Zeeland blz. 56.

Cartularium Borsele fol. 137

4 mei 1454

Wij heer Jan van Scengen, Riddere, Adriaen Kempensone van Couwerve, Adriaen Claeis Kempen sone van Cromfliet ende Dieric Janssone van der Heye, Mannen der graeflicheijt, doen kont etc. Videmus, van drie cavelen: heer van der Vere ende Willem de van Oostende ieder half en half. Volgt beschrijving van de cavels. Holen creke, paerdekijns poldere. Andere kavel: heer van Renouwen, kerchoec, breen bijster, den hoec boosten holon creke, daer Jan Pieter Stasijn in woent, den Reijgher, daer Jan Clais Faes zone in woent, molen bloc.

Derde cavel: Adriaen van Cruninghen, Floris van Haemstede, Heynric van der Nisse, genoemd zijn o.a. den oostersten vilken hoec, den breenbijs-ter, repers oert, massinge, die sceetdilve dair Jacop Pier Bellesen in woent, berlants ambochte in sichuute, hugen polderkin, Jan Vierloos sons polderkin.

Fruin, LRBS nr. 149

26 februari 1455

Jonge Willem van Oostende, Jacob van Oostende en Pieter van Oostende verzoeken beleend te worden met de ambachten en tienden van hun overleden vader Gillis.

Fruin LRBS nr. 151

7 september 1455

Philip, hertog van Bourgondië beleent zijn raad Willem de Vriese van Oostende met 5m/100r tienden te 's-Heer Arendskerke, Heinkenszand en Arnemuidentzand, nadat Martin Sayenss., Pieter Willem Boudinss, Clays Adriaenss. en Cornelis Janss. die overgedragen hadden.

Fruin, LRBS nr. 152

11 februari 1456

Jonge Willem van Oostende verzoekt de rentmeester met de belening van de tienden van zijn overleden broer Jacob.

Fruin, LRBS nr.

15 december 1459

Pieter van Oostende als voogd van zijn broederszoon Gillis van Oostende verzoekt Gillis te belenen met de tienden en ambachten hem aangekomen door de dood van zijn vader jonge Willem van Oostende.

Nagtglas, Zelandia Illustrata II, blz. 127.

29 maart 1462

Grafsteen van Willem de Vriese van Oostende stierf in 't jaar 1462, 29 maart

De Vriese van Oostende	Arnemuiden
Borssele	La Chapelle
Baersdorp	Beveren
Both van den Eem	Maelstede

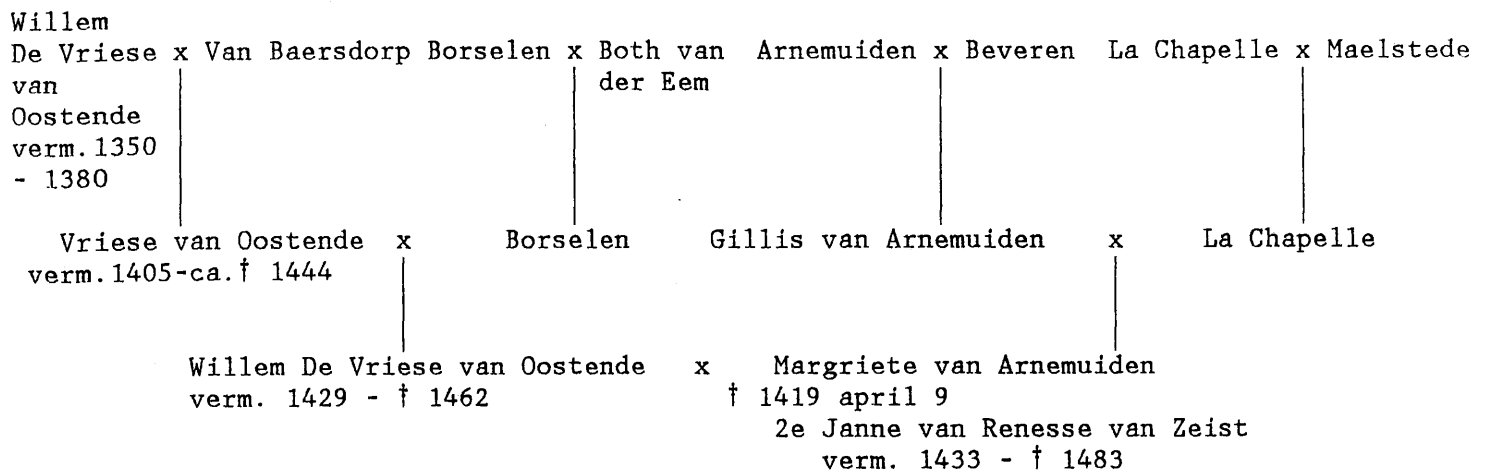
Abelmann, grafzerken in de kerk van Hoedekenskerke blz. 85.(naar Blois van Treslong).

Zerk van Willem de Vriese van Oostende † 29 maart 1462 met de kwartieren:

De Vriese van Oostende	Arnemuiden
Borsele	Capelle
Baarsdorp	een keper
Butkens	Maelstede

Zerk van Maria Gillisdochter van Arnemuiden, de vrouw van Willem Vriese van Oostende. Sterft in het jaar 1449 de 9e dag in april. (Moet zijn 9 april 1419 naar Nagtglas).

8 kwartieren van Willem de Vriese van Oostende
sterft 29 maart 1462

Fruin LRBS nr. 192

14 september 1462

Willem van Oostende en Jan van Oostende verzoeken beleent te worden met 140 m tienden hun aangekomen door de dood van Willem die Vriese van Oostende hun vader.

Dekker, Zuid-Beveland, blz. 274

1472

Willem van Oostende verkrijgt vergunning om te moeren in de Oostpolder (Rek. Fruin 1472 - 1473).

Familie-archief Vilain XIII nr. 3860B

6 september 1475

Heer Willem van Oostende, Guido de Baenst en Wolfert van Borselen, Heer van der Veere en Nisse worden genoemd als bedijkers van een polder in het Zwake "ghenaemt de grave polder". (Zie bijlage 4)

Cartularium Borsele fol. 148 R

3 januari 1476

Ïc Frederick van Renisse van Zeyst doe cond eenen yegelicken Dat ic beloofte hebbe ende belove voit my ende mijnen erven Mijnen genadigen heere den hertoge van Bourgoingnen van Brabant etc. ende elken quite ene ongemoeyt te houdene van alsulke duarie ende lijftochte als vrouwe Meynen van Oostende wedewe van mer Olivier van Everinge mijnen zwager was haer vermeet te hebbenne op de heerlicke goeden die hij in zijnen tijden bezat etc. In de prochien van Cloetingen, Cappelle, Ellewoutsdijck, Coudorp, Everinge ende van Oudelande, 26 £ siaers.

Fruin LRBS nr. 445

21 september 1477

Mannen der grafelijkheid van Zeelant oorkonden, dat Heinrick Jans zoon van den Wissenkerke en jvr. Hadwy Symon Wolffaerts zoons dochter, zijne echtgenoot, aan Jan van Oostende, ridder, den brief, waardoor deze gestoken is, (zie nr. 239) overdragen.

Boxhorn, Kroniek van Zeeland blz. 353

1477

De blaffaert van de heren ridders en edelen gedurende 1477 tot 1500.

Heer Willem de Vriese van Oostende Heer Willemsz. (met Willem ende Heer Jan sijne soonen).

Heer Jan van den Oostende (met Heer Jan sijnen soone) ende Pieter van den Oostende (met Gillis sijnen soone) drie ghebroeders.

De Smidt, Sententiën van de Grote Raad van Mechelen, deel I blz. 140

10 april 1478

Jan van Renesse en de gebroeders Van Schengen x Meyne van Oistende, weduwe van Olivier van Maelstede.

Beroep tegen vonnis Hof van Holland, dat zich bevoegd had verklaard in een geschil over stoornis in het bezit van goederen bij Everinge, die bij testament aan Meyne van Oistende waren vermaakt.

Beroep ongegrond verklarend en terug verwezen naar het Hof van Holland. (796.15 p.p. 35-38 Nederl. copie).

Wils, matricule l' université de Louvain II blz. 176.

1480

Wilh. fil. Wilhelmi de Vriese de Ostende wordt als student ingeschreven onder nr. 176 van het jaar 1480.

Smallegange, Cronyk van Zeeland blz. 718

ca. 1480

Christina van Mechelen, huisvrouw van Willem de Vriese van Oostende, ridder. Zij was een dochter uit het tweede huwelijk van Hendrik van Mechelen en Christina van Utrecht. Hendrik was burgemeester van Antwerpen in 1459 - 1462 † 1497.

Fruin, LRBS nr. 512

3 oktober 1482

De rentmeester geeft aan Jan Clais Moenszoon tegen 5 sc. per gemet verlot om het stuk moerland te Oostende, Hoedekenskerke en Vinninghen, door hem onlangs gekocht van Willem en Heer Jan van Oostende en Guy de Baenst te doen uitmoeren en de darinck te verbranden.

Fruin, LRBS nr. 557

18 december 1483

Willem en Jan van Oostende worden beleend met 14 m tienden in Oost Baarland en Stuivezand, hun aangekomen door de dood van hun moeder jvr. Janne Jansdochter van Renesse van Lichtenburg.

Smallegange, Kronyc van Zeeland blz. 693.

25 december 1483

Agnes van Tuyl, dochter van Pieter van Tuyl, ridder, heer van Serooskerke en Welland en 1e Cornelia van Haemstede, 2e Hadewig van der Maelstede (in 1464) was voor de 2e keer gehuwd met Jan de Vriese van Oostende (huwelijk op 25-12-1483).

Fruin LRBS nr. 599/621

15 september 1484

Ridder Cornelis Lodewijkss. van Treslongen draagt aan jhr. Willem de Vriese van Oistende Willemszoon 9m/75r tienden over in de Coudorpse polders.

Fruin, LRBS, nr. 630

19 december 1485

Cornelis Blois van Treslong draagt aan ridder Jan van Oostende over 1/8 van de hele tiend in de Coudorpse Polder.

Fruin, LRBS, nr. 697

22 mei 1487

Ridder Jan van Oostende wordt beleend met 9 m/75 r tienden in de Coudorpse Polder, nadat Cornelis Blois van Treslong die had overgedragen.

Fruin, LRBS, nr. 779 + 780

12 augustus 1489

Anthonie bastaard van Wissenkerke, draagt aan Gheertruud van Heynvliet, echtgenote van Jan van Oostende, ridder, 9 m tienden over te Kapelle en Eversdijk. In 1505 is zij gestorven want dan worden haar eigendommen te Kattendijke beleend aan Jacob van Cralingen (zie Fruin nr. 1010).

Fruin, LRBS, nr. 837

18 april 1491

Willem van Oostende Pieterszoon wordt beleend met 256 m/295½ r ambacht te Oostende, Hoedekenskerke, Vinningen, Oude en Nieuwe Zwake, Vlakte en Schore die van zijn overleden broeder Gillis waren geweest. Verder nog met 15 m/253 r tienden in Oost Baarland, Stuivezand, Zwake en Hoedekenskerke.

Harthoorn, rentmeestersrekening 1493/94

Blz. 29	In Ellewoutsdijk en Coudorpe	BDB	SSC
	- Willem en Heer Jan van Oostende gebroederen boven uitslage anno '85	644m/104r	273m/124½r
Blz. 30	In Oostende, Hoedekenskerke en Vinningen		
	- Willem en Heer Jan van Oostende, ridder Willemskinder mitter hoginghe van de nyeuwen polders, boven uitslaghe anno '88	1080m/15½r	590m/50½r
	- Gillis van Oostende, die Willem Gilliss. zijn vader ware	490m/78½r	226½m/13½r
	- Willem van Oostende Pieterszone die van zijn vader waren	490m/78½r	226½m/13½r
	- Willem van Oostende, die Mr. Jan Hendrikszoon was	5 m leenland	

Blz. 32	In Baarland en Bakendorp - Willem en Heer Jan van Oostende boven uutslaghe anno 1477	371m/111r	137m/108½r
Blz. 36	In Vlake en Schore - De heeren van Oostende dat nyemant gelyen en wille ende es verlooren - Willem van Oostende boven de uutslaghe van 1479 - Gillis van Oostende idem - Willem en Gillis van Oostende Pieters- kinder - Heer Jan Heynrickxzone van den Mael- stede, boven dat Willem van Oostende hier al heeft. Ende es verlooren ambacht	92½m/- 24m/2½r 6½m/77½r 6½m/77½r 8½m/-	23½m/116½r 2m/41½r 2m/41½r
Blz. 43	In Kapelle Willem van Oostende dat Willems van Bruelis was	114½m/-	47m/-
Blz. 51	In 's-Heer Arendskerke Willem van Oostende mitter hoginge van den Nyeuwen bereden polders	18½m/pr. 12r	18½m/pr. 12r
Blz. 99	Anderen ontfanck van eenegen nyeuwen bereden polders anno 1484 In Oostende - Willem ende heer Jan van Oostende ge- broeders over ¼ deel van de polders Oude en Nieuwe Zwake - Willem en Gillis van Oostende Pieters- kinder eveneens ¼ deel	64½m/100r 64½m/100r	32m/125r 32m/125r
Blz. 124	Willem van Oostende heeft in Borselen 5 m leenland (die nu Heynrick Janss. waren). Willem en Heer Jan van Oostende hebben 16m/75r leenland in Borsele.		

Smallegange, Cronyk van Zeeland blz. 723

ca. 1500

Geertruid van Heenvliet, dochter van Willem van Heenvliet en Margriet Nicolaasdochter van Reimerswaal huwde 1e N. van Dale en 2e ridder Jan van Oostende. Zij stierf 24-1-1501. Jan van Oostende stierf 10-10-1516. Begraven in Goes.

Fruin, LRBS

8 november 1501

Gillis van Oostende wordt beleend met 31 m/206 r tienden in Oost Baarland, Stuivezand, Zwake, Vlieguit, Hoedekenskerke en Vinningen, hem aangekomen door de dood van zijn vader Willem Pietersz. van Oostende.

Fruin, LRBS nr. 925.

17 maart 1503

Uitspraak van het Hof van Holland in een geschil tussen Jan van Treslonguen (eiser) en Vrieze van Oistende (verweerder) over 9 m tienden die de vader van de verweerder van de broeder van de eiser had gekocht.

Scherer, rekening BW bewesten Yerseke 1502, blz. 1, 11.

30 mei 1503

Heer Jans van Oostende is present bij het vaststellen van deze rekening (ook die van 1501).

Heer Jan krijgt uitbetaald 15 schellingen groot voor "die roeden die van sine scorre ghevoert syn dese twee naeste jaren (1501 en 1502).

Grijpink, Register op de parochien etc. blz. 104

1504-1505

Institutio dni Anthonii fillii Lucae ad eccl. de Oostende vac. p. mort. dni Johanni de Oostende.

Register Grote Raad van Mechelen, deel II blz. 60

2 juni 1508

Jan van Zwielen en andere erven van Geertruid van Heenvliet contra Jan van Oostende, echtgenoot van wijlen Geertruid.

Eisers maken aanspraak op goederen gelegen bij Goes en in Brabant.

Jan van Oostende stelt dat de langstlevende in het bezit van de erfenis zou komen. Eisers in het ongelijk gesteld.

Fruin, LRBS, nr. 1138

27 september 1509

Ridder Jan van Oostende wordt beleend met 513 m/66½ r ambacht in Vlake, Schore, Oostende, Hoedekenskerke, Vinninghen, oude en nieuwe Zwake, die aan hem vervallen waren door de dood van zijn neef Gillis Willemszoon van Oostende.

Register Grote Raad van Mechelen deel II blz. 127

14 mei 1513

Weduwe en erven van Alexander van Heenvliet contra Jan van Oostende, voor zijn overleden vrouw Geertruid, zuster van de erfgename.

Alexander was een natuurlijk kind van wijlen Jan van Heenvliet, maar had nooit zijn beloofde huwelijks gift ontvangen.

Eisers werden schadeloos gesteld.

Abelmann, grafzerken Goes blz. 90.

1516

Zerk van jhr. Jan van Oostende, ridder, heer van Oostende, Oedekenskerke, Vinningen, Score etc. sterft XVcXVI den Xden dach in October (1516). (De Kwartierwapens zijn uitgehakt.)

Jan was een zoon van Willem de Vriese van Oostende en Margriete van Arnemuïden was in 1462 ambachtsheer van H.V. en O. in 1509 ambachtsheer in Schore.

Smallegange, Kronyc van Zeeland, blz. 723.

10 oktober 1516

Geertruid van Heenvliet, dochter van Willem van Heenvliet (verm. 1419 - 1436) en Margriete van Reimerswale, huwt 1e met N.N. van den Dale uit Brabant, 2e met Jan van den Oostende. Zij sterft 1505, januari 24. Hij sterft 1516 oktober 10 en begraven te Goes met 8 kwartieren.

Regesten, getrokken uit de copulaatboeken der Zeeuwse Rekenkamer I + II, nr. 314.

13 oktober 1516

Lijst van ambachten en tienden bij dode van ridder Jan van Oostende vervallen, met opgave door zijn dochter voor de lossing te betalen gelden.

Fruin, LRBS. nr. 1292 en 1293

6 maart 1517

Jvr. Anna van Oostende wordt beleend met de goederen van haar vader, ridder Jan van Oostende.

1663 m/57 $\frac{1}{4}$ r ambacht te Ellewoutsdijk, Coudorpe, Oostende, Hoedekenskerke, Vinninghen, Baarland, Bakendorp, Zwake, Everingen, Vlakte, Schore en Kapelle.

104 m/272 $\frac{1}{4}$ r tienden te Oost Baarland, Stuivezand, Zwake, St. Jacobs-polder, Vlieguit, St. Maria Magdalenapolder, Hoedekenskerke, 's-Heer Arendskerke, Kapelle, Eversdijk en Goes.

Grijpink, Register op de parochien etc. blz. 60

1518-1519

Institutio dni Wilhelmi de Vryese de Oostende ad alteram portionem par eccl. de Hoedekenskercke, vac. p. dni Cornelii Johannis, ult. poss. 14 scuta.

Sandberg, overzetveren in Zeeland blz. 56 en 59 noot 276

1521

Jvr. Anna van Oostende deed geen opgaven (over inkomsten veerdiens-ten), daar haar man Francois Cruesinck in de oorlog had gediend.

Op 6 maart 1517 was zij beleend met 1663m/57 $\frac{1}{4}$ r ambacht in een aantal heerlijkheden waaronder Hoedekenskerke en Ellewoutsdijk.

(Zie ook Van Visvliet, oud archief prov. Zeeland deel III afl. I blz. 99).

Dr. W.S. Unger, Bronnen Geschiedenis Middelburg III, nr. 528 § 4 blz. 347.

29 januari 1530

Verzoekschrift van schippers en stuurlieden der haringbuizen voor 29 januari 1530.

§4 Item die wech te maken tot Willem van Oostende bogaert toe, dat zy hoirlinden netten mogen spreeden opt lant van den nyeuwen hove, want tlant by den taenhuyse is hernlieden te cleyne.

Harthoorn, Rentmeestersrekening 1533 (uitgave prae 1600 club)

1533

Blz. 35	Oostende, Hoedekenskerke en Vinningen	BDB	SSC
	- Jkv. Anna van Oistende die Jan van Oistende haar vader waren	540m/7½r	295m/25½r
	- Vryese van Oistende Willems, over de helft van Willem zijn vader, gekomen van Willem zijn grootvader	540m/7½r	295m/25½r
	- Federik van Renesse, gekomen van Heer van Kruiningen, die had gekocht van wijlen Gillis van Oostende zoon van Willem van Oostende	490m/78½r	226½m/13½r
	- Jkv. Anna van Oostende die van Jan haar vader waren	490m/78½r	226½m/13½r
	- Willem van Oistende 5 m leenlands die van Mr. Jan Hendricx waren		
Blz. 39	Baarland en Bakendorp		
	- Jkv. Anna van Oostende van wijlen ridder Jan van Oostende haar vader	185½m/55½r	68½m/54r
	- Vriese van Oostende Willemsz. van wijlen Willem zijn vader	185½m/55½r	68½m/54r
Blz. 42	Vlake en Schore		
	- Jkv. Anna van Oostende die van Heer Jans haar vader waren over de helft van diens broer Willem dat op naam van Vriese van Oostende staat	12m/1r	11½m/133r
	- Vriese van Oistende Willemsz. over de' andere helft dat zijns vader was	12m/1r	11½m/133r
	- Jkv. Anna van Oistende over ambacht van haar vader Heer Jan, dat gekomen was van Willem en Gillis van Oostende Pieterskinderen	6½m/77½r	2m/41½r
	- Jhr. Joos van Cruninghen dat van Gillis Willems. van Oostende was	6½m/77½r	2m/41½r
Blz. 51	Kapelle		
	- Over de polders Synoutskercke en Reynouts-polders totaal	84m/-	42m/-
	½ op Wouter, Hendrik, Anthonis en Jan oude Symon van Brueliskinderen		
	¼ op Willem van Oostende dat van Willem van Bruelis was		
	¼ op Mr. Claes van der Nisse.		
	- Jkv. Anna van Oostende van haar vader Heer Jan, gecomen van Willem van Oostende en die Willem van Bruelis plachten toe te behoren. De helft van	114½r	47m
Blz. 58	's-Heer Arendskerke Willem van Oostende	18½m/pr. 12r	18½m/pr. 12r

Ander ontfanck (zoals gesteld in de rekening van 1491).

Blz. 116	In Oostende.		
	- Jkv. Anna van Oostende die van haar vader Heer Jan waren, de helft van een vierendeel van de polders in oude en nieuwe Zwake gekomen van Gillis Willem Pieterszone van Oostende	64½m/100r	32m/125r
	- Vriese van Oostende over de helft van een vierendeel gekomen van zijn vader Willem	32m/125r	16m/62½r
	- Frederik van Renesse gekomen van Gillis Willem Gillis. van Oostende. De andere helft van een vierendeel	32m/125r	16m/62½r
Blz. 118	St. Jacobspolder en Vierloospolder		
	- Jkv. Anna van Oostende dat van haar vader Heer Jan was, de helft van 5m/praeter 50r	2m/125r	½m/125½r
	- Vriese van Oostende d'andere helft	2m/125r	½m/125½r
Blz. 119	Caneelpolder		
	- Jkv. Anna van Oostende van haar vader Heer Jan	18m/35r	6½m/116r
	- Willem van Oostende de Vryeze	9m/17½r	3m/132r
Blz. 120	St. Jacobspolder in de parochie van Everingen		
	- Jkv. Anna van Oostende van haar vader Heer Jan	1/12 deel	
	- Vryese van Oostende	1/12 deel	

De Smidt, Sententiën Grote Raad van Mechelen deel III, blz. 64

31 januari 1533

Frans Cornelisz van Oedekenskerke, ook voor de weduwe en de andere kinderen van Cornelis Jansz. van Oedekenskerke x Marie van Oostende; bewindvoerster over persoon en goed van haar broer Willem 's Vriesen van Ostende.

Beroep tegen vonnis van Hof van Holland, dat de eiser had veroordeeld tot het afleggen van rekening en verantwoording over de opbrengst in 1527 en 1528 van verweerdsters goederen in Hoedekenskerke, die Cornelis Jansz. zonder haar toestemming had geïnd. Beroep ongegrond.

Regesten, getrokken uit de Copulaatboeken der Zeeuwse Rekenkamer I + II nr. 340.

22 mei 1536

Ter Rekenkamer van Holland wordt aan Jan Dijkwel, priester, comparerende in de naam van de heer Van Pokes, als getrouwd hebbende Anna, dochter van wijlen Jan van Oostende, verklaard, dat niet tegenstaande de titel van hertog Willem, dd. 26 mei 1413 de tienden, gelost moeten worden op naam van genoemde Anna op de wijze, zoals andere Zeeuwse tienden gelost worden en wel voor Bamis naast komende.

Rentmeestersrekening 1545 inventaris Fruin nr. 180.

Jvr. Odylie van Liere 2m tienden te Hoedekenskerke haar aangekomen door de dood van haar vader (in 1534) Jan van Liere, Heer van Ranst en Nuweghen.

Dominus Comes synde ghenaden anghecomen van den overlijden van wijlen Vriese van Oistende Willemszoon.

Rentmeestersrekening 1547 over de bedde 1547 inventaris Fruin nr. 410.

Van joncker Thomas de Pleyves hem anghecomen ende bestorven bij den overlijden van wijlen Vriese van Oostende.

De Smid, Sententiën van de Grote Raad van Mechelen deel IV, nr. 1044.

24 maart 1548

Gillis van Oostende, Gillis Roussel, Jan de Maeyere, Jan van Hamme, Marten Ghijsels en Jacob Halleman, schepenen en belastinggaarders van Kallo c.s. x Jacob Scalenen, Adriaen Spruute en andere personen van Verrehoek.

Beroep tegen vonnis van Raad van Vlaanderen dd. 27-10-1546, beroep ongegrond. Restitutie over te veel betaalde belasting in 1541 toegewezen.

Rentmeestersrekening 1568 over de bedde van 1568 inventaris Fruin, nr.

Van jvr. Anna van Oostende, die van Jan van Oostende haars vader waren. Van jhr. Thomas de Pleyves die Vriese van Oistende zijn oude oom waren.

Nagtglas, Zelandia Illustrata blz. 95

1607

Gerard van der Nisse († 1604) huwde met Adriana van Oostende. Zij overlijdt in 1607. Hun zoon David van der Nisse was gehuwd met Cornelia van Watervliet. Hij werd begraven met de kwartieren Nisse, Oostende, Watervliet en Van Campen.

Nagtglas, Zelandia Illustrata blz. 125.

1622

In de steenrol van 1622 staat Oostende en Hoedekenskerke ten name van Jan Pieterszoon van Charles van Cats, gehuwd met juffrouw Anna van Oostende.

Bakker, Overloper Hoedekenskerke 1636.

1636

Joncheer Jan Prsz. van Cats Oost aan bus 16m/138r.
Deze eigendommen lagen in de Nieuwen Hoonert.

				Anna van Liere x Joos de Pleyves
			3.1. Maria van Oostende x Jan van Liere	Margriet van Liere x Ant. van Berchem
		2.1. Willem v.Oostende x N. van Kijffhoek		
	1.1. Willem de Vriese van Oostende, ridder x Anna van Renesse	2.2. Jan de Vriese van van Oostende x Catharina van der Dale	3.2. Anna van Oostende x 1e Heer van St. Joris 2e Heer van Poukes	
		2.3. Maria van Oostende x Philips van Reymerswaal	Nicolaas v.Reymerswaal Adriaen v.Reymerswaal Margriete v.Reymerswaal x Jan van Cats	
Heer Willem van Oostende, ridder 1398 - 1412 x 1e Heilwich van Cats 2e Margriet van Arnemuiden graven te Heyntgessand	1.2. Jan de Vriese van Oostende x Catharina van Borselen	2.4. Jan de Vriese van Oostende x Agnes van Tuyl Serooskerke	3.3. Maria van Oostende x Marten Vilain van Liedekercke	Jacomine Vilain x 1e Philips de Co..erean 2e Philips van Roye
		2.5. Willem v.Oostende x Maria Pot		
	1.3. Pieter v. Oostende x Elisabeth van Bruelis	2.6. Gillis v.Oostende x jvr. N. Coubel	Gillis van Oostende	
	1.4. Anna van Oostende x Jan van Schagen Heer van Burchoorn			

NOTA:

Daer is geweest eenen N. van Oostende getrouwt met een dochter van den Burch, die een dochter hadden N. van Oostende getrouwt met Jan van Matenessse Wouterszoene.

Notities bij de genealogie uit het archief Van Wassenaar van Rosande (bijlage 2).

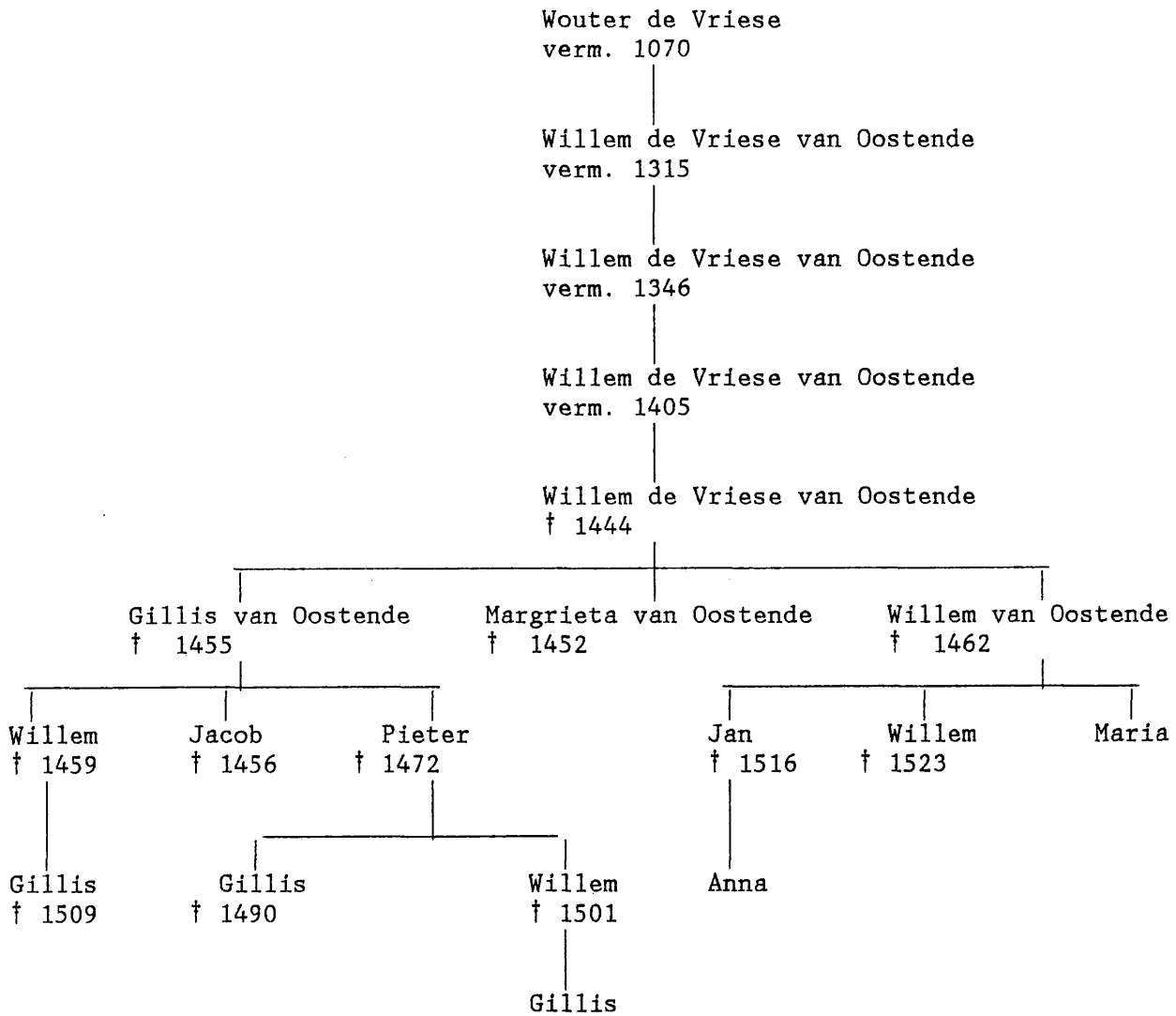
1. Heer Willem van Oostende komt niet voor van 1398 - 1412, maar van 1429 - † 1462. Hij was inderdaad gehuwd met Margriet van Arnemuïden en na haar dood met Janne van Renesse van Lichtenberg. Het zou mogelijk geweest kunnen zijn dat hij voordien nog met een Heilwich van Cats was gehuwd.
 - 1.1. Willem is hier gehuwd met Anna van Renesse, zodat verwarring met de vrouw van zijn vader Willem mogelijk is. Smallegange geeft de onbetrouwbare aanwijzing dat hij gehuwd was met Christina van Mechelen.
 - 1.2. Jan van Oostende was in werkelijkheid gehuwd (2e keer) met Geertruid van Heenvliet en misschien was zijn 1e vrouw wel een Catharina van Borselen. Deze had echter geen zonen, alleen maar een dochter Anna, die alles van haar vader erft.
 - 1.3. Pieter van Oostende is geen zoon van Willem, maar een zoon van Gillis van Oostende en was inderdaad gehuwd met Elisabeth van Bruelis.
 - 1.4. Er wordt in de genealogie van het geslacht Van Schagen geen Jan van Schagen vermeld, die met een Anna van Oostende gehuwd zou zijn geweest.
 - 2.1. Willem van Oostende, die aan een onbekende dochter uit het geslacht Van Kijfhoek wordt gekoppeld moet een zoon van Pieter zijn (1-3). De andere zoon Gillis (2.6) wordt wel goed vermeld, doch diens zoon Gillis is weer de zoon van Willem (2.1.)
 - 2.3. Maria van Oostende was volgens Dek - Heren van Reimerswaal, gehuwd met Philips van Reimerswaal († 1473). Als zonen vermeldt hij Adriaen en Nicolaas en twee bastaarden Claas en Jan, allen zonder nageslacht. Niet bekend is van welke Oostende Maria een dochter was.
 - 2.4. Jan de Vriese x Agnes van Thuyl wordt ook door Smallegange bevestigd. Dit zou de zelfde Jan kunnen zijn die later met Geertruid van Heenvliet huwt.
 - 3.1. Het is vrijwel zeker dat er een Maria van Oostende geweest moet zijn, die gehuwd was met een Jan van Liere, want in de rentmeestersrekening van 1534 komt een zekere jvr. Odylie voor die de goederen te Hoedekenskerke erft van haar vader Jan van Liere. Van wie Maria een dochter was is niet geheel zeker.
 - 3.2. Anna is de erfdochter van Heer Jan van Oostende, hier gehuwd met Catharina van den Dale. Dit is goed mogelijk, want ook in het geslacht Van Schengen komt deze naam Van den Dale als huwelijkspartner voor. Anna was gehuwd met een zekere Francois Cruesink. Kan deze Heer van St. Joris zijn geweest? Francois was baljuw van Poortvliet en sterft in 1530.

Konklusie:

Wellicht is deze genealogie ooit opgezet om als bewijs te dienen hoe eigendommen in bepaalde families terecht kwamen. De achterhaalde leden werden dan zo goed mogelijk in het familieverband gebracht, zonder dat men precies wist welke vrouw bij welke Willem behoorde of welke kinderen uit een huwelijk waren voortgesproten. Met name de dochters, die meestal zonder vadersnaam werden vermeld, zijn moeilijk in te passen.

Genealogische opstelling volgens Hans C. Koert.

Bijlage 3

COPIE 1)

Wij Polaert vande Brame, Godevaert Janszn ende Jan Willemszn Vierloos mannen der graeflicheit van Zeeland doe kont allen lieden, dat voir ons ghecommen zijn meester Adriaen van Driesschen ende Symoen Pieterszn als ghemachticht vanden edlen vermoghende heeren heer Wolfaert van Borselen grave van Grantpre ende van Bocham heere vander Vere etc. ande een zijde Willem van Oestende ende Guy de Baenst mitsgaders die andere inghelande vander Zwake ande anderzijde de welcke voor ons verleden ende kenden dat zij finalic ende al ghebleven waren van hueren ghescille dat zij tsamen hadden of hebben mochten ter cause vander dycage in die Zwake die zij tsame bedycten int jare veertienhondert vier ende tseventich lestleden int segghen ende ordonnancie van Heyndric Symoenszn, Claes Hughezn Jan Hugenzn ende Jan Claeszn. ende beloofden tot onser presentie huer vorsz segghen dueghdelic te onderhaudene ende te vulcommen op de peyne hier onder ver-claerst de welke vier keersluden hebben gheseit ende gheordonneert, segghen ende ordineren de voorscreven pertien:

Eerst ghehoort tghuent dat hier nair volght. Eerst salmen de dyck sluis, wegghen, hoellen, waterganc ende al dat daeran cleven mach met regte bedriven naer tuutwisen der ordonnantie ende cavelinghe biden voorscr keersluden daerop ghemaect so hiernaer verclaert staet bij eenen bailliu ende vijf scepenen de welke sullen ghecoren zijn te wetene over dat eerste jaer bij mijnen vorscr heere vander Vere. Als ambochtsheere van der Nisse te wetene de vorscr bailliu ende twee scepenen uut zijnen ambochte of daer't hem believe sal ende die andre drie scepenen biden vorscr. Willem van Ostende ende zijne medepleghers ende Guy de Baenst voorscr als ambochtsheeren vander borsselschezijde ende tjaer daeran volghende so sullen die vorscr vander borsselscher zide kiezen den bailliu ende twee scepenen ende die vorscr heere vander Vere of zijne naercommelinghe ambochsheren.

Vande Nisse kiezen ende setten drie scepenen ende also van jare te jare die vorscr ambochsheren die eene dat een jaer ende die andre dat andre jair continueren ende vervolgen tot eeuwichen daghe. Item so sullen de vorscr bailliu ende vijf scepenen jairlicx ghecoren worden biden vorscr ambochsheren of by hueren dienairs. Daertoe ghemachticht inder manieren so vorscr es binnen den vierpaesschedaghen. Ende indien dat dan een enich vanden ambochsheren ghebrec viele te kiezen tghuent dat vorscr es. So soude die meeste daer inne gheambocht over wat zide dair dat ghebrec of quame kiezen of doen kiezen. Der selve bailliu ende scepenen die hij of zij sculdich waren van kiesene. Ende indien de vorscr ambochsheren dat niet en deden of dat zij ghesaemderhand vielen in ghebreken so soude die ghene die meest gheambocht ware vander zijde dairof dat 'tghebrec niet en quame kiezen den vorscr bailliu ende scepenen vander zide daert ghebrec of quame binnen den achtsten daghe dair naer ende dat over dat jaer. Item ende indien dat alle de vorscr ambochsheren hierof in ghebreke waeren so sullen dan die vorscr bailliu ende vijf scepenen ghestelt worden voer dat jaer daer ghebrec in ware biden Rentmeester vander Domeynen in Zeeland.

Die inder tijd wesen sal ten coste vanden ghemeenen lande. Item indien dat de bailliu ende vijf scepenen of enige van die als zij ghecoren sullen zijn onwillich waren om haer officie an te nemene so sullen die ambochsheren van dier zijde daer die onwilliche of es die onwilliche bedwinghen met regte naer de kuere om zijn officie an te nemene ende doen zij dat niet, so sullen die ambochsheren vander andre zijde in die stede vanden onghewillighen andre personen moghen kiezen die hem believe tot bailliu ende scepenen voor dat jaer. Om die vorscr polder mede te regieren als vorscr staet. Item die vorsz bailliu sal die administratie ende ont fanc

hebben van al sulken onghelden ende waterghelden als biden vorscr scepenen jaerlicx gheleit sullen worden om den oirbair vanden vorscr poldre te onderhouden ende sal daerof rekeninghe doen tot alder tijdt binnen den vier paesschedagen of binnen acht daghen daernaer voor den vorsz ambochs-heren of huere gemachtigden ter presentie vanden vorscr scepenen ende inghelanden ende sal die vorscr bailliu 's jaers hebben voor zijn loon twintich scellinghen groten ende elc vanden vijf scepenen vier scellinghe groten. Item indien enich ingelande of nemer van werke in ghebreke ware die zinen dijck of ander werck binnen den polder ghekuert ende bevoorwaert bij vorscr bailliu ende scepenen niet en maecte tot alsulken tide ende in manieren als der vorscr kuere of ordonnancie inhout. So sullen die bailliu ende scepenen vorscr den vorscr inghelande of nemers vanden werke bedwingen om 't vorscr werck te maken naer der kueren van Zeland. Item so sal dat vorscr land in die vorscr polder gheleghen dijken ende den dijck van nu voortan onderhouden met niets gheliken. Inden manieren hier naer verclaert. Te wetene mijne heere vander Vere voer zijn deel liggende an die prochie vander Nisse. Hondert negen ende twintich ghemet min vichtien roeden lands. Die vorscr Willem van Ostende ende Guy de Baenst met haren medepleghers an die Borsselschen zide gheldens ende dijzens lands neghen vichtich gemet preter vierendartich roeden. Ende die vorscr heere vander Vere midsgaders den vorscr Willem ende Guy van dat land dat zij tsamen ghedijckt hebben jeghen Die polder ghenamt des Gravenpolder ghelegen sal dijken ende ghelden hondert tien ghemeten twee hondert seven Roeden lands. Daerof die vorscr heere vander Vere sal an hem trecken die helft Willem van Ostende vorscr met zijnen medeplegers een vierendeel ende Guy de Baenst alleen ooc een vierendeel. Ende Willout Daneelszn ende zijn ghesellen sullen dijken over zijn lande zes ghemeten commende 't vorscr land in die Zwake dijzens ende gheldens lands tsamen inder manieren als dat de vorscr keersluden ghevalueert ende ghetaxeert hebben up hueren conscientie voor de voornre als dat blijkt bider cedulen ghetekent bij haren handteken hieran ghehecht ter somme van drie hondert vier ghemet ende een half ende acht roeden lands. Item ende omme dieswille dat dat land van mijne vorscr here vander Vere beter was dan 't land vanden vorscr Willem van Ostende ende Guy de Baenst als dat bliken mach bider vorscr cedulen hieran ghehecht. So hebben de vorscr keersluden boven 't ghuent dat elken ghemet vanden vorsz lande bider breedte ghecost hadden te dijken twee pond eenen scellinc neghen penningen groten twaalf miten die zes ghemeten van Willout Daneelszn daer met in gherekent gheseit ende utghesproken dat die vorscr here vander Vere utriken ende betalen sal die somme van zeven ende veertich ponden. Daer van die vorsz Willem van Ostende ontfanghen sal eene ende twintich ponden groten. Die vorscr Guy de Baenst drie ende twintich ponden groten ende Adriaen Claeszn over seker land dat hij bedijckt heeft indes Willem van Ostende cavelinghe drie ponden groten te betalene to ste Martensmesse naestcommende. Item so es ooc 't segghen vanden versz keersluden wair't bi also datmen hiernaermaels enighe weghe legghen woude indie verscr polder. So salmen dat land dat men nemen sal om den vorscr wegh te legghen van 't ghemet betalen twee ponde veertien scellinghe groten den ghene die dat vorsz land toebehoren sal ende nair advenante roede ende roede ghelijc. Ende dat salmen langhen ende corten up 't ghemet bij 't goetdenken vanden vorscr bailliu ende scepenen die daertoe gheordonneert zijn Des salmen eerst desen vorscr dijk up ghemenen cost maken cavelbair. Item ende segghen voort die verscr keersluden dat alle die pertien vorscr dese haire uitsprake ende segghen onderhouden sullen up die peyne van hondert pond groten te wetene dairof een dardendeel tot behouf der kercken ter Nisse ende tot Hoedekinskerke elc de helft dardendeel tot behouf mijns ged heeren sHertoghe van Boerg. endat dat darde dardendeel tot behouf den gheenen die dit verscr segghen wel houden sal.

Ende omme dat dit waer is ende aldus biden voorn keersluden gheseit so hebben wij mannen voornoemt dit gheseghelt met onsen segghelen den sestendach in septembri int jaer ons heeren duust vierhondert vive ende tseven-tich.

Ghecollomineert teghens den
originale brief bij mij

De Hondecoutre

VILAIN XIII mo.nr. 3860 B

Het betreft hier een oorkonde van 6 september 1475, die onlangs door de heer D. Martens uit Oudenbosch bij een van zijn bezoeken aan het Rijksarchief te Gent is aangetroffen in het archief van de familie Vilain XIII. De tekst is getranscribeerd door de heer A.P. Willeboordse.

Het betreft hier een gezamenlijke bedijking door de Heer van Veere, Willem van Oostende, Willout Danielsz en Guy de Baenst van een nieuwe polder in de Zwake tegen des Gravenpolder aan. Wellicht wordt hier de Middel Zwakepolder bedoeld. 2)

In de oorkonde wordt de instelling van het college van baljuw en schepenen geregeld. De Heer van Veere, als ambachtsheer van Nisse mocht de baljuw en twee schepenen benoemen, terwijl de drie andere schepenen mochten benoemd worden door Willem van Oostende en Guy de Baenst.

Verder blijkt dat het deel van de polder dat aan de Heer van Veere toekwam van veel beter kwaliteit was dan dat van de andere ambachtsheren. Met £ 47 wordt dit onderling verrekend.

- 1) Familie-archief Vilain XIII inv.nr. 3860 B
- 2) Hoewel Van Empel en Pieters in "Zeeland door de eeuwen heen" de Middel Zwakepolder dateren op 1480.

5

In waerheit van hem. getuiget. dat in waerheit. inder
 manen der dierloofte van yorland dat seit allen liden. dat in
 ons ofoudes zyn. met de aduery van dusselre in synen paterfals
 ofoudesheit van velen vermaent. dat se oec sact. dat de
 danc van draugre in des beken. dat vander vree se. and ten
 zyn. vullen. dat oeffent. in dinge de kaupt. intgelede. in
 ander yorland vander zwaer. and andrighet. de velle
 vooz and velle. in dinge. dat zy finale. in al ofoudes
 vech. van syn ofoudes. dat zy tanc. salby of vobes. met
 te ranc vander. dycage. in dit zwaer. in wy tanc. velle
 be-dynen. dat jare. vntersfoudet. vnt. in tanc. velle
 dat poffen. in. ordemanen van synder. synen. velle. synen
 jare. synen. in jare. velle. and velle. te onre. yorland
 dat vnt. poffen. dycage. te onre. vnt. in velle
 de de. jare. vnt. velle. de velle. vnt. velle. jare
 ofoudes. in ofoudes. vnt. in velle. de velle. vnt. velle
 vnt. ofoudes. vnt. dat jare. vnt. velle. vnt. velle. de
 danc. vnt. velle. jare. vnt. velle. in al. dat danc. vnt.
 vnt. met velle. vnt. vnt. vnt. de. vnt. vnt. in
 vnt. vnt. vnt. vnt. jare. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt.
 vnt. in. vnt. vnt. in. vnt. vnt. de. vnt. vnt. vnt.
 vnt. vnt. vnt. dat vnt. jare. in. vnt. vnt. vnt. vnt.
 als. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. in. vnt. vnt. vnt.
 vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. of. dat. vnt. vnt. vnt.
 in. de. and. de. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. in.
 vnt. vnt. vnt. vnt. in. vnt. de. vnt. vnt. vnt. vnt.
 vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt.
 in. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt.
 in. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt. vnt.

REGISTER VAN NAMEN VAN AANGETROUWDE EN ANDERE FAMILIES

Abeelee, Heilwich van der	31, 52
Adriaensz., Clays	54
Alphins, Janeken Mr. Gillisdochter	4
Arnemuiden, Margriete Gillisdochter	19, 29, 49, 51, 54, 59, 64, 65
Arnemuiden, Gillis van	54
Avesnes, Jan van	10
Baarland, Clarisse van	26
Baarsdorp, Katharina Hendriksdochter van	28, 47
Baarsdorp, Boudin van	28, 47
Baarsdorp, Jan van	28, 47
Baenst, Guy de	49, 56, 67, 68, 69
Baersdorp, Daniel van	47
Beaumont, Jan	14, 16
Beieren, Willem van	45
Beieren, Jacoba van	48
Bellesen, Jacob Pier	53
Bernessee, Hugo van	38
Blois, Jan van	28, 46
Blois van Treslong, Cornelis van	30, 57
Blois van Treslong, Jan van	33
Blois van Treslong, Lodewijk	49
Borselen, Catharina van	64, 65
Borselen, Pieter van	38, 39
Borselen, Hendrik Wisse	39
Borselen, Clays van	44
Borselen, Florens Raasz. van	44, 45
Borselen, Florens Claysz. van	44, 45

Borselen, Henric	45, 46, 47
Borselen, Florens van	14, 16, 27, 44
Borselen, Raas van	14
Borselen, Hendrik van	29, 38, 44, 46, 49
Borselen, Wulfaard van	16, 39, 44, 46, 49, 50, 67
Borselen, Philips, Florens, Doedin, Raas Raaskinderen van	16
Borselen, Margriet Hendriksdochter van	18, 19, 30, 53
Borselen, Hadewich Florisdochter van	18
Borselen, Vranck van	47
Both van der Eem, Hadewich	29
Boudin, Hugo	42, 43
Boudinsz., Pieter Willem	54
Boudijnsz., Vriese	8
Boudijnsz., Willem	8
Bourgondië, Philips van	53
Brame, Polaert van de	67
Bruelis, Dirc	46
Bruelis, Hendrik Oude Simonsz. van	60
Bruelis, Jan Oude Simonsz. van	60
Bruelis, Jan van	45
Bruelis, Johanna van	47
Bruelis, Wouter van	51, 60
Bruelis, Willem van	58, 60
Bruelis, Simon van	45, 52
Bruelis, Simon Simonsz. van	31
Bruelis, Elisabeth Simonsdochter van	19, 31, 52, 64, 65
Cats, Jan van	49
Cats, Jan Pieters van	32, 63

Cats, Gerolf van	40
Cats, jvr. Heilwich van	64, 65
Claesz, Jan	67
Claesz, Adriaen	68
Claissoon, Jan, Clays en Pieter	12, 35, 41, 43, 44
Cornelisz., Anthonis pastoor	4
Coudekerke, Katharina van	26
Coudekerke, Gillis	38
Couwerve, Adriaen Kempensz. van	53
Cralingen, Jacob van	57
Cromfliet, Adriaen Clais Kempens van	53
Cruesink, Francois	19, 31, 33, 60, 64, 65
Cruesink, Hendrik Jacobsz.	33
Cruninghen, Joos van	32
Cruninghen, Joos van	60
Cruninghen, Adriaen van	51, 53
Cruninghen, Hugo van	38
Cruninghen, Arnoud	46
Ellewoutsdijk, Margaretha van	26
Dale, Sara van den	47
Dale, Catharina van den	64, 65
Daneelsz, Willout	69
Davelisedochter, Elisabeth	26, 38, 39
Doensdochter, jvr. Katherine	52
Driesschen, Mr. Adriaen van	67
Dijkwel, Jan	62
Everingen, Hendrik van	8, 10, 14, 16, 26
Everingen, Doudin van	9, 10, 12, 26, 27, 39, 40
Everingen, Jan	14, 41

Everingen van der Maelstede, Olivier van	44, 45, 46, 54
Faeszone, Jan Clais	53
Geeronxs, Clays	13
Gelre, Otto II graaf van	10, 26, 39
Gillisz., Willem, Gillis en Jacob	12, 13, 41
Gillisz., Boudin	53
Gillisz., Wolffaert	53
Gillisz., Willem	53
Ghijsels, Marten	63
Haamstede, Maria en Goedele Raas- dochteren van	18, 49
Haamstede, Raes van	18, 49
Haamstede, Cornelia van	56
Haamstede, Costijn van	49
Haamstede, Jan Raaszoon van	29, 48
Haamstede van Moermont, Floris van	52
Haemstede, Floris	53
Halewijn, Janna	30
Halewijn, jvr. Johanna van	53
Halleman, Jacob	63
Hamme, Jan van	63
Heenvliet, Alexander van	59
Heenvliet, Willem de bastaard van (baljuw)	4, 58
Heenvliet, Geertruid	18, 30, 57, 58, 60, 64, 65
Heer Hendriksz., Hugo	38
Heinrici, Johannes	41
Heinrike, Willems	39
Hendricxz, Cornelis	49
Hendrik III, bisschop van Luik	10

Hendrikz, Mr. Jan	57, 61
Henegouwen, Aleid van	10, 26, 39
Henegouwen, Floris van, prins van Morea	10, 38, 40
Henrixs, Clays	11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 35, 41, 42
Heye, Dieric Jansz. van der	53
Heynenz., Vriese	8
Hughe s Riders, Lisebet	41
Hughens, Alard en Gillis	12, 41, 43
Hughezn, Claes en Jan	67
Hughez, mr. Jan	53
Jansz., Cornelis	54
Jansz., Godevaart	67
Johannisz, Cornelis	60
Juder, Badeloge Gerarddochter	26, 38, 39
Kempe,	12, 41, 42
Lambertus, cureit van Koudekerke	41
Liere, Jan van	33, 63, 64, 65
Liere, Margriet van	33
Liere, Odylie van	33, 63, 64, 65
Lucasz, Anthoni	58
Maelstede, Hadewich van der	56
Maelstede, Jan Hendrikszoon van der	29, 50, 58
Maelstede, Lodewijk van der	18
Maelstede, Wolferd van der	8, 26, 38, 45, 48
Maelstede, Olivier van der	19,
Maelstede, Jan van der	27, 29, 45, 52, 53
Maelstede, Clara van der	47
Mallant, Hughe van	27, 40

Mauris, Frans	4
Mayere, Jan de	63
Mechelen, Christina van	18, 19, 55, 64, 65
Mechelen, Hendrik van	55
Moensz, Jan Clais	56
Moye, Martyn schout	4, 49
Nisse, Gerard van der	32
Nisse, David van der	63
Nisse, Geerard van der	63
Nisse, Heynric van der	53
Nisse, Mr. Clays van der	60
Noyts, Willem	49
Oedekenskerke, Frans Cornelisz van	60
Oltsende, Wouter van	47
Oltsende, Adriaen van	47
Oltsende, Cornelis van	47
Oltsende, Digne van	47
Oostdijck, Michiel Nicolaas	49
Oostkerke, Gillis van	27
Ossevate, Pieter Clays van	16
Overbordene, Pieter Gheeroncs van	43
Pietersone, Pieter	50
Pietersz., Symoen	67
Pleyves, Thomas de	33, 63
Pleyves, Joos de	33
Poele, Jan van den	44
Reimerswaal, Margriet Nicolaasdochter	58, 60
Reimerswaal, Adriaen Philipsz van	64
Reimerswaal, Nicolaas Philipsz van	64

Reimerswaal, Otto van	10
Reimerswaal, Claas van (bastaard)	64, 65
Reimerswaal, Jan van (bastaard)	64, 65
Reimerswaal, Philips van	49, 64, 65
Reimerswale, Boudin van	44, 45, 46
Reimerswale, Hollander van	45
Renesse, Anna van	65
Renesse, Jan van	9, 16, 19, 27, 40, 55
Renesse van Everingen, Jan van	29, 48, 50
Renesse, Costijn van	10, 16, 41, 44
Renesse, Jan en Hendrik	50
Renesse van Renouwen, Heer Janskinderen v.	51
Renesse van Burgh, Jan en Clays van	50
Renesse van Zuylen, Jan van	50, 53
Renesse van Lichtenburgh, jvr. Janna van	51, 56, 64
Renesse, jvr. Lysbeth van	52
Renesse van Burgh, Costin van	52
Renesse van Zeyst, Frederic	54, 61, 62
Risinghen, Boudin van	11, 14, 17, 40
Roussel, Gillis	63
Rijn, Jan	49
Sayensz., Martin	54
Scalenen, Jacob	62
Schagen, Jan van	64
Schengen, Jan van	47
Schengen, Pieter van	18, 47
Schengen, Jan van	52, 53
Score, Adelysa van	26
Simon Wolfaertsdochter, Hadewich	30, 55

Simonsz., Pieter	49
Spruute, Adriaen	62
Stapele, Jan Wolfaert van	11, 13, 14, 16, 17, 41, 42, 45, 44
Stapele, Jan	12, 27, 28, 46
Stazijn, Jan Pieters	53
Symoensz, Heyndric	67
Thuy1, Pieter van	30, 56
Thuy1, Agnes van	18, 19, 56, 64, 65
Treslong, Jan van	59
Treslong, Cornelis van	30, 57
Treslong, Cornelis Lodewijk van	56
Utrecht, Christina van	56
Vheulens, Jan	4
Vierloos, Jan Willemsz	67
Vilain, Kathelina Philipsdochter	18, 19, 28, 29, 48
Vilain, Gerard	18
Vilain, Martin	18, 47
Vilain, Elisabeth	18
Vilain, Isabella	47
Vilain, Philips	48
Vlissingen, Jan van	41
Vriese, Aloudsz.	8
Vriesenkinder, Manne	39
Vroedozoon, Pieter	28, 41
Watervliet, Cornelia van	32, 63
Westkerke, Gillis van	40
Willemanss., Renger	47
Wissenkerke, Clais Jansz. van	53
Wissenkerke, Hendrik Jansz. van	30, 55

Wissenkerke, Gheerart Boudinsz. van	53
Wissenkerke, Anthonie bastaard van	57
Yerseke, Jan Christoffelsz. van	28, 47
Zeger III, burchgraaf van Gent	9
Zuylen, jvr. Recx van	51
Zwieten, Jan van	59

Literatuurlijst het Geslacht De Vriese van Oostende.

- Abelmann, L.J. Grafzerken in de Grote of Maria Magdale-nakerk te Goes.
- Abelmann, L.J. Grafzerken in de kerk van Hoedekenskerke, in historisch jaarboek Heemkundige kring Zuid- en Noord-Beveland.
- Anker, M.C. in 't Memorialen van de raad van Holland, Zeeland en West Friesland van den sekretarie Jan Rosa. Delen I, II en III, 1428-1438 (Zeeuwse onderwerpen) Uitgave prae 1600 club afd. Zeeland Ned. Gen. Vereniging.
- Avonds, Drs. P. en Brokken, Drs. H.M. Heusden tussen Brabant en Holland 1317-1357. Analyse van een grensconflict. Varia Historica Brabantica IV 1975.
- Bakker, N.H. en Bakker-Klap, J.H. Overlopers Hoedekenskerke en Vinningen 1636 uitgave prae-1600-club.
- Beekman, Dr. A.A. Geschiedkundige Atlas van Nederland, deel III Zeeland, 's-Gravenhage Martinus Nijhof 1921.
- Bergh, Dr. L.Ph.C. van den Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot het einde van het Hollandsche Huis, deel I en II, Amsterdam-'s-Gravenhage 1866-1873.
- Boxhorn, van Chroniick van Zeelandt, deel II.
- Brand, P.J. Geschiedenis van Hulst 1972.
- Broeke, J.P. van den Middeleeuwse kastelen van Zeeland.
- Brokken, Dr. H.M. Het ontstaan van de Hoekse en Kabeljauwse Twisten, Zutphen 1982.
- Dek, Dr. A.W.E. Genealogie der graven van Holland, 's-Gravenhage 1954.
- Dek, Dr. A.W.E. De Heren van Reimerswaal en het geslacht Blok.
- Dekker, Dr. C. en Kruisheer, Dr. J.C. Het Victorinnenklooster Jerusalem te Biezellinge.
- Dekker, Dr. C. Zuid-Beveland. De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de Middeleeuwen. Assen 1971.

- Dessing, C.A.J. Cartularium Jan Ruychrock 1431-1445. Uitgave stichting Ruychrockgeschiedenis in samenwerking met prae 1600 club afd. Zeeland Ned. Gen. Vereniging.
- Empel, M. van en Pieters, H. Zeeland door de Eeuwen heen, 2 delen.
- Fey, Drs. P.J. Reacties van de Zeeuwse adel op de dood van Floris V. Bulletin van de werkgroep Historie en Archeologie van het Kon. Zeeuws Genootschap der Wetenschappen, aflevering 23-1975, blz. 23-46.
- Fremery, J. de Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot het einde van het Hollandsche Huis. Supplement, 's-Gravenhage 1901.
- Fruin, Mr. R. Schot en Bede in Zeeland, 1903.
- Fruin, Mr. R. De leenregisters van Bewesten Schelde 1470-1535. 's-Gravenhage 1911.
- Fruin, Mr. R. T.AZ. Het archief der O.L.V. Abdij te Middelburg, 's-Gravenhage 1901.
- Gottschalk, Prof.Dr. M.K. Elisabeth De vier ambachten en het land van Saaf-tinge in de middeleeuwen, Assen 1984.
- Grijpink, P.M. Register op de parochiën, altaren, vicariën en de bedienaars, zoals die voorkomen in de middeleeuwse rekeningen van den officiaal des aartsdiakens van den Utrechtschen dom. Deel I. Amsterdam 1914.
- Ham, W.A. van Het doorluchtige huis van Bergen op Zoom in Spiegel der Historie.
- Hamaker, Dr. H.G. De rekeningen der grafelijkheid van Zeeland onder het Henegouwse Huis, 2 delen. Utrecht Kemink & Zoon 1879.
- Harthoorn, P.A. Baersdorp. Heerlijkheid, Poeldorp, Monument. De geschiedenis van een gehucht in de gemeente Borsele. Canterbury 1986.
- Harthoorn, P.A. Rekeningen Rentmeesters bewesten schelde 1444-1445. Uitgave prae 1600 club afd. Zeeland Ned. Gen. Vereniging.

- Harthoorn, P.A. Rekeningen Rentmeesters bewesten
schelde 1493-1494.
Uitgave prae 1600 club afd. Zeeland
Ned. Gen. Vereniging.
- Heeringa, Dr. K. De rekeningen en andere stukken in
1607 uit de Hollandsche rekenkamer
naar de Zeeuwsche overgebracht. Het
Henegouwsch-Beiersch tijdvak
1319-1432.
- Henderikx, Drs. P. De oudste bedelordekloosters in
Holland en Zeeland.
- Hollestelle, A. Geschiedkundige omschrijving Tholen
en omstreken 1896.
- Keijzer, B. de Rekeningen Rentmeesters Bewesten
schelde 1429-1430.
Uitgave prae 16000 club afd. Zeeland
Ned. Gen. Vereniging.
- Koch, Dr. A.C.F. Oorkondenboek van Holland en Zeeland
tot 1299, deel I eind van de 7e eeuw
tot 1222, 's-Gravenhage 1970.
- Kort, Dr. J.C. Het archief van de Graven van Hol-
land 889-1581, deel II inventaris.
Rijksarchieven in Holland, inventa-
risreeks 23, 's-Gravenhage 1981.
- Kruisheer, Dr. J.G. Oorkondenboek van Holland en Zeeland
tot 1299, deel II 1222 tot 1256. Van
Gorcum, Assen/Maastricht 1986.
- Kruisheer, Dr. J.G. De oorkonden en de kanselarij van de
graven van Holland tot 1299, delen I
en II, Hollandse Studiën 2.
- Kruisheer, Dr. J.G. Oorkondenboek van Holland en Zeeland
tot 1299. Deel III 1256 -
Van Gorkum, Assen/Maastricht 1991.
- Lenselink, W.H. en Monna, A.D.A. Studie over het Zeeuwse en het Leid-
se burggraafschap. Bijdragen voor
het Inst. voor Middeleeuwse Gesch.
der Rijksuniversiteit te Utrecht
XXXVII, Groningen 1976.
- Lokerse c.s., E.B.G. Index op de Memorialen van het Hof
van Holland. 1428 - 1447 (Zeeuwse
Zaken).
Uitgave Prae-1600-club afd. Zeeland
Ned. Gen. Vereniging.

- Meer, Ir. K. van der, e.a. De bodemgesteldheid van de Brede Watering Bewesten Yerseke. Stibokarapport nr. 292, 1952.
- Mieris, F. van Groot charterboek der Graven van Holland, van Zeeland en heeren van Vriesland, 4 delen, Leyden 1753-1756.
- Muller, Dr. P.L. Regesta Hannonensia. Lijst van Oorkonden betreffende Holland en Zeeland uit het tijdvak der Regering van het Henegouw-sche Huis, 1299-1345.
Uitgave Kon. Academie van Wetenschappen 1881, 's-Gravenhage - Martinus Nijhoff.
- Nagtglas, A. Zelandia Illustrata, deel II.
- Neuteboom-Dieleman, Drs. M.P. De bezittingen van de Abdij van Rijsburg in Zeeland uitgave PRAE-1600-club.
- Obreen, Dr. H. Onuitgegeven oorkonden uit de 13e eeuw betreffende Zeeland. Bijdragen en Mededelingen van het Historisch Genootschap deel 47 (1926), deel 49 (1928), deel 43 (1922), deel 33 (1912).
- Obreen, Dr. H. De eerste jaren na de dood van Floris V. Bijdr. Vad. Gesch. 5e reeks, deel I en II.
- Peeters, H.C. De Rijmkroniek van Holland, haar auteur en Melis Stoke, Antwerpen 1966.
- Pols, M.S. Graaf Jan I van Holland. Bijdr. Vad. Gesch. 3e reeks, deel 10.
- Raadt, J.Th. de Sceaux armoriés des Pays Bas et des pays avoisinants: recueil historique et heraldique, Bruxelles 1897-1903, 4 delen.
- Reeth, Drs. E. van Proeve van genealogie van de familie Van Schengen of Van Schingen. De eerste 17 generaties XCMLXX, Deel I, 1970. Deel II, 1973.
- Register Grote Raad van Mechelen deel II.
- Reusens, Matricule de 'l université de Louvain.

- Riemsdijk, Jhr. Mr. Th. van
De tresorie en kanselarij van de graven van Holland en Zeeland uit het Henegouwsche en Beyerische Huis. 's-Gravenhage 1908.
- Sabbe, Drs. J.
De vijandelijkheden tussen de Avesnes en de Dampieres in Holland, Zeeland en Utrecht 1303-1305. Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent. Nieuwe Reeks, Deel V, Gent 1951.
- Sandberg, Jhr. Mr. G.F.
Overzetveren in Zeeland. Zevenhonderd jaar vervoer te water Ghijsbers & van Loon, Arnhem 1978.
- Scherer, C.C.
Rekeningen der Brede Watering Bewesten Yerseke 1502 uitgave Prae-1600-club.
- Schoutéet, A.
Regesters op de oorkonden van het Stadsbestuur van Brugge. Deel I - 1089-1300, Brussel 1973. Deel II - 1301-1339, Brussel 1978.
- Smallegange, Mattheus
De nieuwe Cronyck van Zeeland.
- Smidt, Prof. Mr. J.Th. de en Strubbe, Prof. Mr. Eg. I.
Chronologische lijsten van de geëxterteerde Sententiën en Procesbundels berustende in het archief van de Grote Raad van Mechelen, deel I 1465 - 1504, deel II 1504 - 1531, deel III 1531 - 1541.
- Smit, Dr. H.J.
De Rekeningen der Graven en Gravin-
nen uit het Henegouwsche Huis. Deel II, Nalezing. Historisch Genootschap te Utrecht, Kemink en Zoon NV 1929.
- Soest, Marie I. van
Indices van persoons- en plaatsnamen op de grafelijkheidsrekeningen van Holland, Zeeland en Henegouwen.
- Stoke, Melis
Rijmkroniek W.G. Brill I-III. Werken Historisch Genootschap, Nieuwe Serie nr. 40, Utrecht 1885.
- Thierry, M. de Bye Dólleman
Gewoonten en gebruiken met betrekking tot naamgeving aan kinderen voor 1600 in Holland, regionaal historisch tijdschrift, 6e jrg. 1974, pp. 288-297.
- Tirion, I.
De Tegenwoordige Staat der Nederlanden 1754.

- Unger, Dr. W.S. Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in de Heerlijke Tijd deel I, II en III.
- Utrecht Dresselhuis, Dr. J. Ab Wandelingen door Zuid- en Noord-Beveland.
- Verdam, Dr. J. Middelnederlandsch Handwoordenboek, 's-Gravenhage opklaag 1981.
- Verhoef, J.M. De oude Nederlandse maten en gewichten, Meertensinstituut.
- Visvliet, J.P. van Inventaris van het oud archief der Provincie Zeeland, deel II + deel III.
- Vlam, A.W. Historisch-morfologisch onderzoek van eenige Zeeuwsche eilanden, Leiden 1942.
- Vleeschouwers, C. Het archief van de Abdij van Boudelo te Sinaai-Waas en te Gent. Deel II register der oorkonden, Brussel 1983.
- Waale, M.J. De Arkelse oorlog 1401-1412. Een politieke, krijgskundige en economische analyse. Hilversum, verloren 1990.
- Waller Zeper, Dr. S.A. Jan van Henegouwen, Heer van Beaumont. Bijdrage tot de geschiedenis der Nederlanden in de eerste helft der 14e eeuw, 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff 1914.
- Warlop, A. De Vlaamse adel voor 1300, Handzame 1968.
- Wilderom, Ing. M.H. Tussen Afsluitdammen en Deltadijken. Deel 3, Midden-Zeeland.
- Wils Matricule de l'université de Louvain deel II.
- Winter, J.M. van en Gewin, J.P.J. Genealogie en naamgeving in de Middele-eeuwen. Bijdragen en Mededelingen der Naamkundecommissie van de Kon. Ned. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, XIX 1961.

IJsseldijk, W.E.P. van 1000 jaar Yerseke.
 IJsseldijk, W.E.P. van De geschiedenis van Kapelle.
 Zondervan, J.W. De grafelijke bede in Zeeland van 1308.
 Spielerie, uitgave 1992 Afdeling Zeeland van de Ned. Gen. Vereniging.

Niet uitgegeven bronnen:

Gemeente-archief Goes: Kopiën van het Cartularium van Borselen

Rijksarchief Middelburg:

Mr. R. Fruin De rekeningen en andere stukken in 1607 uit de Hollandsche Rekenkamer naar de Zeeuwsche overgebracht.
 Het Bourgondisch-Oostenrijksche tijdvak 1433-1584.

Hieruit zijn bekeken de navolgende inventarisnummers:

Van Rentmeester Adolf Hendrinck
 160 - 18e rekening over het jaar 1534, afgehoord 12 aug. 1537
 161 - 19e rekening over het jaar 1535, afgehoord 27 aug. 1537
 Van Rentmeester Adriaen van den Heetvelde
 170 - 1e rekening over het jaar 1536, afgehoord 3 okt. 1538
 171 - 2e rekening over het jaar 1537, afgehoord 13 sept. 1540
 172 - 3e rekening over het jaar 1538, afgehoord 13 sept. 1540
 173 - 4e rekening over het jaar 1539, afgehoord 6 febr. 1542
 Van Rentmeester Jeronimus Sandelin
 175 - 1e rekening over het jaar 1540, afgehoord 11 jan. 1542
 176 - 2e rekening over het jaar 1541, afgehoord 17 nov. 1542
 177 - 3e rekening over het jaar 1542, afgehoord 23 mei 1544
 178 - 4e rekening over het jaar 1543, afgehoord 7 apr. 1546
 179 - 5e rekening over het jaar 1544, afgehoord 9 apr. 1546
 180 - 6e rekening over het jaar 1545, afgehoord 17 okt. 1547
 Van Rentmeester Philibert van Serooskerke
 222 - 9e rekening over de jaren 1572-1578, afgehoord 5 okt. 1582

Uit de Rekeningen van de beden 1474-1568, de inventarisnummers

Van Rentmeester Jeronimus Sandelin
 406 - 5e rekening van de bede, verschenen in 1543, afgehoord 10 april 1546
 407 - 6e rekening van de bede, verschenen in 1544, afgehoord 12 april 1546
 408 - 7e rekening van de bede, verschenen in 1545, afgehoord 15 november 1547

Van Rentmeester Philibert van Serooskerke
 440 - 6e rekening van de bede, verschenen in 1568, afgehoord 28 juli 1580